

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 16.11.2016
COM(2016) 731 final

2016/0357 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) ter spremembi uredb (EU) št. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/794 in (EU) 2016/1624

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Ozadje

Naša glavna prednostna naloga je zagotoviti varnost državljanov v odprti Evropi. Pritiski migracijske in begunske krize so skupaj z vrsto terorističnih napadov postavili okvira EU za migracije in varnost na resno preizkušnjo. Državljeni EU pričakujejo učinkovito upravljanje zunanjih schengenskih meja, da se preprečijo neregularne migracije in okrepi notranja varnost¹. Učinkovito upravljanje zunanjih meja je bistven pogoj za prosto gibanje znotraj schengenskega območja in lažje prehajanje zunanjih meja EU v svetu mobilnosti. Državljeni EU opravijo vsako leto približno 400 milijonov prehodov na schengenskih mejah, medtem ko osebe, ki niso državljani EU, opravijo 200 milijonov takih prehodov.

Brez vizuma lahko v Evropsko unijo trenutno vstopi okrog 1,4 milijarde ljudi iz približno 60 držav z vsega sveta. EU je tako najbolj odprta destinacija v industrializiranem svetu, na podlagi vzajemnosti pa to koristi tudi državljanom EU, saj jim omogoča potovanje v tujino brez vizuma. Število državljanov tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti in potujejo v schengenske države, se bo še povečevalo; leta 2020 naj bi bilo 39 milijonov takih prehodov schengenskih meja, kar pomeni 30-odstotno povečanje glede na leto 2014, ko jih je bilo 30 milijonov². Te številke kažejo, da je treba vzpostaviti sistem, ki bo sposoben dosegati podobne cilje kot vizumski režim (ocena in upravljanje potencialnih tveganj za neregularne migracije in varnost v povezavi z državljani tretjih držav, ki vstopijo v EU), vendar na lahkotnejši in potnikom prijaznejši način, v skladu s cilji politike EU za liberalizacijo vizumskega režima.

Komisija je v sporočilu z dne 14. septembra 2016 z naslovom „Krepitev varnosti v svetu mobilnosti: boljša izmenjava informacij na področju boja proti terorizmu in trdnjše zunanje meje“³ potrdila, da je treba poiskati pravo ravnovesje med zagotavljanjem mobilnosti in krepitvijo varnosti, pri čemer je treba omogočiti zakonito vstopanje na schengensko območje brez vizumske obveznosti. Liberalizacija vizumskega režima se je izkazala za pomembno orodje pri vzpostavljanju partnerstev s tretjimi državami, med drugim kot sredstvo za zagotavljanje učinkovitih sistemov vračanja in ponovnega sprejema, in pri prizadevanjih za večjo privlačnost EU za podjetništvo in turizem.

V primerjavi z državljani tretjih držav, za katere velja vizumska obveznost, imajo pristojni mejni organi in organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj le malo informacij o tem, kakšno tveganje pomenijo državljani tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, pred njihovim prihodom na schengensko mejo. Z zagotovitvijo teh manjkajočih informacij in oceno tveganja za obiskovalce brez vizumske obveznosti bi se precej povečala dodana vrednost obstoječih ukrepov za ohranjanje in krepitev varnosti schengenskega območja, obiskovalci, izvzeti iz vizumske obveznosti, pa bi lahko v polni meri uživali svoj status.

¹ V nedavni raziskavi Eurobarometer je 71 % anketirancev pozvalo k obsežnejšemu ukrepanju EU na zunanjih mejah, 82 % anketirancev pa se je zavzelo za več ukrepov v boju proti terorizmu (posebna raziskava Eurobarometer Evropskega parlamenta, junij 2016).

² Technical Study on Smart Borders (Tehnična študija o pametnih mejah), Evropska komisija, GD HOME, 2014. http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/smart-borders/index_en.htm.

Zaključeni so bili dialogi o liberalizaciji vizumskega režima z več državami v sosedstvu EU (predstavljeni so bili predlogi Komisije glede Gruzije, Ukrajine, Turčije in Kosova).

³ COM(2016) 602 final.

V sporočilu z naslovom „Trdnjši in pametnejši informacijski sistemi za meje in varnost“⁴ je bila opredeljena ureditev učinkovitega in integriranega upravljanja zunanjih meja na podlagi novih tehnologij z izkoriščanjem potenciala interoperabilnosti, ki je bila nato vključena v popravljeni zakonodajni predlog o evropskem sistemu vstopa/izstopa (v nadaljnjem besedilu: SVI)⁵. Namen predloga o SVI je posodobiti zbiranje in registracijo evidenc o vstopu in izstopu nedržavljanov EU, ki prehajajo zunanje meje EU. Istočasno je Komisija začela študijo izvedljivosti⁶ o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (v nadaljnjem besedilu: sistem ETIAS). Sistem ETIAS naj bi zbiral informacije o državljanih tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, ter zagotavljal interoperabilnost informacijske in tehnološke infrastrukture s SVI in drugimi informacijskimi sistemi EU. Za zagotovitev čim večje interoperabilnosti in delitve virov bi bilo treba SVI in sistem ETIAS razvijati in izvajati skupaj in istočasno. Predsednik Juncker je septembra v svojem govoru o stanju v Uniji poudaril, da je treba hitro predlagati evropski sistem za potovalne informacije in odobritve, in Komisija je napovedala, da bo do novembra 2016 sprejela zakonodajni predlog za vzpostavitev tega sistema.

V tem okviru in na podlagi sklicevanja na sistem ETIAS iz načrta iz Bratislave⁷ je Evropski svet oktobra 2016⁸ Komisijo povabil, naj predloži predlog za vzpostavitev sistema ETIAS, pri čemer je poudaril, da je treba omogočiti predhodna varnostna preverjanja potnikov, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, in jim po potrebi zavrniti vstop.

Razlogi za vzpostavitev sistema ETIAS

ETIAS bo avtomatiziran sistem za prepoznavanje morebitnih tveganj, povezanih s potniki, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti in potujejo na schengensko območje. Države, kot so ZDA, Kanada in Avstralija, že uporabljajo podobne sisteme in jih imajo za bistveni del svojih varnostnih okvirov – posledično so s temi sistemi seznanjeni tudi mnogi Evropejci.

Sistem ETIAS bo zbiral informacije o teh potnikih pred začetkom njihovega potovanja, da bi bile na razpolago za vnaprejšnjo obdelavo. Potniki se bodo tako lahko prepričali, ali bodo lahko brez težav prestopali meje.

Okrepitev integriranega upravljanja meja in notranje varnosti

Trenutno ni predhodnih informacij o potnikih na zunanjih schengenskih mejah, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti. Tako zaradi migracij kot tudi zaradi varnosti obstaja jasna potreba po predhodnih preverjanjih za odkrivanje morebitnih tveganj v zvezi s potniki, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti in potujejo na schengensko območje. Mejni policisti morajo sedaj na zunanjih schengenskih mejah sprejemati odločitve, ne da bi se lahko oprli na predhodno oceno. V letu 2014 je bil vstop na zunanjih mejah EU-28 zavrnen približno 286 000 državljanom tretjih držav. Večina zavrnitev je bila zabeleženih na zunanjih kopenskih mejah (81 %), sledijo pa zavrnitve na zračnih mejah (16 %). Pri približno petini teh zavrnitev potniki niso imeli veljavnega vizuma, v večini

⁴ COM(2016) 205 final.

⁵ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema vstopa/izstopa (SVI) za evidentiranje podatkov o vstopu in izstopu državljanov tretjih držav pri prehajanju zunanjih meja držav članic Evropske unije, COM(2016) 194 final, ter predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2016/399 v zvezi z uporabo sistema vstopa/izstopa.

⁶ Študija izvedljivosti za evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (ETIAS), končno poročilo: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-security/legislative-documents/docs/20161116/etias_feasability_study_en.pdf.

⁷ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/09/16-bratislava-declaration-and-roadmap/>.

⁸ EUCO 31/16 CO EUR 8, CONCL 4: www.consilium.europa.eu/en/.../european-council/2016/10/21-euco-conclusions_pdf/.

primerov pa je bila razlog za zavrnitev negativna ocena tveganja za migracije in/ali varnost v povezavi z državljanom tretje države⁹. Ocene tveganj, ki jih izvajata Europol in Evropska agencija za mejno in obalno stražo¹⁰, potrjujejo, da obstajajo tveganja za neregularne migracije in varnost.

Zato bi bila glavna funkcija sistema ETIAS preverjanje informacij, ki jih predložijo državljani tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, prek spletnega obrazca vloge, in sicer še preden prispejo na zunanjo mejo EU, da se ugotovi, ali pomenijo tveganje za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje. To bi potekalo z avtomatiziranim preverjanjem vseh vlog, vloženih prek spletnega mesta ali mobilne aplikacije, v drugih informacijskih sistemih EU ter glede na namenski nadzorni seznam ETIAS in jasno opredeljena pravila varnostnega preverjanja. Na podlagi tega preverjanja bi bilo mogoče ugotoviti, ali obstajajo konkretni znaki ali utemeljeni razlogi za zavrnitev odobritve potovanja.

Z vzpostavitvijo sistema ETIAS bi Evropska agencija za mejno in obalno stražo postala pristojna za to, da prek centralne enote ETIAS zagotavlja upravljanje centralnega sistema ETIAS, ki bo povezano in integrirano v nacionalne mejne infrastrukture. Vloge, ki bi bile na podlagi avtomatiziranega preverjanja zavrnjene, bi se posredovale centralni enoti ETIAS v Evropski agenciji za mejno in obalno stražo, ki bi hitro preverila pravilnost predloženih informacij in izdanih opozoril. Vloge, pri katerih se pokaže opozorilo ali zadetek, se bodo posredovale odgovornim državam članicam. Agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) bi razvila informacijski sistem ETIAS in zagotovila njegovo tehnično upravljanje. Europol bi posredoval svoje mnenje v zvezi z varnostnimi vidiki.

Z zahtevo za veljavno odobritev potovanja za vse državljane tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, ne glede na način potovanja ali vstopni mejni prehod, bo EU zagotovila preverjanje vseh potnikov še pred prihodom, hkrati pa spoštovala njihovo izvzetje iz vizumske obveznosti. Vendar pa je sistem zlasti relevanten za kopenske meje, saj državljani tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti in potujejo po kopnem (peš, z avtomobilom, avtobusom, tovornjakom ali vlakom), ne ustvarjajo predhodnih podatkov o potnikih (API) ali evidenc podatkov o potnikih (PNR) kot pri potovanju z letalom ali ladjo.

V skladu s tem bo sistem ETIAS okrepil notranjo varnost EU na dva načina: prvič, z opredelitvijo oseb, ki predstavljajo varnostno tveganje, še preden prispejo na zunanjo schengensko mejo, in drugič, z zagotavljanjem dostopa nacionalnih organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in Europa do informacij, če je to potrebno v specifičnem primeru preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj.

Olajšanje potovanj

Zaradi sistema ETIAS bodo državljani tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, tudi lažje prečkali zunanje schengenske meje. Odobritev v sistemu ETIAS bi bila izdana na podlagi postopka vložitve vloge, ki bi bil preprost, poceni, hiter in v veliki večini primerov ne bi zahteval nadaljnjih ukrepov. Glede na izkušnje drugih držav s podobnimi sistemi za odobritev potovanj (ZDA, Kanada, Avstralija) bi bilo po ocenah ugodno rešenih 95 % ali več vlog, odobritev pa bi bila prosilcu sporočena v nekaj minutah. Prstni odtisi in drugi biometrični podatki se ne bi zbirali. Odobritev bi veljala pet let in za več potovanj, pristojbina pa bi znašala 5 EUR. Odobritev pred potovanjem bi zagotovila jasnost državljanom tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti in potujejo na schengensko območje. Odobritev potovanja bi za prosilce pomenila zanesljiv zgoden znak, da bodo

⁹ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Statistics_on_enforcement_of_immigration_legislation.

¹⁰ Europol TE-SAT 2016: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/eu-terrorism-situation-and-trend-report>.

lahko vstopili na schengensko območje. To je za potnike veliko izboljšanje v primerjavi s trenutnim stanjem.

Čeprav bodo končno odločitev glede dovoljenja vstopa na schengensko območje v skladu z Zakonikom o schengenskih mejah še vedno sprejeli mejni policisti na zunanji meji, pa bo sistem ETIAS občutno zmanjšal število zavrnitev vstopa na mejnih prehodih. Mejni policisti bodo lahko videli, ali je zadevna oseba pred prihodom na mejo prejela odobritev potovanja. Na ta način bo sistem ETIAS tudi zmanjšal stroške prevoznikov, ki nastanejo zaradi vračanja potnikov na morskih in zračnih mejah. Osebe, ki jim potovanje ne bo odobreno, ne bodo izgubljale časa in denarja za potovanje na schengensko območje. Zoper odločitev se je mogoče pritožiti v državi članici, ki jo je sprejela, poleg tega pa niso potrebni dolgotrajni in dragi postopki za pridobitev vizuma kot pri podobnih sistemih za odobritev potovanj.

Glavni elementi sistema ETIAS

Opredelitev

Predlagani evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) bo sistem EU, namenjen državljanom tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, pri prehodu zunanjih meja. S sistemom bi bilo mogoče ugotoviti, ali bi prisotnost teh oseb na ozemlju držav članic pomenila tveganje za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje.

V ta namen bi se uvedla odobritev potovanj kot nov pogoj za vstop na schengensko območje, potnikom, ki ne bi imeli veljavne odobritve potovanja iz sistema ETIAS, pa bi bil vstop na schengensko območje zavrnen.

Poleg tega bi morali prevozniki po potrebi preveriti, ali imajo njihovi potniki veljavno odobritev potovanja iz sistema ETIAS, preden bi jih vkrcali na prevozno sredstvo, namenjeno v schengensko državo.

Veljavna odobritev potovanja bi bila za potnika zanesljiv pokazatelj, da na podlagi ocene tveganja, izvedene pred prihodom na schengensko mejo, lahko vstopi na schengensko območje. Mejna policija bi še vedno izvajala mejne kontrole, kot določa Zakonik o schengenskih mejah, in sprejemala končne odločitve glede odobritve ali zavrnitve vstopa.

Sistem ETIAS bi sestavljali informacijski sistem ETIAS, centralna enota ETIAS in nacionalne enote ETIAS.

Informacijski sistem ETIAS bi sestavljali centralni sistem za obdelavo vlog; nacionalni enotni vmesniki v vseh državah članicah, ki bi temeljili na istih tehničnih specifikacijah za vse države članice ter povezovali njihove nacionalne mejne infrastrukture v centralni sistem; varna komunikacijska infrastruktura med centralnim sistemom in nacionalnimi enotnimi vmesniki; javno spletno mesto in mobilna aplikacija za mobilne naprave; storitve elektronske pošte; storitev varnega računa, da prosilci lahko posredujejo dodatne informacije in/ali dokumentacijo, če je to potrebno; prehod za prevoznike; spletna storitev, ki omogoča komunikacijo med centralnim sistemom in zunanjimi zainteresiranimi stranmi, ter programska oprema, ki centralni in nacionalnim enotam ETIAS omogoča obdelavo vlog.

Za informacijski sistem ETIAS se bodo v največji možni meri in kolikor je tehnično izvedljivo uporabljale strojna in programska oprema ter komunikacijska infrastruktura SVI. Vzpostavila se bo tudi interoperabilnost z drugimi informacijskimi sistemi, prek katerih se bodo preverjale vloge iz sistema ETIAS, tj. sistemom VIS, podatki Europol, schengenskim informacijskim sistemom (SIS), sistemom Eurodac in evropskim informacijskim sistemom kazenskih evidenc (ECRIS).

V okviru Evropske agencije za mejno in obalno stražo bo kot del njenega pravnega okvira in okvira politike vzpostavljena **centralna enota ETIAS**. Centralna enota ETIAS bo delovala 24 ur na dan in 7 dni v tednu, imela pa bo štiri osnovne naloge: 1) zagotavljanje pravilnosti in ažurnosti podatkov v dosjeh prosilcev in podatkov v informacijskem sistemu ETIAS, 2) po potrebi preverjanje vlog za odobritev potovanja, da se odpravijo kakršne koli nejasnosti glede istovetnosti prosilca v primeru zadetka pri avtomatizirani obdelavi, 3) opredelitev, preskušanje, izvajanje, ocenjevanje in pregled specifičnih kazalnikov tveganja v okviru pravil sistema ETIAS za varnostno preverjanje po posvetovanju v odboru ETIAS za varnostno preverjanje ter 4) redna preverjanja obravnave vlog in izvajanja pravil sistema ETIAS za varnostno preverjanje, zlasti kar zadeva njihov učinek na temeljne pravice, posebej v zvezi z zasebnostjo in varstvom podatkov.

V vseh državah članicah bi bile ustanovljene **nacionalne enote ETIAS**, njihova glavna naloga pa bi bilo izvajanje ocen tveganj in sprejemanje odločitev glede odobritev potovanj za vloge, ki so bile zavrnjene v okviru avtomatiziranega postopka. Za opravljanje svojih nalog 24 ur na dan in 7 dni v tednu bi morale imeti na voljo ustrezne vire. Po potrebi bi se posvetovala z drugimi nacionalnimi enotami in Europolom, na zaprosilo drugih držav članic pa bi izdajale mnenja. Delovale bi tudi kot nacionalne centralne točke dostopa v zvezi s prošnjami za dostop do podatkov iz sistema ETIAS zaradi kazenskega pregona za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj, ki spadajo v njihovo pristojnost.

V okviru Evropske agencije za mejno in obalno stražo bi bil ustanovljen tudi **odbor ETIAS za varnostno preverjanje**, ki bi imel svetovalno funkcijo. Sestavljali bi ga po en predstavnik vsake nacionalne enote ETIAS in Europa, svetoval pa bi pri opredeljevanju, ocenjevanju in pregledu kazalnikov tveganja ter izvajanju nadzornega seznama ETIAS.

Področje uporabe

Sistem ETIAS se bo uporabljal za državljane tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, v primeru preverjanja tveganja za varnost in javno zdravje pa tudi za družinske člane državljanov Evropske unije in državljanov tretjih držav, ki imajo pravico do prostega gibanja, če nimajo dovoljenja za prebivanje.

Sistem ETIAS se ne bo uporabljal za imetnike dolgoročnih vizumov, imetnike dovoljenja za obmejni promet, državljane mikro držav v schengenskem območju, imetnike diplomatskih potnih listin in člane posadke ladij in zrakoplovov med opravljanjem dolžnosti, državljane tretjih držav, ki so družinski člani državljanov EU ali državljanov tretjih držav, ki imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije, in imajo veljavno dovoljenje za prebivanje, ter begunce s prizanim statusom, osebe brez državljanstva in druge osebe, ki prebivajo v državi članici in jim je ta država članica izdala potno listino.

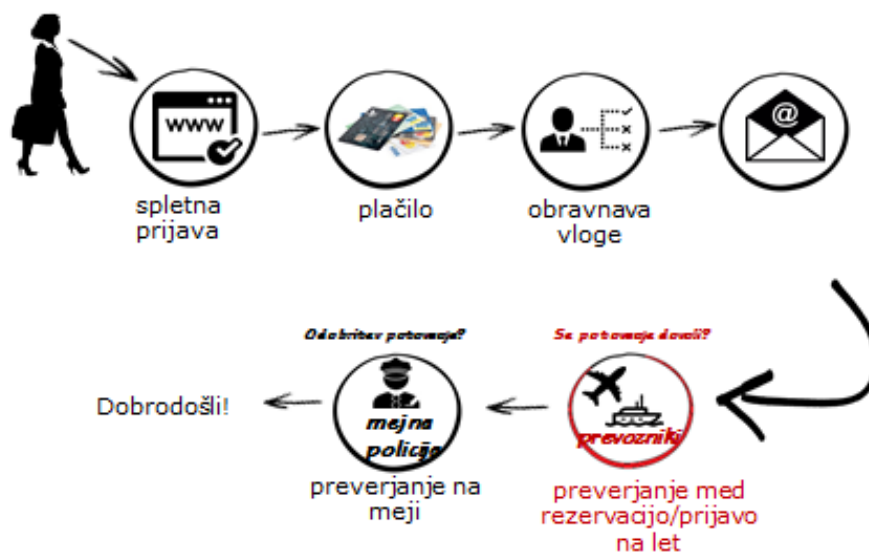
Sistem ETIAS se ne uporablja za državljane EU. Državljan tretjih držav, ki imajo več državljanstev, tudi državljanstvo države članice EU, morajo zato pri vstopu na schengensko območje uporabiti potno listino, ki jo je izdala država članica EU.

Imetniki dovoljenj za obmejni promet so izključeni s področja uporabe Uredbe ETIAS, dokler ne bo dokončana temeljita ocena varnostnih tveganj, povezanih s to kategorijo oseb v skladu z Uredbo (ES) št. 1931/2006, ki določa pravila za obmejni promet na zunanjih kopenskih mejah držav članic in spremembo določb Schengenske konvencije. Evropska komisija bo proučila, ali bi bilo treba spremeniti Uredbo (ES) št. 1931/2006, da se zagotovi, da bodo pogoji za izdajo dovoljenj za obmejni promet zagotavljali ustrezne ocene varnostnih tveganj, ne da bi na kakršen koli način vplivali na ugodnosti, ki jih imajo imetniki dovoljenj za obmejni promet na podlagi Uredbe (ES) št. 1931/2006 in Zakonika o schengenskih mejah. Evropska komisija bo proučila tudi varnostne značilnosti dovoljenj.

Postopek za vložitev vlog in izdajo odobritev potovanj

Zakonodajni predlog podrobno določa praktične korake in postopek za izdajo ali zavrnitev odobritev potovanj. Spodnja slika prikazuje celoten postopek s perspektive državljana tretje države, ki je izvzet iz vizumske obveznosti.

Slika 1: Potovanje s sistemom ETIAS

Spletna vloga

Pred načrtovanim potovanjem prosilec ustvari spletno vlogo prek posebnega spletnega mesta ali mobilne aplikacije.

Za izpolnitev vloge mora vsak prosilec navesti naslednje podatke:

- priimek, ime ali imena, priimek ob rojstvu, običajna imena; datum rojstva, kraj rojstva, država rojstva, spol, sedanje državljanstvo, imeni staršev; domači naslov;
- potna listina;
- po potrebi morebitno drugo državljanstvo;
- podatki o stalnem prebivališču;
- e-naslov in telefonska številka;
- država članica nameravanega prvega vstopa;
- podatki o izobrazbi in sedanjem poklicu;

- odgovori na vrsto vprašanj sistema ETIAS o ozadju (v zvezi z zdravstvenimi stanji, ki lahko prerastejo v epidemijo, ali drugimi nalezljivimi boleznimi ali nalezljivimi parazitskimi boleznimi); kazenska evidenca; prisotnost na vojnih območjih; morebitna prejšnja odločitev o vrnitvi na mejo ali nalogi za zapustitev ozemlja države članice EU);
- če je prosilec mladoletna oseba, istovetnost osebe, ki je odgovorna zanj;
- če vlogo vloži oseba, ki ni prosilec, istovetnost te osebe in družba, katero zastopa (če je primerno);
- za družinske člane državljanov EU / državljanov tretjih držav, ki imajo pravico do prostega gibanja brez dovoljenja za prebivanje: status družinskega člana; osebni podatki družinskega člana, s katerim je prosilec povezan; njegove družinske vezi.

Spletni obrazec vloge bi bilo načeloma mogoče izpolniti v 10 minutah. Poleg veljavne potne listine za odgovor na vprašanja ni potrebna dodatna dokumentacija.

Sistem ETIAS bi sprejemal vloge, ki jih v imenu prosilcev vložijo druge osebe, kadar državljani tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, ne morejo sami ustvariti vloge (na primer zaradi starosti, nepismenosti, dostopa do informacijske tehnologije ali nezmožnosti njene uporabe). V takih primerih lahko vlogo vloži tretja oseba, vendar mora v vlogi navesti svojo istovetnost.

Prosilci, ki potujejo od daleč, običajno kupujejo vozovnice na spletu ali prek potovalne agencije. Obe možnosti vključujeta uporabo informacijske tehnologije. Zato bo imel prosilec neposreden dostop do tehnologije, ki je potrebna za izpolnitev vloge v sistemu ETIAS, oziroma možnost, da zaprosi potovalnega agenta, da izpolni vlogo v njegovem imenu.

Plačilo pristojbine

Po izpolnitvi vloge bodo morali vsi prosilci, starejši od 18 let, plačati pristojbino 5 EUR na vlogo. Plačilo bi potekalo elektronsko v eurih, in sicer s kreditno kartico ali z drugim načinom plačila. Možni načini plačila bodo podrobneje določeni pozneje, da bodo vključena tudi dodatna in najnovejša plačilna sredstva, ob upoštevanju tehnološkega razvoja in razpoložljivosti plačilnih sredstev, da državljanov tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti in nimajo dostopa do nekaterih plačilnih sredstev, ne bi ovirali pri vložitvi vloge za odobritev potovanja v sistemu ETIAS.

Plačila bi upravljala banka ali finančni posrednik. Podatki, potrebni za izvedbo plačila, bi se posredovali samo družbi, ki bi izvedla finančno transakcijo, sistem ETIAS pa jih v okviru vloge ne bi obdeloval.

Po prejemu plačila je vloga za odobritev potovanja v sistemu ETIAS avtomatično vložena.

Obdelava vlog

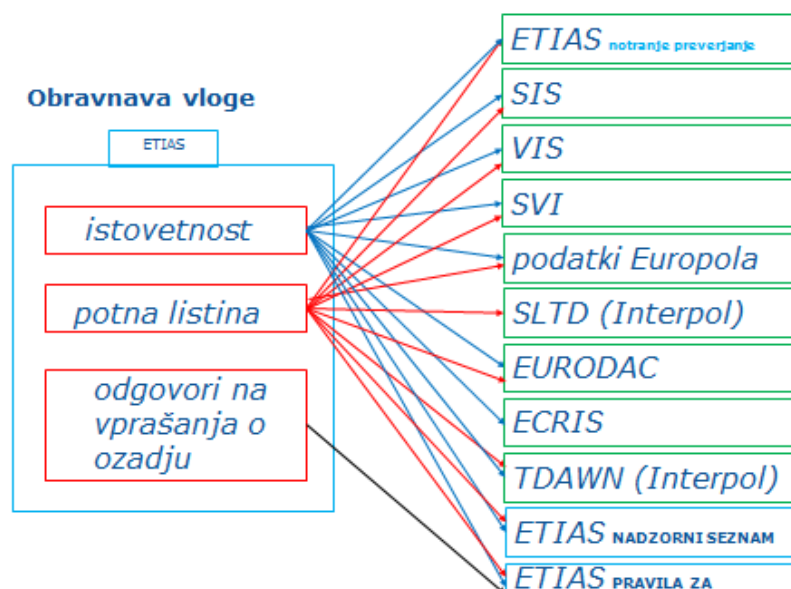
Postopek ocenjevanja vloge in sprejemanja odločitve o njej bi se pričel takoj, ko bi bilo plačilo pristojbine potrjeno.

Vloga bi bila obdelana avtomatično. Po potrebi bi centralna in nacionalne enote ETIAS vloge ročno obdelale.

Korak 1 – avtomatizirana obdelava

Ta avtomatizirani korak bo vključeval obdelavo podatkov o istovetnosti in potni listini ter podatkov iz odgovorov na vprašanja o ozadju. Centralni sistem bo v nekaj minutah pričel popolnoma avtomatizirano preverjanje informacij, ki jih je navedel prosilec, v drugih informacijskih sistemih ter glede na nadzorni seznam ETIAS in jasno opredeljena pravila sistema ETIAS za varnostno preverjanje.

Slika 2: Avtomatizirana obdelava vlog

Cilj tega avtomatiziranega postopka je preveriti, da:

- še ne obstaja druga veljavna odobritev potovanja, se podatki o potni listini v vlogi ne ujemajo z nobeno drugo vlogo za odobritev potovanja, v kateri bi bili navedeni drugi podatki o istovetnosti, ter prosilec ali zadevna potna listina nista navedena v zavrneni, preklicani ali razveljavljeni vlogi za odobritev potovanja v sistemu ETIAS;
- za prosilca ne velja razpis ukrepa za zavrnitev vstopa (SIS) in/ali v vlogi navedena potna listina ne ustreza potni listini, ki bi bila prijavljena kot izgubljena, ukradena ali razveljavljena (SIS in Interpolova podatkovna zbirka o ukradenih in izgubljenih potnih listinah);
- za prosilca ne velja razpis ukrepa na podlagi evropskega naloga za prijetje oziroma se ne zahteva njegovo prijetje zaradi izročitve (SIS);
- prosilec niti sedaj niti v preteklosti ni prekoračil obdobja dovoljenega bivanja oziroma mu ni bil zavrnen vstop (SVI);
- prosilcu ni bila zavrnjena vloga za izdajo vizuma v vizumskem informacijskem sistemu (VIS – to bi veljalo za državljane držav, za katere so bili v zadnjih petih letih ali manj odpravljeni vizumi, in za prosilce z več kot enim državljanstvom);
- se prosilec in podatki, ki so navedeni v vlogi, ujemajo z informacijami, ki jih ima Europol;

- se izvede ocena tveganja za neregularne migracije, zlasti, ali je bila za prosilca sprejeta odločitev o vrnitvi ali ukrep za prostovoljno vrnitev ali odstranitev, potem ko je bila umaknjena ali zavrnjena prošnja za mednarodno zaščito (EURODAC¹¹);
- ne obstaja kazenska evidenca (ECRIS);
- za prosilca in/ali njegovo potno listino ne velja opozorilo Interpola (TDAWN).

V tem avtomatiziranem postopku bi se preverilo tudi, ali je prosilec na nadzornem seznamu ETIAS in ali je odgovoril pritrdilno na katero koli od vprašanj sistema ETIAS o ozadju.

Ocena prosilčevega dosjeja bo potekala na podlagi jasno opredeljenih pravil centralnega sistema ETIAS za varnostno preverjanje. Ta pravila bodo obsegala algoritem, ki bo primerjal podatke, zabeležene v prosilčevem dosjeju v sistemu ETIAS, ter specifične kazalnike tveganja, ki kažejo na ugotovljeno tveganje za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje. Specifične kazalnike tveganja bo določila centralna enota ETIAS po posvetovanju z odborom ETIAS za varnostno preverjanje (glej spodaj).

Tveganja za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje se bodo določila na podlagi:

- statističnih podatkov SVI o nenormalnih stopnjah prekoračitev obdobja dovoljenega bivanja ali zavrnitev vstopa za določene skupine državljanov tretjih držav;
- statističnih podatkov sistema ETIAS o zavrnjenih odobritvah potovanj zaradi tveganja za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje v povezavi z določenimi skupinami državljanov tretjih držav;
- statističnih podatkov, ki jih generirata SVI in sistem ETIAS in kažejo ujemanje med informacijami, zbranimi prek obrazca vloge v sistemu ETIAS, in prekoračitvami obdobja dovoljenega bivanja ali zavrnitvami vstopa;
- informacij, ki jih predložijo države članice v zvezi s specifičnimi kazalniki varnostnega tveganja ali grožnjami, ki so jih ugotovile te države članice;
- informacij, ki jih predložijo države članice in Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) glede specifičnih tveganj za javno zdravje.

Ta pravila za varnostno preverjanje ter tveganja za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje bodo ciljno usmerjena, sorazmerna in specifična. Nabori podatkov, ki so podlaga za ta pravila, ne bodo v nobenem primeru temeljili na rasi ali narodnosti osebe, njenih političnih mnenjih, veri ali filozofskem prepričanju, članstvu v sindikatu, spolnem življenju ali spolni usmerjenosti.

Če avtomatizirani postopek ne zabeleži nobenega zadetka ali elementa, zaradi katerega bi bila potrebna dodatna analiza, se avtomatično izda odobritev potovanja, prosilec pa je obveščen po elektronski pošti. Pozitiven odgovor bo prejela večina vlog (po pričakovanjih več kot 95 %), in sicer v nekaj minutah po plačilu.

Če avtomatizirani postopek zabeleži zadenek ali elemente, zaradi katerih je potrebna dodatna analiza, se bo vloga naprej obdelovala ročno.

Korak 2 (če je potreben) – ročna obdelava s strani centralne enote ETIAS

¹¹ COM(2016) 272 final.

Če bi avtomatizirani postopek zabeležil zadetek iz drugih informacijskih sistemov, z nadzornega seznama ETIAS ali glede na specifične kazalnike tveganja ali rezultati ne bi bili jasni zaradi negotovosti glede istovetnosti prosilca, bi sledila ročna obravnava s strani centralne enote ETIAS. Centralna enota ETIAS bo na podlagi informacij, ki jih pokaže avtomatizirani postopek, preverila vlogo, da bi odpravila kakršno koli negotovost glede istovetnosti prosilca. Na tej podlagi je lahko v roku 12 ur sprejeta pozitivna odločitev glede vloge. V primeru potrjenega zadetka se vloga posreduje nacionalni enoti ETIAS v državi članici prvega vstopa, kot jo je navedel prosilec med postopkom vložitve vloge.

Po pričakovanjih naj bi po tem, ko bo centralna enota ETIAS preverila podatke, prejelo pozitiven odgovor še nadaljnjih 3–4 % vlog. Preostalih 1–2 % vlog v sistemu ETIAS, za katere bi bilo zabeleženo eden ali več zadetkov, bi se posredovalo nacionalnim enotam ETIAS v ročno obdelavo in odločitev.

Korak 3 (če je potreben) – ročna obdelava s strani nacionalne enote ETIAS v državi članici nameravanega prvega vstopa

Če se pri avtomatiziranem postopku, ki ga izvede centralni sistem ETIAS, zabeleži (potrjen) zadetek v kateri koli uporabljeni podatkovni zbirki ali glede na nadzorni seznam ETIAS in/ali se pokaže, da prosilec izpolnjuje pravila za varnostno preverjanje, se vloga posreduje nacionalnim enotam ETIAS.

Sistem ETIAS bi vlogo avtomatično dodelil državi članici, ki je v obrazcu vloge navedena kot država članica nameravanega prvega vstopa.

Po prenosu vloge odgovorni nacionalni enoti ETIAS bi morala ta oceniti prosilčev dosje in prosilca najpozneje v 72 urah po vložitvi vloge obvestiti o sprejeti odločitvi (negativni ali pozitivni). Naloga odgovorne nacionalne enote ETIAS bi bila oceniti tveganje za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje ter sprejeti odločitev glede izdaje ali zavrnitve odobritve potovanja.

Če prosilec prejme negativno odločitev glede svoje vloge, ima vedno pravico do pritožbe. Pritožbe bi se vložile v državi članici, ki je sprejela odločitev o vlogi, v skladu z njenim nacionalnim pravom. Poleg tega se predvideva poseben postopek na podlagi humanitarnih razlogov, nacionalnega interesa ali mednarodnih obveznosti, ko lahko nacionalne enote ETIAS izdajajo odobritve potovanj z omejeno ozemeljsko in časovno veljavnostjo.

Če odgovorna nacionalna enota ETIAS na podlagi informacij, ki jih navede potnik v obrazcu vloge, ne more sprejeti odločitve glede izdaje ali zavrnitve odobritve potovanja, lahko od prosilca zahteva dodatne informacije in/ali dokumentacijo. Zahtevek bi se prosilcu posredoval prek elektronske pošte in bi jasno navajal, katere informacije in/ali dokumentacijo je treba predložiti. Te informacije bi bilo treba predložiti v sedmih delovnih dneh, nacionalna enota ETIAS pa bi jih morala obdelati najpozneje v 72 urah po dnevu, ko jih je prosilec predložil. V izjemnih okoliščinah se lahko prosilca prek elektronske pošte povabi na razgovor na konzulatu v državi, kjer ima prebivališče.

Pri ročni obravnavi vlog, za katere so odgovorne, lahko nacionalne enote ETIAS uporabljajo informacije, ki so na voljo v nacionalnih podatkovnih zbirkah ali drugih decentraliziranih sistemih, do katerih imajo dostop. V tem postopku bi bili za mnenje zaproseni tudi odgovorni organi drugih držav članic in Europol, ki bi dobili dostop do relevantnih dodatnih informacij ali dokumentacije, če so odgovorni za podatke, na podlagi katerih je bil zabeležen zadetek med preverjanjem po drugih informacijskih sistemih. Nacionalne enote ETIAS v državah članicah, ki so bile zaprosene za mnenje, bi nato v roku 24 ur izdale pozitivno ali negativno obrazloženo mnenje o vlogi, ki bi se shranilo v prosilčevem dosjeju. Če bi ena ali več nacionalnih enot ETIAS, ki so bile zaprosene za mnenje, izdalo negativno mnenje o vlogi, bi odgovorna država članica zavrnila odobritev potovanja.

V okviru te ročne obdelave je nujno, da imajo pristojni organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj dostop do relevantnih in jasno opredeljenih informacij v sistemu ETIAS, če je to potrebno za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj. Dostop do podatkov v vizumskem informacijskem sistemu (VIS) zaradi kazenskega pregona se je že izkazal za učinkovitega kot pomoč preiskovalcem, da lahko znatno napredujejo pri zadevah, povezanih s trgovino z ljudmi, terorizmom ali nedovoljenim prometom s prepovedanimi drogami. Vendar pa vizumski informacijski sistem ne vsebuje podatkov o državljanih tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti.

V dobi globaliziranega kriminala bi bil dostop do informacij iz sistema ETIAS lahko nujen za organe za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj pri posameznih preiskavah ter da se zagotovijo dokazi in informacije v zvezi z osebo, za katero obstaja sum, da je storila kaznivo dejanje ali je žrtev kaznivega dejanja. Podatki, shranjeni v sistemu ETIAS, bi bili lahko potrebni tudi za ugotavljanje istovetnosti storilca terorističnega dejanja ali drugega hudega kaznivega dejanja, zlasti če so potrebni nujni ukrepi. Dostop do podatkov iz sistema ETIAS za te namene bi se moral odobriti le na podlagi utemeljenega zahtevka pristojnih organov, ki navaja razloge za njegovo nujnost. Zahtevki bi morali predhodno pregledati sodišče ali organ, ki predloži dokazilo o popolni neodvisnosti in nepristranskosti. Vendar pa je lahko za organe za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj v izjemno nujnih primerih ključno, da nemudoma pridobijo osebne podatke, ki so potrebni za preprečitev hudega kaznivega dejanja ali pregon storilcev. V takih primerih poteka pregled osebnih podatkov, pridobljenih iz sistema ETIAS, čim hitreje, potem ko se pristojnim organom odobri dostop do takih podatkov.

Da bi preprečili sistematična iskanja organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj po sistemu ETIAS, bi bil dostop do podatkov, shranjenih v centralnem sistemu ETIAS, mogoč le v posebnih primerih in samo, kadar je potreben za preprečevanje, odkrivanje ali preiskovanje terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj. Imenovani organi in Europol bi lahko dostop do sistema ETIAS zahtevali le, če imajo utemeljene razloge za domnevo, da bodo s takšnim dostopom dobili informacije, ki jim bodo znatno pomagale pri preprečevanju, odkrivanju ali preiskovanju terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj. Imenovani organi in Europol bi lahko dostop do sistema ETIAS zahtevali le, če predhodno iskanje po vseh relevantnih nacionalnih podatkovnih zbirkah držav članic in podatkovnih zbirkah Europa ni zagotovilo zahtevanih informacij.

Če se ročna obdelava vloge izvede zaradi zadetka v podatkih Europa, bi se nacionalna enota ETIAS v odgovorni državi članici v zadevah, ki so v okviru pooblastil Europa, posvetovala z Europolom. V takih primerih bi nacionalna enota ETIAS v zadevni državi članici Europolu posredovala relevantne podatke glede prosilčevega dosjeja, zadetke, ki so potrebni za posvetovanje, in relevantne dodatne informacije ali dokumentacijo, ki jih predloži prosilec. Europol bi v 24 urah podal obrazloženo mnenje.

Nacionalna enota ETIAS bo informacije o končni odločitvi naložila v centralni sistem. Kadar sistem obvesti prosilca o odločitvi, ga po potrebi obvesti tudi o tem, kateri nacionalni organ je bil odgovoren za obdelavo vloge in odločitev glede odobritve potovanja. Centralni sistem ETIAS, centralna enota in nacionalne enote vodijo evidence vseh izvedenih postopkov obdelave podatkov. Iz teh evidenc bi bili razvidni datum in čas, podatki, uporabljeni za avtomatizirano obdelavo vlog, in zadetki, ki bi se zabeležili med preverjanjem. Pozitivne in negativne odločitve glede odobritev potovanj bi bile utemeljene in pojasnjene. Odločitev in ustrezno utemeljitev shrani v prosilčevem dosjeju v sistemu ETIAS subjekt, ki je sprejel odločitev.

V vseh primerih sprejme končno odločitev nacionalna enota ETIAS v dveh tednih po tem, ko centralni sistem prejme vlogo.

Odgovori prosilcem

Prosilci bi prejeli elektronsko pošto z veljavno odobritvijo potovanja in številko odobritve ali zavrnitev z utemeljitvijo. Odobritev potovanja bi veljala pet let (ali do poteka veljavnosti potne listine). Če bi se odobritev potovanja zavrnila, bi bil prosilec obveščen, kateri nacionalni organ je bil odgovoren za obdelavo vloge in odločitev glede odobritve potovanja, posredovane pa bi mu bile tudi informacije o postopku v primeru pritožbe.

Preverjanje s strani prevoznikov

Prevozniki morajo pred vkrcanjem potnikov za državljane tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, preveriti, ali imajo veljavno odobritev potovanja iz sistema ETIAS. To bi lahko potekalo prek spletnega vmesnika ali prek drugih mobilnih tehničnih rešitev.

Če bi se potniku z veljavno odobritvijo potovanja naknadno zavrnil vstop, bi bil prevoznik odgovoren za to, da potnika dostavi nazaj na začetno mesto vkrcanja, kazni pa ne bi prejel.

Če bi se potniku, ki nima veljavne odobritve potovanja, dovolilo vkrcanje in bi se mu naknadno zavrnil vstop, bi bil prevoznik odgovoren za to, da potnika dostavi nazaj na začetno mesto vkrcanja, poleg tega pa bi tudi prejel kazen.

Prispetje na mejni prehod schengenskega območja

Ko potnik prispe na mejni prehod, bo mejna policija v okviru standardnih postopkov mejne kontrole elektronsko odčitala podatke v potni listini. S tem se bo sprožilo poizvedovanje v različnih podatkovnih zbirkah v skladu z Zakonikom o schengenskih mejah, vključno s poizvedovanjem v sistemu ETIAS, ki bi pokazal posodobljeni status odobritve potovanja. Sam dosje v sistemu ETIAS ne bi bil na voljo mejni policiji za nadzor meje.

V odsotnosti veljavne odobritve potovanja bi mejna policija morala zavrniti vstop na schengensko območje in ustrezno zaključiti postopek mejne kontrole. Potnik bi bil registriran v SVI, prav tako pa tudi zavrnitev vstopa v skladu z Uredbo SVI.

Če obstaja veljavna odobritev potovanja, bi se postopek mejne kontrole izvedel v skladu z Zakonikom o schengenskih mejah. Na podlagi tega postopka se potniku lahko dovoli vstop na schengensko območje ali pa se mu vstop zavrne pod pogoji, ki so opredeljeni v Zakoniku o schengenskih mejah.

Preklic ali razveljavitev odobritev potovanja

Izdano odobritev potovanja je treba razveljaviti ali preklicati takoj, ko se izkaže, da pogoji za njeno izdajo v času izdaje niso bili izpolnjeni ali niso več izpolnjeni, zlasti če obstaja utemeljen sum, da je bila odobritev potovanja pridobljena nezakonito. Odločitev o preklicu ali razveljavitvi načeloma sprejmejo organi države članice, ki ima dokaz, na podlagi katerega se odobritev prekliče ali razveljavi, ali nacionalna enota ETIAS države članice prvega vstopa, kot jo je navedel prosilec.

Ko se ustvari nov razpis ukrepa v SIS za zavrnitev vstopa, bo sistem SIS obvestil centralni sistem ETIAS, ki bo preveril, ali ta novi razpis ukrepa ustreza veljavni odobritvi potovanja. Če je tako, se takoj obvesti država članica, ki je ustvarila razpis ukrepa, ki mora preklicati odobritev potovanja.

Vloga Europol

Europol prispeva k dodani vrednosti, ki jo bo sistem ETIAS zagotovil notranji varnosti EU. To odraža vlogo Europol kot informacijskega središča EU in osrednjega orodja za varnostno

sodelovanje v okviru okrepljenega regulativnega okvira. Podatki, ki jih zagotovijo prosilci za odobritev v sistemu ETIAS, se preverijo glede na podatke, ki jih ima Europol o osebah, ki so osumljene storitve kaznivega dejanja ali udeležbe pri kaznivem dejanju, ki so bile obsojene za kaznivo dejanje ali za katere obstajajo konkretni znaki ali utemeljeni razlogi za sum, da bodo storile kaznivo dejanje. Europol ima edinstveno vlogo, da združuje informacije, ki niso na voljo posameznim državam članicam ali v drugih podatkovnih zbirkah EU.

Zato bo Europol sodeloval pri določitvi pravil sistema ETIAS za varnostno preverjanje, in sicer prek odbora ETIAS za varnostno preverjanje. Prav tako bo znotraj svojih podatkov upravljal nadzorni seznam ETIAS. Poleg tega se lahko nacionalne enote ETIAS posvetujejo z Europolom med ukrepanjem v primeru zadetka pri avtomatizirani obdelavi v zadevah, ki so v okviru pooblastil Europa. Tako bodo lahko nacionalne enote ETIAS pri ocenjevanju vlog v sistemu ETIAS, ki jih vložijo osebe, ki bi lahko predstavljale varnostno tveganje, izkoristile relevantne informacije, ki so na voljo pri Europolu. Poleg tega lahko Europol zaprosi za iskanje po podatkih, ki so shranjeni v centralnem sistemu ETIAS, in sicer v posebnih primerih, ko nudi podporo ukrepom držav članic pri preprečevanju, odkrivanju ali preiskovanju terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj v okviru svojih pooblastil.

Tehnična infrastruktura sistema ETIAS

Sistem ETIAS bi zagotovil tehnično infrastrukturo:

- za prosilce za vnos podatkov, ki se zahtevajo za vsako vlogo za odobritev potovanja, prek spleta, z ustreznimi smernicami v primeru dvoma;
- za centralni sistem ETIAS za ustvarjanje, posodabljanje in brisanje vlog za odobritev potovanja in informacij, ki se zbirajo za obravnavo vloge, dokler ni sprejeta odločitev glede izdaje ali zavrnitve odobritve;
- za centralni sistem ETIAS za obdelavo osebnih podatkov prosilca za poizvedovanje po specifičnih podatkovnih zbirkah in zbiranje podatkov o prosilcu, ki jih vsebujejo, zaradi ocenjevanja vlog;
- za mejne policiste za preverjanje statusa odobritve potovanja za prosilca s katerega koli mejnega prehoda schengenskega območja, in sicer z odčitanjem podatkov na strojno berljivem polju potne listine ali številke vloge;
- za prevoznike za preverjanje statusa odobritve potovanja samo z uporabo podatkov na strojno berljivem polju potne listine ali številke vloge;
- za zaposlene v centralni enoti ETIAS in nacionalnih enotah ETIAS za vodenje postopka obravnave vlog, vključno z izmenjavami s pristojnimi organi drugih držav članic in uradnim obveščanjem prosilcev;
- za centralno enoto ETIAS ter zaposlene in pristojne organe nacionalnih enot ETIAS za pripravo statističnih podatkov z uporabo anonimiziranih podatkov, pri čemer ni mogoča identifikacija posameznikov na podlagi omejitve statističnih podatkov na zelo majhno skupino.

Tehnična infrastruktura sistema ETIAS mora zagotavljati pravočasno odzivanje na mejne kontrole in na prevoznike 24 ur na dan in 7 dni v tednu z razpoložljivostjo 99,9 %. Informacijski sistem ETIAS mora tudi zagotoviti mehanizme za zagotavljanje najvišje stopnje zaščite pred vdori, dostopom do podatkov in njihovim razkritjem za nepooblaščen osebe, korupcijo in izgubo

celovitosti podatkov. Skladnost s to zahtevo se bo skušala doseči s sprejetjem varnostnega načrta kot izvedbenega ukrepa.

Obdobje hrambe podatkov

Praviloma se lahko podatki v prosilčevem dosjeju v sistemu ETIAS hranijo pet let od zadnje uporabe odobritve potovanja ali od zadnje odločitve o zavrnitvi, preklicu ali razveljavitvi odobritve potovanja. To obdobje hrambe ustreza obdobju hrambe evidenc v SVI z odobritvijo vstopa na podlagi odobritve potovanja iz sistema ETIAS. Z izenačenjem obdobja hrambe se zagotovi, da se tako evidenca vstopov kot tudi povezane odobritve potovanj hranijo isto obdobje, predstavlja pa tudi dodaten element interoperabilnosti med sistemom ETIAS in SVI. To izenačenje obdobja hrambe podatkov je potrebno, da se pristojnim organom omogoči izvedba potrebne analize tveganja, ki jo zahtevata Zakonik o schengenskih mejah in sistem ETIAS. Z obdobjem hrambe se bo tudi zmanjšala pogostost ponovnega vpisa, kar bo koristilo vsem potnikom. Po preteku tega obdobja bo prosilčev dosje v sistemu ETIAS avtomatično izbrisan v celoti.

Interoperabilnost in delitev virov s SVI

Predlagana uredba vključuje splošno načelo, da sistem ETIAS temelji na interoperabilnosti informacijskih sistemov, v katerih se preverjajo podatki (SVI, SIS, VIS, podatki Europol, Eurodac in ECRIS), in na ponovni uporabi komponent, ki so bile razvite za te informacijske sisteme, zlasti SVI. Ta pristop omogoča tudi precejšnje prihranke pri stroških za vzpostavitev in delovanje sistema ETIAS.

Sistem ETIAS in SVI bi uporabljala skupni repozitorij osebnih podatkov o državljanih tretjih držav, pri čemer bi se dodatni podatki iz dokumentacije sistema ETIAS (npr. podatki o prebivališču, odgovori na vprašanja o ozadju, naslovi IP) ter evidence o vstopu in izstopu v SVI shranjevali ločeno, vendar bili povezani v to skupno in enotno datoteko za identifikacijo. Ta pristop je popolnoma skladen s strategijo interoperabilnosti iz sporočila o trdnejših in pametnejših informacijskih sistemih za meje in varnost z dne 6. aprila 2016, vključeval pa bi vse ustrezne zaščitne ukrepe za varstvo podatkov.

Delijo ali ponovno uporabijo se naslednje komponente SVI:

- široko omrežje (v obliki virtualnega omrežja, ki se trenutno imenuje Testa-ng, povezuje pa nacionalne domene držav članic s centralno domeno) je dovolj zmogljivo za prenos komunikacij v sistemu ETIAS med nacionalnimi infrastrukturami in centralnim sistemom;
- nacionalni enotni vmesnik, ki je generičen sistem, ki ga razvija in uporablja agencija eu-LISA, da bi zagotovila komunikacijske storitve med nacionalnimi infrastrukturami za nadzor meja in centralnim sistemom, se bo uporabljal tudi za obravnavo sporočil v sistemu ETIAS;
- za tehnična sredstva, ki prevoznikom omogočajo, da preverijo status državljanov tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti in potujejo na schengensko območje, v sistemu ETIAS, se bodo uporabljale iste storitve kot za SVI;
- za tehnična sredstva, ki prosilcem omogočajo vložitev vlog v sistemu ETIAS (v obliki spletnega vmesnika in mobilne platforme), se bo uporabljala ista infrastruktura, kot se uporablja v SVI za to, da lahko potniki preverijo, koliko dovoljenega bivanja jim še ostaja.

Stroški razvojne faze in faze delovanja

Stroški razvoja sistema ETIAS se ocenjujejo na 212,1 milijona EUR, stroški povprečnega letnega delovanja pa na 85 milijonov EUR. Sistem ETIAS bi bil finančno samozadosten, saj bi se stroški letnega delovanja krili s pristojbinami.

Veljavni predpisi na področju, na katero se nanaša predlog

Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah).

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 767/2008 o vizumskem informacijskem sistemu (VIS) in izmenjavi podatkov med državami članicami o vizumih za kratkoročno prebivanje (Uredba VIS).

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 810/2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti.

Uredba (ES) št. 1987/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi druge generacije schengenskega informacijskega sistema (SIS II).

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema vstopa/izstopa (SVI) za evidentiranje podatkov o vstopu in izstopu ter zavrnitvi vstopa državljanov tretjih držav pri prehajanju zunanjih meja držav članic Evropske unije in določitvi pogojev za dostop do SVI zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter spremembi Uredbe (ES) št. 767/2008 in Uredbe (EU), COM(2016) 194 final.

Uredba (EU) št. 603/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (EU) št. 604/2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, in o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol za namene kazenskega pregona, ter o spremembi Uredbe (EU) št. 1077/2011 o ustanovitvi Evropske agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice.

Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Okvirnega sklepa Sveta 2009/315/PNZ v zvezi z izmenjavo informacij o državljanih tretjih držav in evropskim informacijskim sistemom kazenskih evidenc (ECRIS) ter o nadomestitvi Sklepa Sveta 2009/316/PNZ.

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (EU) št. 1077/2011 o ustanovitvi Evropske agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice.

Uredba (EU) 2016/1624 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2016 o evropski mejni in obalni straži ter spremembi Uredbe (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 863/2007 Evropskega parlamenta in Sveta, Uredbe Sveta (ES) št. 2007/2004 in Odločbe Sveta 2005/267/ES.

Uredba (EU) št. 515/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o vzpostavitvi instrumenta za finančno podporo na področju zunanjih meja in vizumov v okviru Sklada za notranjo varnost in o razveljavitvi Odločbe št. 574/2007/ES.

Uredba (EU) 2016/794 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o Agenciji Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol) ter nadomestitvi in razveljavitvi sklepov Sveta 2009/371/PNZ, 2009/934/PNZ, 2009/935/PNZ, 2009/936/PNZ in 2009/968/PNZ.

2. POSVETOVANJE Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCENA UČINKA

Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi

Predlog za sistem ETIAS je nastal na podlagi študije izvedljivosti. V okviru te študije je Komisija zbrala mnenja strokovnjakov za nadzor meja in varnost iz držav članic. Poleg tega je strokovna skupina na visoki ravni za interoperabilnost, ki je bila ustanovljena po objavi sporočila o trdnejših in pametnejših mejah z dne 6. aprila 2016, obravnavala glavne elemente predloga o sistemu ETIAS. Potekala so tudi posvetovanja s predstavniki letalskih, ladijskih in železniških prevoznikov in predstavniki držav članic EU z zunanjimi kopenskimi mejami. Kot del študije izvedljivosti so bila opravljena posvetovanja z Agencijo za temeljne pravice.

Ocena učinka

Pravni predlog ETIAS temelji na rezultatih študije izvedljivosti, ki je potekala med junijem in oktobrom 2016.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

Povzetek predlaganih ukrepov

Namen, funkcionalnosti in odgovornosti za sistem ETIAS so opredeljeni v zakonodajnem predlogu. Predlog pooblašča Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo, da zagotovi vzpostavitev in upravljanje centralne enote ETIAS. Poleg tega je Evropski agenciji za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) dodeljena pristojnost za razvoj sistema in zagotavljanje njegovega tehničnega operativnega upravljanja. Tudi Europol ima pomembno vlogo pri zagotavljanju varnostnih ciljev sistema ETIAS.

Zato so v ta predlog vključene naknadne spremembe Uredbe (EU) 2016/399, Uredbe (EU) 2016/1624, Uredbe (EU) št. 1077/2011 in Uredbe (EU) 2016/794.

Naknadne spremembe uredb v zvezi s sistemi EU, po katerih bo poizvedoval sistem ETIAS, bodo predmet ločenih predlogov Komisije.

Ta zakonodajni predlog določa elemente sistema ETIAS. Tehnične in operativne podrobnosti bodo sprejete pozneje v okviru izvedbenih sklepov, ko bo Komisija sprejela nadaljnje ukrepe in pravila o:

- vzpostavitvi in zasnovi interoperabilnosti na visoki ravni;
- specifikacijah in pogojih za spletno mesto;
- vnosu podatkov;
- opredelitvi posebnih kategorij podatkov;
- dostopu do podatkov;
- določitvi informacijskih sistemov, v katerih naj poteka iskanje;
- določitvi pravil za varnostno preverjanje;
- spremembah, izbrisu in predčasnem izbrisu podatkov;
- vodenju evidenc in dostopu do njih;

- zahtevah v zvezi z učinkovitostjo, vključno z minimalnimi specifikacijami za tehnično opremo.

Pravna podlaga

Predlog za pravno podlago za to uredbo uporablja člen 77(2)(b) in (d) Pogodbe o delovanju Evropske unije. Člen 77(2)(b) in (d) je ustrezna pravna podlaga za podrobnejšo opredelitev ukrepov glede prehodov zunanjih meja držav članic, razvoj standardov in postopkov, po katerih se morajo države članice ravnati pri izvajanju kontrole oseb na teh mejah, ter opredelitev ukrepov za postopno vzpostavitev integriranega sistema upravljanja zunanjih meja.

Poleg tega predlog uporablja člen 87(2)(a) za pravno podlago za omogočanje dostopa zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj pod strogimi pogoji. Ta dodatna pravna podlaga za dostop zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj vključuje isti redni zakonodajni postopek v skladu s členom 77(2)(b) in (d).

Predlog prav tako temelji na členu 88(2)(a), kolikor spreminja seznam nalog Europolu.

Načelo subsidiarnosti

Predlagana pobuda spada na področje uporabe člena 77(2)(b) PDEU, ki določa, da je Evropska unija pristojna za sprejetje ukrepov v zvezi s kontrolo oseb in učinkovitim nadzorom pri prehajanju zunanjih meja držav članic.

Sedanji okvir EU za prehod zunanjih meja držav članic ne ponuja možnosti avtomatiziranega, usklajenega in homogenega predhodnega preverjanja državljanov tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti. To državam članicam ne omogoča, da bi skupna schengenska pravila uporabljale na usklajen način. Obstaja jasen čezmejni problem, saj lahko državljani tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, prosto izberejo vstopni mejni prehod na schengensko območje, da bi se izognili nekaterim kontrolam na nekaterih mejnih prehodih. Kar zadeva prosilce za vizum, bi morale biti na razpolago informacije o državljanih tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, da bi povečali učinkovitost varnostnih kontrol in kontrol priseljevanja za osebe in splošno kakovost upravljanja zunanjih meja EU.

Države članice same ne morejo zadovoljivo doseči teh ciljev, ampak jih je lažje doseči na ravni Unije.

Načelo sorazmernosti

Člen 5 Pogodbe o Evropski uniji določa, da ukrepi Unije ne smejo presegati tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev Pogodbe. Predlagana pobuda pomeni nadaljnji razvoj schengenskega pravnega reda, da se zagotovi, da se skupna pravila na zunanjih mejah uporabljajo enako v vseh državah članicah, ki so odpravile nadzor na svojih notranjih mejah. Vzpostavlja instrument, ki Evropski uniji nudi sredstva, da zagotovi, da bodo vse države članice pravila za oceno tveganja za neregularne migracije, varnost in javno zdravje uporabljale za državljane tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, prav tako konsistentno, kot jih uporabljajo za državljane tretjih držav, za katere velja vizumska obveznost.

Prav tako organom za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj omogoča iskanje po podatkih, shranjenih v centralnem sistemu ETIAS, če je to potrebno v posameznih primerih za preprečevanje, odkrivanje ali preiskovanje terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj. V takih primerih in v primerih, ko predhodno iskanje v nacionalnih podatkovnih zbirkah in podatkovni zbirki Europolu ne prinese zahtevanih informacij, sistem ETIAS nacionalnim organom

za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in Europolu zagotavlja stroškovno učinkovit način za pravočasno, natančno in varno preverjanje državljanov tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti in osumljeni (ali žrtve) terorizma ali hudega kaznivega dejanja. Pristojnim organom omogoča vpogled v dokumentacijo v sistemu ETIAS za državljane tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti in osumljeni (ali žrtve) hudega kaznivega dejanja.

Predlog vključuje vse ustrezne zaščitne ukrepe za varstvo podatkov in je sorazmeren v smislu pravice do varstva osebnih podatkov. Upošteva načelo zmanjšanja količine podatkov, vključuje stroge določbe o varnosti podatkov in ne zahteva obdelave podatkov za daljše obdobje, kot je nujno potrebno, da se omogoči delovanje sistema in doseganje njegovih ciljev. Predvideli in izvedli se bodo vsi zaščitni ukrepi in mehanizmi, potrebni za učinkovito zaščito temeljnih pravic državljanov tretjih držav (glej oddelek o temeljnih pravicah).

Za delovanje sistema ne bodo potrebni nobeni nadaljnji postopki ali usklajevanje na ravni EU; predvideni ukrep je zato sorazmeren, saj ne presega tistega, kar je v smislu ukrepanja na ravni EU potrebno za doseg njegovih ciljev.

Izbira instrumenta

Predlagani instrument: uredba.

Druga sredstva ne bi bila ustrezna iz naslednjih razlogov:

S tem predlogom bo vzpostavljen centraliziran sistem, prek katerega bodo države članice medsebojno sodelovale pri upravljanju zunanjih schengenskih meja, kar pa zahteva skupno arhitekturo in skupna pravila delovanja. Določil bo pravila za oceno tveganja za neregularne migracije, varnost in javno zdravje za državljane tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, še pred njihovim prihodom na zunanje meje in ob dostopu do sistema, vključno za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj; ta pravila bodo enaka za vse države članice. Poleg tega bo centralni sistem upravljala Evropska agencija za mejno in obalno stražo. Zato se lahko ti cilji dosežejo le z uredbo, ki mora biti izbrana kot pravni instrument.

Temeljne pravice

Predlagana uredba vpliva na temeljne pravice, in sicer na pravico do dostojanstva (člen 1 Listine EU o temeljnih pravicah); pravico do svobode in varnosti (člen 6 Listine), spoštovanje zasebnega in družinskega življenja (člen 7 Listine), varstvo osebnih podatkov (člen 8 Listine), pravico do azila (člen 18 Listine) in varstvo v primeru odstranitve, izгона ali izročitve (člen 19 Listine), pravico do nediskriminacije (člen 21 Listine), pravice otroka (člen 24 Listine) in pravico do učinkovitega pravnega sredstva (člen 47 Listine).

Izvajanje sistema ETIAS pozitivno vpliva na legitimen javni interes za zagotavljanje visoke stopnje varnosti. Boljše in natančnejše ugotavljanje varnostnega tveganja državljanov tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti in prečkajo zunanjo mejo schengenskega območja, pomaga pri odkrivanju trgovine z ljudmi (zlasti v primeru mladoletnih oseb) in čezmejne kriminalitete ter na splošno pripomore k ugotavljanju istovetnosti oseb, katerih prisotnost na schengenskem območju bi pomenila grožnjo za varnost. Sistem ETIAS tako prispeva k izboljšanju varnosti državljanov na schengenskem območju in krepitvi notranje varnosti v EU.

Sistem ETIAS vsem državljanom tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, zagotavlja nediskriminatoren dostop do postopka vložitve vloge, pri čemer zagotavlja, da sprejete odločitve ne bodo v nobenem primeru temeljile na rasi, narodnosti, političnem prepričanju, veri ali filozofskem prepričanju, spolnem življenju ali spolni usmerjenosti oseb. Sistem ETIAS osebam, ki vložijo vloge, zagotavlja informacije in učinkovita pravna sredstva.

Kar zadeva pravico do varstva osebnih podatkov, predlog vsebuje vse ustrezne zaščitne ukrepe v zvezi z osebnimi podatki, zlasti glede dostopa do teh podatkov, ki bi moral biti strogo omejen izključno na namen te uredbe. V njem so predvidene tudi pravice posameznikov do pravnega varstva, zlasti v zvezi s pravico do sodnih pravnih sredstev in nadzorom obdelave podatkov, ki ga izvajajo neodvisni javni organi. Zgornja omejitev obdobja hrambe podatkov prispeva tudi k spoštovanju varstva osebnih podatkov kot temeljne pravice.

Predlog določa, da se nacionalni organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in Europol poslužujejo centralnega sistema ETIAS zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj. Kot je določeno v členu 52(1) Listine, mora biti kakršno koli omejevanje pravice do varstva osebnih podatkov ustrezno za doseg zadavnega cilja in ne sme presegati tistega, kar je potrebno za doseg tega cilja. Tudi člen 8(2) Evropske konvencije o človekovih pravicah priznava, da je poseganje javnega organa v pravico posameznika do zasebnosti morda potrebno v interesu nacionalne in javne varnosti ali preprečevanja kriminala, kot velja v tem predlogu. Tudi Sodišče je priznalo, da je boj proti terorizmu in hudemu kriminalu, zlasti proti organiziranemu kriminalu in terorizmu, nedvomno ključnega pomena za zagotavljanje javne varnosti, njegova učinkovitost pa je lahko precej odvisna od uporabe sodobnih informacijskih tehnologij in preiskovalnih tehnik, zato bi se lahko dostop do osebnih podatkov, odobren v navedene posebne namene, po potrebi ocenil za upravičenega. Zato je predlog v celoti skladen z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, kar zadeva pravico do varstva osebnih podatkov, skladen pa je tudi s členom 16 PDEU, ki vsakomur zagotavlja pravico do varstva osebnih podatkov, ki se nanašajo nanj.

Predlog zagotavlja dostop do sistema ETIAS zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj za namene dostopa do podatkov, ki jih predložijo državljani tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, pri vložitvi vloge za odobritev potovanja. V sistemu VIS so sicer podobni podatki o imetnikih vizuma ali prosilcih, vendar taki podatki o državljanih, izvzetih iz vizumske obveznosti, niso na voljo v nobeni drugi podatkovni zbirki EU. Globalizacija kriminalitete sledi globalizaciji gospodarstva¹². Mednarodne kriminalne organizacije svoje dejavnosti izvajajo prek meja¹³. Kriminalne dejavnosti, kot so trgovina z ljudmi, tihotapljenje ljudi ali tihotapljenje nedovoljenega blaga, vključujejo številne prehode mej. V VIS so shranjene informacije, pomembne za kazenske preiskave proti državljanom tretjih držav, ki so vpleteni v kriminalne dejavnosti, na kar kažejo tudi vedno večja uporaba VIS za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ter učinkovitost in uporabnost sistema¹⁴. Vendar pa te informacije trenutno niso na voljo za državljane tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti.

Možnost iskanja po podatkih, shranjenih v centralnem sistemu ETIAS, zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj tako odpravlja

¹² „Zločinci izkoriščajo nove priložnosti za ustvarjanje dobička, zlasti kadar lahko uporabljajo obstoječe infrastrukture, osebe in kontakte. To še zlasti velja za združbe, ki so vpletene v prevoz in distribucijo nezakonitega blaga. Zaradi enostavnosti mednarodnih potovanj in prevoza, svetovne razširjenosti interneta in drugega tehnološkega napredka so postale geografske ovire manj pomembne. Kaznivih dejanj ne omejujejo več geografske meje in najpomembnejše združbe so postale globalne glede na svoje dejavnosti, področja delovanja, ravni sodelovanja in državljanstvo pripadnikov.“, Europolova ocena ogroženosti zaradi organiziranega kriminala v EU za leto 2013 (OCTA 2013), str. 37.

¹³ „Analiza državljanstva zločincev in držav, kjer potekajo glavne dejavnosti, je pokazala, da so kriminalne združbe vedno bolj mednarodne. Belgija in Portugalska sta na primer poročali o kriminalnih združbah, ki vključujejo zločince iz več kot 60 držav. Poročali sta tudi o kriminalnih združbah, katerih glavne kriminalne dejavnosti potekajo v več kot 35 državah. To jasno kaže na visoko stopnjo mednarodnega sodelovanja pri kazenskih dejavnostih, mobilnosti in dosega.“, idem, str. 34.

¹⁴ Glej delovni dokument služb Komisije, priložen poročilu o izvajanju Uredbe (ES) št. 767/2008, SWD(2016) 328 final.

informacijsko vrzel v zvezi z državljani tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, in po potrebi omogoča vpogled v dokumentacijo v sistemu ETIAS. Ker bodo odobritve potovanj na splošno veljavne za obdobje pet let, je lahko poleg tega vpogled v podatke, shranjene v centralnem sistemu ETIAS, za nacionalne organe za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ali Europol nujen, če postanejo informacije o določeni osebi in terorističnem ali drugem hudem kaznivem dejanju dostopne šele po tem, ko je oseba že prejela odobritev potovanja.

Iskanje po centralnem sistemu ETIAS zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj pomeni omejevanje pravice do varstva osebnih podatkov. Predlog določa učinkovite zaščitne ukrepe za ublažitev tega omejevanja:

- Jasno opredeljen obseg prostega preudarka, poverjenega pristojnim organom, in način njegovega izvajanja: iskanje po podatkih, shranjenih v centralnem sistemu ETIAS, zaradi kazenskega pregona se lahko dovoli le zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja kaznivih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj, kakor so opredeljena v okvirnih sklepih Sveta 2002/475/PNZ o boju proti terorizmu in 2002/584/PNZ o evropskem nalogu za prijetje, če je to v posameznih primerih potrebno. To izključuje dostop do sistema ETIAS za kazniva dejanja, ki niso huda, in sistematično ali množično primerjavo podatkov.
- Utemeljitev zahtevkov za dostop zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj: imenovani nacionalni organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in Europol lahko dostop do podatkov, shranjenih v centralnem sistemu ETIAS, zahtevajo le, če obstajajo utemeljeni razlogi za sklepanje, da bi tak dostop znatno pripomogel k preprečevanju, odkrivanju ali preiskovanju zadevnega kaznivega dejanja.
- Neodvisno preverjanje pred iskanjem po podatkih: za zahteve za iskanje po podatkih, shranjenih v centralnem sistemu ETIAS, v specifičnih primerih preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj se opravi neodvisno preverjanje, ali so izpolnjeni strogi pogoji za zahtevek za vpogled v podatke, shranjene v centralnem sistemu ETIAS, za namene kazenskega pregona. Tako neodvisno preverjanje predhodno izvede sodišče ali organ, ki predloži dokazilo o popolni neodvisnosti in nepristranskosti in ki ni podvržen nobenemu neposrednemu ali posrednemu zunanjemu vplivu.
- Zmanjšanje količine podatkov, da se obseg obdelave omeji na tisto, kar je najmanj potrebno za njen namen: za preprečevanje, odkrivanje ali preiskovanje terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj ne bodo na voljo vsi podatki, shranjeni v dosjejih prosilcev v sistemu ETIAS. Nekateri podatki sploh ne bodo na voljo zaradi omejene relevantnosti za kazensko preiskavo (npr. informacije o izobrazbi osebe in ocena, ali lahko pomeni tveganje za javno zdravje). Drugi podatki bodo na voljo le, če bo vpogled v te podatke izrecno utemeljen v zahtevku za vpogled za namene kazenskega pregona, kar bo potrdilo tudi neodvisno preverjanje (npr. podatki o sedanjem poklicu).
- Vpogled v podatke, shranjene v centralnem sistemu ETIAS, kot zadnja možnost: nacionalni organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in Europol lahko dostop do podatkov, shranjenih v centralnem sistemu ETIAS, zahtevajo le, če predhodno iskanje po vseh relevantnih nacionalnih podatkovnih zbirkah držav članic in podatkovnih zbirkah Europa ni zagotovilo zahtevanih informacij.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Trenutni predlog na podlagi študije izvedljivosti temelji na najprimernejši možnosti sistema ETIAS, potrebni znesek, ki upošteva tudi namen dostopa zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, pa je bil ocenjen na 212,1 milijona EUR.

S to finančno podporo se bodo poleg stroškov osrednjih elementov v celotnem obdobju večletnega finančnega okvira (113,4 milijona EUR – na ravni EU, razvojni in operativni stroški prek posrednega upravljanja) pokrili tudi stroški povezovanja obstoječih nacionalnih mejnih infrastruktur v državah članicah s sistemom ETIAS prek nacionalnih enotnih vmesnikov (92,3 milijona EUR – prek deljenega upravljanja). Z zagotavljanjem finančne podpore za nacionalne stroške povezovanja se bo preprečilo, da bi težke gospodarske okoliščine na nacionalni ravni ogrozile projekte ali povzročile zamude pri njihovem izvajanju. Komisija bo med razvojno fazo (2018–2020) porabila skupno 4,2 milijona EUR (prek deljenega upravljanja) za stroške, povezane z operacijami v državah članicah.

Od leta 2020, ko bo novi sistem začel delovati, bi se lahko prihodnji operativni stroški v državah članicah krili z njihovimi nacionalnimi programi v okviru Sklada za notranjo varnost (deljeno upravljanje). Vendar pa bo sistem začel delovati po koncu sedanjega večletnega finančnega okvira, zato bi bilo treba njegovo financiranje upoštevati pri razpravah o naslednjem večletnem finančnem okviru.

Agencija eu-LISA in Evropska agencija za mejno in obalno stražo bosta za izvajanje svojih novih nalog v skladu z Uredbo ETIAS potrebovali dodatne človeške in finančne vire. Za agencijo eu-LISA se bo razvojna faza začela leta 2018, Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo pa bo treba opremiti, da bo pripravljena na operativno fazo, kar pomeni uvajanje virov z začetkom v drugi polovici leta 2020.

Kot je navedeno v oddelku 1, bo sistem ETIAS od leta 2020 ustvarjal prihodke iz pristojbin, za katere se glede na posebno naravo sistema predlaga, da se obravnavajo kot zunanji namenski prejemki. Glede na sedanje ocene števila vlog bodo prihodki iz pristojbin več kot pokrili neposredne stroške razvoja in delovanja sistema ETIAS. Tako se bo omogočilo financiranje povezanih odhodkov na področju pametnih meja.

5. DODATNE INFORMACIJE

Sodelovanje

Ta predlog nadgrajuje schengenski pravni red, saj se nanaša na prehod zunanjih meja. Zato je treba v zvezi z različnimi protokoli in sporazumi s pridruženimi državami upoštevati naslednje posledice:

Danska: v skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji (PEU) in Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU), Danska ne sodeluje pri sprejetju ukrepov Sveta v skladu z naslovom V tretjega dela PDEU.

Ker ta uredba nadgrajuje schengenski pravni red, se Danska v skladu s členom 4 navedenega protokola v šestih mesecih od dne, ko Svet sprejme to uredbo, odloči, ali jo bo prenesla v svoje nacionalno pravo.

Združeno kraljestvo in Irska: v skladu s členoma 4 in 5 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije in Sklepom Sveta 2000/365/ES z dne 29. maja 2000 o prošnji Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske ter Sklepom Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske za sodelovanje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda Združeno kraljestvo in Irska ne sodelujeta pri Uredbi (EU) 2016/399 (Zakonik o

schengenskih mejah) ali katerih koli drugih pravnih instrumentih, ki so znani pod skupnim imenom „schengenski pravni red“, tj. pravnih instrumentih, s katerimi se organizira in podpira odprava nadzora na notranjih mejah, in spremljajočih ukrepih v zvezi z nadzorom na zunanjih mejah.

Ta uredba pomeni razvoj tega pravnega reda, zato Združeno kraljestvo in Irska ne sodelujeta pri sprejetju te uredbe, ki zanju ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.

Dejstvo, da sta poleg člena 77(2)(b) in (d) PDEU pravni podlagi te uredbe tudi člena 87(2)(a) in 88(2)(a), v skladu s sodbo Sodišča v zadevi C-482/08, Združeno kraljestvo proti Svetu, ECLI:EU:C:2010:631, ne vpliva na navedeno sklepno ugotovitev, saj dostop zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj le dopolnjuje vzpostavitev sistema ETIAS.

Islandija in Norveška: uporabljajo se postopki, določeni v Pridružitvenem sporazumu, sklenjenem med Svetom ter Republiko Islandijo in Kraljevino Norveško o pridružitvi obeh k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, ker ta predlog temelji na schengenskem pravnem redu, kot je navedeno v Prilogi A k temu sporazumu¹⁵.

Švica: ta uredba pomeni razvoj določb schengenskega pravnega reda, kot je določeno s Sporazumom med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda¹⁶.

Lihtenštajn: ta uredba pomeni razvoj določb schengenskega pravnega reda, kot je določeno s Protokolom med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda¹⁷.

Hrvaška, Ciper, Bolgarija in Romunija: Ta uredba o vzpostavitvi sistema ETIAS temelji na pogojih za vstop, kot so določeni v členu 6 Uredbe (EU) 2016/399. Pristopne države članice so morale to določbo uporabiti ob pristopu k Evropski uniji.

¹⁵ UL L 176, 10.7.1999, str. 36.

¹⁶ UL L 53, 27.2.2008, str. 52.

¹⁷ UL L 160, 18.6.2011, str. 19.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) ter spremembi uredb (EU) št. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/794 in (EU) 2016/1624

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 77(2)(b) in (d), člena 87(2)(a) in člena 88(2)(a) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

po posvetovanju z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹⁸,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij¹⁹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je v svojem sporočilu z dne 6. aprila 2016 z naslovom „Trdnejši in pametnejši informacijski sistemi za meje in varnost“²⁰ poudarila potrebo, da EU okrepi in izboljša svoje informacijske sisteme, podatkovno arhitekturo in izmenjavo informacij na področju upravljanja meja, kazenskega pregona in boja proti terorizmu. Poudarila je tudi potrebo po izboljšanju interoperabilnosti informacijskih sistemov. Pomembno je, da je izpostavila možnosti za čim večje izboljšanje obstoječih informacijskih sistemov ter po potrebi razvoj novih in dopolnilnih sistemov za odpravljanje informacijskih vrzeli, ki še vedno obstajajo.
- (2) Komisija je v sporočilu z dne 6. aprila 2016 res ugotovila več informacijskih vrzeli. Na primer, mejni organi na zunanjih schengenskih mejah nimajo informacij o potnikih, ki so izvzeti iz zahteve po vizumu pri prehodu zunanjih meja. V sporočilu z dne 6. aprila 2016 je Komisija napovedala, da bo začela študijo izvedljivosti o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS). S takim avtomatiziranim sistemom bi se preverila upravičenost državljanov tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, še

¹⁸ UL C , , str. .

¹⁹ UL C , , str. .

²⁰ COM(2016) 205 final.

pred njihovim potovanjem na schengensko območje ter ocenilo, ali pomenijo tveganje za varnost ali neregularne migracije.

- (3) Sporočilo z dne 14. septembra 2016 z naslovom „Krepitev varnosti v svetu mobilnosti: boljša izmenjava informacij na področju boja proti terorizmu in trdnjše zunanje meje“²¹ potrjuje, da ima prednost varovanje zunanjih meja, in predstavlja konkretne pobude za pospešitev in razširitev odgovora EU pri nadaljnji krepitvi upravljanja zunanjih meja.
- (4) Treba je določiti cilje evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS), opredeliti njegovo tehnično arhitekturo, vzpostaviti centralno enoto ETIAS, nacionalne enote ETIAS in odbor ETIAS za varnostno preverjanje, določiti pravila v zvezi z delovanjem in uporabo podatkov, ki jih bodo v sistem vnašali prosilci, določiti pravila o izdaji ali zavrnitvi odobritev potovanja, opredeliti, v katere namene se obdelujejo podatki, določiti, kateri organi so pooblaščen za dostop do podatkov, ter zagotoviti varstvo osebnih podatkov.
- (5) Sistem ETIAS bi se moral uporabljati za državljane tretjih držav, ki so izvzeti iz zahteve po vizumu pri prehodu zunanjih meja.
- (6) Uporabljati bi se moral tudi za državljane tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti in so družinski člani državljanov Unije, za katere se uporablja Direktiva 2004/38/ES²², ali državljanov tretjih držav, ki imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije, in nimajo dovoljenja za prebivanje na podlagi navedene direktive. Člen 21(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije določa, da ima vsak državljan Unije pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ob upoštevanju omejitev in pogojev, določenih s Pogodbama in ukrepi, ki so bili sprejeti za njuno uveljavitev. Te omejitve in pogoji so določeni v Direktivi 2004/38/ES o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic.
- (7) Kot je potrdilo Sodišče Evropske unije²³, imajo taki družinski člani pravico vstopa na ozemlje držav članic in pridobitve vizuma v ta namen. Zato bi morali imeti tudi družinski člani, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, pravico do pridobitve odobritve potovanja. Države članice bi morale takim osebam nuditi vse ugodnosti za pridobitev potrebne odobritve potovanja, ki se mora izdati brezplačno.
- (8) Pravica do pridobitve odobritve potovanja ni brezpogojna, saj se lahko zavrne tistim družinskim članom, ki pomenijo tveganje za javni red, javno varnost ali javno zdravje v skladu z Direktivo 2004/38/ES. V skladu s tem se od družinskih članov lahko zahteva, da predložijo svoje osebne podatke v povezavi z ugotavljanjem njihove istovetnosti in statusa, ampak le v primeru, da so ti podatki relevantni za oceno varnostnega tveganja, ki bi ga lahko predstavljali. Podobno se lahko njihove vloge za odobritev potovanja preverjajo le, če obstaja skrb za varnost, ne pa tudi v povezavi s tveganjem migracije.
- (9) Sistem ETIAS bi moral vzpostaviti odobritev potovanja za državljane tretjih držav, ki so izvzeti iz zahteve po vizumu pri prehodu zunanjih meja („vizumska obveznost“), da se

²¹ COM(2016) 602 final.

²² Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EGS.

²³ Sodba Sodišča z dne 31. januarja 2006 v zadevi Komisija proti Španiji (C-503/03, ZOdl., str. I-1097).

ugotovi, ali njihova prisotnost na ozemlju držav članic ne pomeni tveganja za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje. Zahteva po veljavni odobritvi potovanja bi morala biti nov pogoj za vstop na ozemlje držav članic, čeprav samo posedovanje odobritve potovanja ne bi smelo avtomatično podeliti pravice do vstopa.

- (10) Sistem ETIAS bi moral prispevati k visoki stopnji varnosti, preprečevanju neregularnih migracij in varovanju javnega zdravja z zagotavljanjem ocene potnikov še pred njihovim prihodom na zunanji mejni prehod.
- (11) Sistem ETIAS bi moral prispevati k poenostavitvi kontrol, ki jih na zunanjih mejah izvajajo mejni policisti, ter zagotoviti usklajeno obravnavo državljanov tretjih držav, za katere velja zahteva po odobritvi potovanja in ki nameravajo potovati na schengensko območje. Poleg tega bi moral omogočati boljšo obveščenost prosilcev o njihovi upravičenosti do vstopa na schengensko območje. Sistem ETIAS bi moral tudi prispevati k poenostavitvi mejnih kontrol z zmanjšanjem števila zavrnitev vstopa na zunanjih mejah.
- (12) Sistem ETIAS bi moral tudi podpirati cilje schengenskega informacijskega sistema (SIS) v povezavi z razpisi ukrepov za osebe, za katere se zahteva prijetje zaradi predaje ali izročitve, pogrešane osebe, osebe, iskane zaradi sodelovanja v sodnem postopku, in osebe, ki so predmet prikrite ali namenske kontrole. V ta namen bi moral sistem ETIAS avtomatsko preverjati dosjeje prosilcev, ali obstajajo zanje razpisi ukrepov v SIS. To preverjanje se bo izvajalo za podporo SIS. V skladu s tem bi se morali vsi zadetki, ki izhajajo iz te primerjave, shraniti v SIS.
- (13) Sistem ETIAS bi moral vključevati obsežen informacijski sistem, tj. informacijski sistem ETIAS, centralno skupino, tj. centralno enoto ETIAS, in nacionalne skupine, tj. nacionalne enote ETIAS.
- (14) Centralna enota ETIAS bi morala biti del Evropske agencije za mejno in obalno stražo. Centralna enota ETIAS bi morala biti odgovorna za preverjanje vlog za odobritev potovanja, ki so bile zavrnjene v okviru avtomatiziranega postopka, da se ugotovi, ali osebni podatki prosilca ustrezajo osebnim podatkom osebe, za katero je bil zabeležen zadetek, za pravila za varnostno preverjanje ter za izvajanje rednih preverjanj obravnave vlog. Centralna enota ETIAS bi morala delovati 24 ur na dan in 7 dni v tednu.
- (15) Vsaka država članica bi morala vzpostaviti nacionalno enoto ETIAS, ki bi bila odgovorna predvsem za preverjanje in odločanje glede izdaje ali zavrnitve odobritev potovanj. Nacionalne enote ETIAS bi morale pri ocenjevanju vlog sodelovati med seboj in z Europolom. Nacionalne enote ETIAS bi morale delovati 24 ur na dan in 7 dni v tednu.
- (16) Sistem ETIAS bi moral za izpolnjevanje svojih ciljev zagotavljati spletni obrazec vloge, v katerega bi moral prosilec vnesti podatke o svoji istovetnosti, potni listini, prebivališču, kontaktne podatke, podatke o izobrazbi in sedanjem poklicu, o tem, ali je družinski član državljanov EU ali državljanov tretjih držav, ki imajo pravico do prostega gibanja, ne pa tudi dovoljenja za prebivanje, če je prosilec mladoletna oseba, istovetnost odgovorne osebe ter odgovore na niz vprašanj o ozadju (ali ima prosilec kakršno koli bolezen, ki lahko preraste v epidemijo, kakor je opredeljena v Mednarodnih zdravstvenih pravilih Svetovne zdravstvene organizacije, ali drugo nalezljivo bolezen ali nalezljivo parazitsko bolezen, ali ima kazensko evidenco, ali je bil prisoten na vojnih območjih ter ali je bila zanj izdana odločitev o vrnitvi na mejo ali nalog za zapustitev ozemlja). Dostop do podatkov o zdravstvenem stanju prosilcev bi se moral dovoliti le za to, da se ugotovi, ali pomenijo grožnjo javnemu zdravju.

- (17) Sistem ETIAS bi moral sprejemati vloge, ki se vložijo v imenu prosilca, kadar ta iz kakršnega koli razloga ne more sam vložiti vloge. V takih primerih bi morala vlogo vložiti tretja oseba, ki jo pooblasti prosilec ali je pravno odgovorna zanj, pri čemer mora v vlogi navesti tudi svojo istovetnost.
- (18) Za finalizacijo vloge bi morali vsi prosilci, starejši od 18 let, plačati pristojbino. Plačila bi morala upravljati banka ali finančni posrednik. Podatki, ki so potrebni za izvedbo elektronskega plačila, bi se morali posredovati le banki ali finančnemu posredniku, ki izvede finančno transakcijo, in niso del podatkov v sistemu ETIAS.
- (19) Večina odobritev potovanj bi morala biti izdana v nekaj minutah, pri manjšem številu pa bi postopek lahko potekal do 72 ur. V izjemnih primerih, ko se od prosilca zahtevajo dodatne informacije ali dokumentacija, bi lahko postopek trajal do dva tedna.
- (20) Osebnne podatke, ki jih predloži prosilec, bi lahko sistem ETIAS obdeloval le za namene vnaprejšnjega preverjanja meril za upravičenost iz Uredbe (EU) 2016/399²⁴ in ocene, ali je verjetno, da bi prosilec neregularno migriral ter ali bi njegov vstop v Unijo lahko pomenil grožnjo varnosti ali javnemu zdravju v Uniji.
- (21) Ocene takih tveganj ni mogoče izvesti brez obdelave osebnih podatkov iz uvodne izjave 16. Vse osebne podatke v vlogah bi bilo treba primerjati s podatki v evidenci, dosjeju ali razpisu ukrepa v drugih informacijskih sistemih (schengenskem informacijskem sistemu (SIS), vizumskem informacijskem sistemu (VIS), podatkih Europol, Interpolovi podatkovni zbirki o ukradenih in izgubljenih potnih listinah (SLTD), sistemu vstopa/izstopa (SVI), sistemu Eurodac, evropskem informacijskem sistemu kazenskih evidenc (ECRIS) in/ali Interpolovi podatkovni zbirki potnih listin, povezanih z razpisi ukrepov (Interpol TDAWN)), nadzornim seznamom ETIAS ali specifičnimi kazalniki tveganja. Osebnih podatki, ki bi jih bilo treba uporabiti za primerjavo, bi morali biti omejeni na vrste podatkov, ki so prisotne v informacijskih sistemih, po katerih poteka poizvedovanje, na nadzornem seznamu ETIAS ali v specifičnih kazalnikih tveganja.
- (22) Primerjava bi morala potekati avtomatsko. Kadar se pri taki primerjavi izkaže, da se podatki skladajo (obstaja zadetek) s katerimi koli osebnimi podatki ali kombinacijo osebnih podatkov v vlogah ter evidenci, dosjeju ali razpisu ukrepa v zgoraj navedenih informacijskih sistemih, osebnimi podatki z nadzornega seznama ETIAS ali kazalniki tveganja, bi moral vlogo ročno obdelati operater v nacionalni enoti ETIAS države članice navedenega prvega vstopa. Ocena, ki jo izvede nacionalna enota ETIAS, bi morala biti podlaga za odločitev, ali se odobritev potovanja izda ali ne.
- (23) Na podlagi avtomatizirane obdelave se lahko izda odobritev potovanja. Po pričakovanjih naj bi velika večina vlog avtomatično prejela pozitiven odgovor. Zavrnitev odobritve potovanja ne bi smela nikoli temeljiti samo na avtomatizirani obdelavi osebnih podatkov v vlogi. Zato bi moral vloge, za katere se zabeleži zadetek, ročno obdelati operater v nacionalni enoti ETIAS.
- (24) Prosilci, ki se jim odobritev potovanja zavrne, bi morali imeti pravico do pritožbe. Pritožbe bi bilo treba vložiti v državi članici, ki je sprejela odločitev o vlogi, v skladu z njenim nacionalnim pravom.

²⁴ Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah).

- (25) Za analizo prosilčevega dosjeja bi se morala uporabljati pravila za varnostno preverjanje z omogočanjem primerjave podatkov, zabeleženih v prosilčevem dosjeju v centralnem sistemu ETIAS, s specifičnimi kazalniki tveganja, ki ustrezajo predhodno ugotovljenemu tveganju za varnost, neregularne migracije ali javno zdravje. Merila za določitev specifičnih kazalnikov tveganja ne bi smela v nobenem primeru temeljiti na rasi ali narodnosti osebe, njenih političnih mnenjih, veri ali filozofskem prepričanju, članstvu v sindikatu, spolnem življenju ali spolni usmerjenosti.
- (26) Treba bi bilo določiti nadzorni seznam ETIAS za iskanje povezav med podatki v prosilčevem dosjeju v sistemu ETIAS in informacijami v zvezi z osebami, ki so osumljene storitve hudega kaznivega dejanja ali terorističnega dejanja ali za katere obstajajo konkretni znaki ali utemeljeni razlogi za sum, da bodo storile hudo kaznivo dejanje ali teroristično dejanje. Nadzorni seznam ETIAS bi moral biti del podatkov, ki jih obdeluje Europol v skladu s členom 18(2)(a) Uredbe (EU) 2016/794 in Europolovim konceptom integriranega upravljanja podatkov, s katerim se izvaja navedena uredba. Države članice bi morale pri posredovanju informacij Europolu imeti možnost, da določijo, za kakšen namen ali namene se bodo informacije obdelovale, vključno z možnostjo omejitve obdelave na nadzorni seznam ETIAS.
- (27) Nenehno pojavljanje novih groženj za varnost, novih vzorcev neregularnih migracij in groženj za javno zdravje zahteva učinkovite odgovore in sodobne protiukrepe. Ker taki protiukrepi vključujejo obdelavo pomembnih količin osebnih podatkov, bi bilo treba uvesti ustrezne zaščitne ukrepe, da se poseganje v pravico do spoštovanja zasebnega življenja in pravico do varstva osebnih podatkov omeji na to, kar je potrebno v demokratični družbi.
- (28) Osebnih podatki v sistemu ETIAS bi morali biti zato zaščiteni; dostop do njih bi moral biti strogo omejen na pooblaščenim osebam in v nobenem primeru ne bi smele biti na podlagi teh podatkov sprejete kakršne koli diskriminatorne odločitve. Osebnih podatki bi morali biti varno shranjeni v prostorih agencije eu-LISA v Uniji.
- (29) Izdane odobritve potovanj bi morale biti razveljavljene ali preklicane takoj, ko postane jasno, da pogoji za izdajo niso bili ali niso več izpolnjeni. Ko se ustvari nov razpis ukrepa v SIS za zavrnitev vstopa ali za prijavljeno izgubljen ali ukraden potni listino, bi moral SIS o tem obvestiti sistem ETIAS, ki bi moral preveriti, ali novi razpis ukrepa ustreza veljavni odobritvi potovanja. V takem primeru bi bilo treba takoj obvestiti nacionalno enoto ETIAS države članice, ki je ustvarila razpis ukrepa, in preklicati odobritev potovanja. V skladu s podobnim pristopom se bodo novi elementi z nadzornega seznama ETIAS primerjali s podatki iz prosilčevega dosjeja, shranjenega v sistemu ETIAS, da se preveri, ali ta novi element ustreza veljavni odobritvi potovanja. V takem primeru bi morala nacionalna enota ETIAS države članice prvega vstopa oceniti zadetek in po potrebi preklicati odobritev potovanja. Zagotoviti bi bilo treba tudi možnost preklica odobritve potovanja na zahtevo prosilca.
- (30) Če država članica v izjemnih okoliščinah meni, da je na podlagi humanitarnih razlogov, nacionalnega interesa ali mednarodnih obveznosti državljanu tretje države treba dovoliti, da potuje na njeno ozemlje, bi morala imeti možnost, da izda odobritev potovanja z omejeno ozemeljsko in časovno veljavnostjo.
- (31) Pred vkrcanjem bi morali letalski in ladijski prevozniki in prevozniki v mednarodnem prometu, ki po kopenski poti z avtobusom prevažajo skupine, imeti obveznost, da preverijo,

ali imajo potniki vse potne listine, ki so v skladu s Schengensko konvencijo potrebne za vstop na ozemlje držav članic²⁵. Pri tem bi morali preveriti tudi, ali imajo potniki veljavno odobritev potovanja. Sam dosje v sistemu ETIAS prevoznikom ne bi smel biti na razpolago. Varen dostop do interneta, vključno z možnostjo uporabe mobilnih tehničnih rešitev, bi moral prevoznikom omogočiti preveritev na podlagi podatkov iz potne listine.

- (32) Zaradi izpolnjevanja spremenjenih pogojev za vstop bi morali mejni policisti preverjati, ali imajo potniki veljavno odobritev potovanja. Zato bi morali v okviru standardnih postopkov mejne kontrole elektronsko odčitati podatke v potni listini. S tem bi se moralo sprožiti poizvedovanje v različnih podatkovnih zbirkah v skladu z Zakonom o schengenskih mejah, vključno s poizvedovanjem v sistemu ETIAS, ki bi moralo pokazati posodobljeni status odobritve potovanja. Sam dosje v sistemu ETIAS ne bi smel biti na voljo mejni policiji za nadzor meje. Ob odsotnosti veljavne odobritve potovanja bi morala mejna policija zavrniti vstop in ustrezno zaključiti postopek mejne kontrole. Če veljavna odobritev obstaja, bi morala mejna policija sprejeti odločitev, ali se vstop dovoli ali zavrne.
- (33) V okviru boja proti terorističnim dejanjem in drugim hudim kaznivim dejanjem ter glede na globalizacijo kriminalnih mrež je nujno, da imajo organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj informacije, ki so potrebne za učinkovito izvajanje njihovih nalog. Dostop do podatkov v vizumskem informacijskem sistemu (VIS) zaradi kazenskega pregona se je že izkazal za učinkovitega kot pomoč preiskovalcem, da lahko znatno napredujejo pri zadevah, povezanih s trgovino z ljudmi, terorizmom ali nedovoljenim prometom s prepovedanimi drogami. Vizumski informacijski sistem ne vsebuje podatkov o državljanih tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti.
- (34) Dostop do informacij, ki jih vsebuje sistem ETIAS, je nujno potreben zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja terorističnih dejanj, navedenih v Okvirnem sklepu Sveta 2002/475/PNZ²⁶, ali drugih hudih kaznivih dejanj, navedenih v Okvirnem sklepu Sveta 2002/584/PNZ²⁷. V posamezni preiskavi ter da se zagotovijo dokazi in informacije v zvezi z osebo, za katero obstaja sum, da je storila kaznivo dejanje ali je žrtev kaznivega dejanja, lahko organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj potrebujejo dostop do podatkov v sistemu ETIAS. Podatki, shranjeni v sistemu ETIAS, bi bili lahko potrebni tudi za ugotavljanje istovetnosti storilca terorističnega dejanja ali drugega hudega kaznivega dejanja, zlasti če so potrebni nujni ukrepi. Dostop do sistema ETIAS zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj pomeni poseganje v temeljni pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov oseb, katerih osebni podatki se obdelujejo v sistemu ETIAS. Zato bi bilo treba podatke v sistemu ETIAS hraniti in dati na voljo imenovanim organom držav članic in Evropskemu policijskemu uradu (Europol) ob upoštevanju strogih pogojev iz te uredbe, da se tak dostop omeji na to, kar je nujno potrebno za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje terorističnih dejanj in drugih hudih kaznivih dejanj v skladu z zahtevami, kot jih določa predvsem sodna praksa Sodišča, zlasti v zadevi Digital Rights Ireland²⁸.

²⁵ Konvencija o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah.

²⁶ Okvirni sklep Sveta 2002/475/PNZ z dne 13. junija 2002 o boju proti terorizmu (UL L 164, 22.6.2002, str. 6).

²⁷ Okvirni sklep Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (UL L 190, 18.7.2002, str. 1).

²⁸ Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 8. aprila 2014 v združenih zadevah C-293/12 in C-594/12, Digital Rights Ireland Ltd, ECLI:EU:C:2014:238.

- (35) Dostop do podatkov v sistemu ETIAS zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj bi se lahko odobril le na podlagi utemeljenega zahtevka s strani pristojnih organov, ki navaja razloge zanj. Države članice bi morale zagotoviti, da vsak tak zahtevek za dostop do podatkov, shranjenih v sistemu ETIAS, predhodno pregleda sodišče ali organ, ki predloži dokazilo o popolni neodvisnosti in nepristranskosti in ki ni podvržen nobenemu neposrednemu ali posrednemu zunanjemu vplivu. Vendar pa je lahko za pristojne organe v izjemno nujnih primerih ključno, da nemudoma pridobijo osebne podatke, ki so potrebni za preprečitev hudega kaznivega dejanja ali pregon storilcev. V takih primerih bi moral pregled osebnih podatkov, pridobljenih iz sistema ETIAS, potekati čim hitreje, potem ko se pristojnim organom odobri dostop do takih podatkov.
- (36) Zato je treba imenovati pristojne organe držav članic, ki bodo pooblaščen za to, da zahtevajo tak dostop zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj.
- (37) Nacionalne enote ETIAS bi morale delovati kot centralne točke dostopa in preverjati, ali so pogoji za zahtevanje dostopa do centralnega sistema ETIAS v posameznih primerih izpolnjeni.
- (38) Europol je središčna točka za izmenjavo informacij v Uniji in ima ključno vlogo pri sodelovanju med organi držav članic na področju preiskovanja čezmejnega kriminala ter spodbujanju preprečevanja, analiziranja in preiskovanja kriminala v vsej Uniji. Zato bi moral imeti Europol v okviru svojih nalog in v skladu z Uredbo (EU) 2016/794²⁹ dostop do centralnega sistema ETIAS v posebnih primerih, ko je to potrebno, da lahko podpira in krepi ukrepe držav članic pri preprečevanju, odkrivanju ali preiskovanju terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj.
- (39) Da bi preprečili sistematična iskanja, bi se morali podatki, shranjeni v centralnem sistemu ETIAS, obdelovati le v posebnih primerih in samo, kadar je to potrebno za preprečevanje, odkrivanje ali preiskovanje terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj. Imenovani organi in Europol bi lahko dostop do sistema ETIAS zahtevali le, če imajo utemeljene razloge za domnevo, da bodo s takšnim dostopom dobili informacije, ki jim bodo znatno pomagale pri preprečevanju, odkrivanju ali preiskovanju terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj. Organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in Europol bi lahko dostop do sistema ETIAS zahtevali le, če predhodno iskanje po vseh relevantnih nacionalnih podatkovnih zbirkah držav članic in podatkovnih zbirkah Europa ne bi zagotovilo zahtevanih informacij.
- (40) Osební podatki, ki so shranjeni v sistemu ETIAS, bi morali biti v sistemu le toliko časa, kot je potrebno zaradi sistema ETIAS. Da bo sistem ETIAS deloval, je treba podatke, ki se nanašajo na prosilce, hraniti za obdobje veljavnosti odobritve potovanja. Za oceno tveganja za varnost, neregularne migracije in javno zdravje, ki ga pomeni prosilec, je treba osebne podatke hraniti pet let od zadnjega evidentiranega vstopa prosilca, shranjenega v SVI. Sistem ETIAS bi se moral dejansko zanašati na točne predhodne ocene tveganja za varnost, javno zdravje in neregularne migracije, zlasti prek uporabe pravil za varnostno preverjanje. Da bi zadetki, zabeleženi v skladu s pravili za varnostno preverjanje na podlagi statističnih podatkov iz sistema ETIAS, predstavljali zanesljivo podlago za ročno oceno tveganj s strani držav članic in da bi se čim bolj zmanjšalo število zadetkov, ki ne ustrezajo dejanskim

²⁹ UL L 119, 4.5.2016, str. 132–149.

tveganjem (lažni pozitivni rezultati), bi morali biti ti zadetki reprezentativni za dovolj širok krog populacije. Tega ni mogoče doseči zgolj na podlagi podatkov o odobritvah potovanj v obdobju njihove veljavnosti. Obdobje hrambe bi se moralo začeti z zadnjo evidenco vstopa prosilca, shranjeno v SVI, saj ta pomeni zadnjo dejansko uporabo odobritve potovanja. Obdobje hrambe petih let ustreza obdobju hrambe evidenc v SVI z odobritvijo vstopa na podlagi odobritve potovanja iz sistema ETIAS ali zavrnitvijo vstopa. Z izenačenjem obdobj hrambe se zagotovi, da se tako evidenca vstopov kot tudi povezane odobritve potovanj hranijo isto obdobje, predstavlja pa tudi dodaten element za zagotavljanje prihodnje interoperabilnosti med sistemom ETIAS in SVI. To izenačenje obdobj hrambe podatkov je potrebno, da se pristojnim organom omogoči izvedba analize tveganja, ki jo zahteva Zakonik o schengenskih mejah. Odločitev o zavrnitvi, preklicu ali razveljavitvi odobritve potovanja bi lahko kazala na večje tveganje za varnost ali neregularne migracije, ki ga pomeni prosilec. V primeru take odločitve bi morale petletno obdobje hrambe zadevnih podatkov začeti teči na dan izdaje, da bi lahko sistem ETIAS ustrezno upošteval morebitno večje tveganje v povezavi z zadevnim prosilcem. Po preteku tega obdobja bi bilo treba osebne podatke izbrisati.

- (41) Treba bi bilo določiti natančna pravila glede odgovornosti Agencije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) na področju zasnove, razvoja in tehničnega upravljanja informacijskega sistema ETIAS ter odgovornosti Evropske agencije za mejno in obalno stražo, držav članic in Europol.
- (42) Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta³⁰ se uporablja za dejavnosti agencije eu-LISA in Evropske agencije za mejno in obalno stražo pri izpolnjevanju poverjenih nalog iz te uredbe.
- (43) [Uredba (EU) 2016/679]³¹ se uporablja za obdelavo osebnih podatkov, ki jo v skladu s to uredbo izvajajo države članice, razen če tako obdelavo izvajajo imenovani organi držav članic ali organi držav članic, pristojni za preverjanje, zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj.
- (44) Za obdelavo osebnih podatkov, ki jo organi držav članic izvajajo zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj v skladu s to uredbo, bi moral veljati standard varstva osebnih podatkov v okviru nacionalnega prava, ki je v skladu z [Direktivo (EU) 2016/680]³².
- (45) Neodvisni nadzorni organi, ustanovljeni v skladu z [Uredbo (EU) 2016/679], bi morali nadzorovati zakonitost obdelave osebnih podatkov v državah članicah, medtem ko bi moral Evropski nadzornik za varstvo podatkov, kot določa Uredba (ES) št. 45/2001, nadzorovati dejavnosti institucij in organov Unije, ki so povezane z obdelavo osebnih podatkov.

³⁰ Uredba (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

³¹ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov).

³² Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ.

Evropski nadzornik za varstvo podatkov in nadzorni organi bi morali medsebojno sodelovati pri nadzorovanju sistema ETIAS.

- (46) „(...) Opravljeno je bilo posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov v skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001, ta pa je svoje mnenje podal dne ...“
- (47) Treba bi bilo določiti stroga pravila glede dostopa do centralnega sistema ETIAS in uvesti potrebne zaščitne ukrepe. Opredeliti je treba tudi pravice posameznikov do dostopa, popravka, izbrisa in pravnega varstva, zlasti pravico do sodnih pravnih sredstev in nadzor obdelave podatkov, ki ga izvajajo neodvisni javni organi.
- (48) Za oceno tveganja za varnost, neregularne migracije ali javno zdravje, ki bi ga lahko pomenil potnik, bi bilo treba vzpostaviti interoperabilnost med informacijskim sistemom ETIAS in drugimi informacijskimi sistemi, prek katerih se bodo preverjale vloge iz sistema ETIAS, na primer sistemom vstopa/izstopa (SVI), vizumskim informacijskim sistemom (VIS), podatki Europol, schengenskim informacijskim sistemom (SIS), sistemom Eurodac in evropskim informacijskim sistemom kazenskih evidenc (ECRIS). Vendar pa se lahko ta interoperabilnost zagotovi šele, ko bodo sprejeti predlogi za vzpostavitev SVI³³ in ECRIS³⁴ ter predlog prenovitve uredbe Eurodac³⁵.
- (49) Učinkovito spremljanje izvajanja te uredbe zahteva ocenjevanje v rednih časovnih presledkih. Države članice bi morale določiti pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve določb te uredbe, in zagotoviti njihovo izvajanje.
- (50) Za sprejetje tehničnih ukrepov, potrebnih za izvajanje te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije:
- sprejetje vnaprej določenega seznama odgovorov na vprašanja o stopnji in področju izobrazbe, sedanjem poklicu in nazivu delovnega mesta, ki jih je treba navesti v vlogi za odobritev potovanja,
 - določitev vsebine in oblike dodatnih vprašanj, ki se lahko zastavijo prosilcu za odobritev potovanja,
 - določitev načinov plačila in postopka glede pristojbine za odobritev potovanja ob upoštevanju tehnološkega razvoja in njegove dostopnosti ter sprememba višine pristojbine,
 - podaljšanje obdobja odloga, med katerim se ne zahteva odobritev potovanja,

³³ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema vstopa/izstopa (SVI) za evidentiranje podatkov o vstopu in izstopu ter zavrnitvi vstopa državljanov tretjih držav pri prehajanju zunanjih meja držav članic Evropske unije in določitvi pogojev za dostop do SVI zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter spremembi Uredbe (ES) št. 767/2008 in Uredbe (EU), COM(2016) 194 final.

³⁴ Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Okvirnega sklepa Sveta 2009/315/PNZ v zvezi z izmenjavo informacij o državljanih tretjih držav in evropskim informacijskim sistemom kazenskih evidenc (ECRIS) ter o nadomestitvi Sklepa Sveta 2009/316/PNZ.

³⁵ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe [Uredbe (EU) št. 604/2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva], za ugotavljanje istovetnosti nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva in o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol za namene kazenskega pregona (prenovitev), COM(2016) 272 final.

- podrobnejša opredelitev tveganj za varnost, neregularne migracije ali javno zdravje, na podlagi katere bodo določeni kazalniki tveganja.
- (51) Zlasti je pomembno, da Komisija pri pripravljalnem delu izvede ustrezna posvetovanja, tudi s strokovnjaki, in da ta posvetovanja izvede v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (52) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila, da sprejme podrobna pravila o pogojih za delovanje javnega spletnega mesta in mobilne aplikacije za mobilne naprave ter pravila o varstvu podatkov in varnosti, ki veljajo za javno spletno mesto in mobilno aplikacijo za mobilne naprave, in avtentikacijsko shemo, namenjeno izključno prevoznikom, ter pooblastilo, da podrobno določi nadomestne postopke, ki se uporabljajo v primeru tehnične nezmožnosti dostopa do sistema ETIAS. Komisija bi morala ta pooblastila izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta³⁶.
- (53) Države članice ne morejo zadovoljivo doseči vzpostavitve sistema ETIAS ter določitve skupnih obveznosti, pogojev in postopkov za uporabo podatkov, zato ju je mogoče zaradi obsega in učinka ukrepov lažje doseči na ravni Unije v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti, kakor je določeno v navedenem členu, Uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseg tega cilja.
- (54) Predvideni stroški razvoja informacijskega sistema ETIAS ter vzpostavitve centralne enote ETIAS in nacionalnih enot ETIAS so nižji od preostalih sredstev, ki so v skladu z Uredbo (EU) št. 515/2014 Evropskega parlamenta in Sveta³⁷ namenjena za pametne meje. V skladu s tem bi bilo treba s to uredbo v skladu s členom 5(5)(b) Uredbe (EU) št. 515/2014 prerazporediti znesek, ki je trenutno namenjen razvoju informacijskih sistemov za podporo upravljanju migracijskih tokov na zunanjih mejah.
- (55) Prihodki, ustvarjeni s plačilom pristojbin za vloge za odobritev potovanj, bi morali biti namenjeni kritju tekočih operativnih stroškov in stroškov vzdrževanja informacijskega sistema ETIAS, centralne enote ETIAS in nacionalnih enot ETIAS. Glede na posebno naravo sistema je primerno, da se prihodki obravnavajo kot zunanji namenski prihodki.
- (56) Ta uredba ne posega v Direktivo 2004/38/ES.
- (57) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. Ker ta uredba nadgrajuje schengenski pravni red, se Danska v skladu s členom 4 navedenega protokola v šestih

³⁶ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

³⁷ Uredba (EU) št. 515/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o vzpostavitvi instrumenta za finančno podporo na področju zunanjih meja in vizumov v okviru Sklada za notranjo varnost in o razveljavitvi Odločbe št. 574/2007/ES (UL L 150, 20.5.2014, str. 143).

mesecih od dne, ko Svet sprejme to uredbo, odloči, ali jo bo prenesla v svoje nacionalno pravo.

- (58) Ta uredba predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerem Združeno kraljestvo v skladu s Sklepom Sveta 2000/365/ES ne sodeluje³⁸; Združeno kraljestvo zato ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zanj ni zavezujoča in se v njem ne uporablja.
- (59) Ta uredba predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerem Irska v skladu s Sklepom Sveta 2002/192/ES³⁹ ne sodeluje; Irska zato ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (60) Ta uredba za Islandijo in Norveško predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško o pridružitvi obeh k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁴⁰, ki spadajo na področje iz točke A člena 1 Sklepa Sveta 1999/437/ES⁴¹.
- (61) Ta uredba za Švico predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁴², ki spadajo na področje iz točke A člena 1 Sklepa Sveta 1999/437/ES, v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2008/146/ES⁴³ in členom 3 Sklepa Sveta 2008/149/PNZ⁴⁴.
- (62) Ta uredba za Lihtenštajn predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁴⁵, ki spadajo na področje iz točke A člena 1 Sklepa Sveta 1999/437/ES v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2011/350/EU⁴⁶ in členom 3 Sklepa Sveta 2011/349/EU⁴⁷.

³⁸ Sklep Sveta 2000/365/ES z dne 29. maja 2000 o prošnji Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske za sodelovanje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 131, 1.6.2000, str. 43).

³⁹ Sklep Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda (UL L 64, 7.3.2002, str. 20).

⁴⁰ UL L 176, 10.7.1999, str. 36.

⁴¹ Sklep Sveta 1999/437/ES z dne 17. maja 1999 o nekaterih izvedbenih predpisih za uporabo Sporazuma, sklenjenega med Svetom Evropske unije in Republiko Islandijo ter Kraljevino Norveško, v zvezi s pridružitvijo teh dveh držav k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda (UL L 176, 10.7.1999, str. 31).

⁴² UL L 53, 27.2.2008, str. 52.

⁴³ Sklep Sveta 2008/146/ES z dne 28. januarja 2008 o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda v imenu Evropske skupnosti (UL L 53, 27.2.2008, str. 1).

⁴⁴ Sklep Sveta 2008/149/PNZ z dne 28. januarja 2008 o sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda v imenu Evropske unije (UL L 53, 27.2.2008, str. 50).

⁴⁵ UL L 160, 18.6.2011, str. 21.

⁴⁶ Sklep Sveta 2011/350/EU z dne 7. marca 2011 o sklenitvi Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, v zvezi s odpravo kontrol na notranjih mejah in prostim gibanjem oseb, v imenu Evropske unije (UL L 160, 18.6.2011, str. 19).

⁴⁷ Sklep Sveta 2011/349/EU z dne 7. marca 2011 o sklenitvi Protokola med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in

- (63) Ta uredba predstavlja akt, ki nadgrajuje schengenski pravni red ali je z njim kako drugače povezan v smislu člena 3(2) Akta o pristopu iz leta 2003, člena 4(2) Akta o pristopu iz leta 2005 oziroma člena 4(2) Akta o pristopu iz leta 2011.
- (64) Da se bo ta uredba skladala z obstoječim pravnim okvirom in odražala spremembe za Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo in Europol, bi bilo treba ustrezno spremeniti uredbe (EU) št. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/794 in (EU) 2016/1624 –

razvoju schengenskega pravnega reda, v zvezi zlasti s pravosodnim sodelovanjem v kazenskih zadevah in policijskim sodelovanjem, v imenu Evropske unije (UL L 160, 18.6.2011, str. 1).

POGLAVJE I

Splošne določbe

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta uredba vzpostavlja „evropski sistem za potovalne informacije in odobritve“ (ETIAS) za državljane tretjih držav, ki so izvzeti iz zahteve po vizumu pri prehodu zunanjih meja („vizumska obveznost“), da se lahko ugotovi, ali njihova prisotnost na ozemlju držav članic ne pomeni tveganja za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje. V ta namen se uvedejo odobritev potovanja ter pogoji in postopki za izdajo ali zavrnitev te odobritve.
2. Ta uredba določa pogoje, pod katerimi lahko organi držav članic za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in Evropski policijski urad (Europol) zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj, ki spadajo v njihovo pristojnost, vpogledajo v podatke, shranjene v centralnem sistemu ETIAS.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za naslednje kategorije državljanov tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti:
 - (a) državljane tretjih držav, navedenih v Prilogi II k Uredbi Sveta (ES) št. 539/2001⁴⁸, ki so oproščeni vizumske obveznosti za letališki tranzit ali načrtovano bivanje na ozemlju držav članic, ki ne presega 90 dni v katerem koli 180-dnevem obdobju;
 - (b) begunce in osebe brez državljanstva, če je tretja država, v kateri prebivajo in ki jim je izdala njihove potne listine, ena od tretjih držav, navedenih v Prilogi II k Uredbi (ES) št. 539/2001, in ki so izvzeti iz vizumske obveznosti v skladu s členom 4(2)(b) navedene uredbe;
 - (c) državljane tretjih držav, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
 - i) so družinski člani državljanov Unije, za katere se uporablja Direktiva 2004/38/ES, ali državljanov tretjih držav, ki imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije, in
 - ii) nimajo dovoljenja za prebivanje na podlagi Direktive 2004/38/ES.
2. Ta uredba se ne uporablja za:

⁴⁸ UL L 81, 21.3.2001, str. 1.

- (a) begunce ali osebe brez državljanstva oziroma druge osebe, ki nimajo državljanstva nobene države, ki prebivajo v državi članici in so imetniki potnih listin, ki jih je izdala ta država članica;
- (b) državljane tretjih držav, ki so družinski člani državljanov Unije, za katere se uporablja Direktiva 2004/38/ES in ki imajo dovoljenje za prebivanje v skladu z navedeno direktivo;
- (c) državljane tretjih držav, ki so družinski člani državljanov tretjih držav, ki imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije in dovoljenje za prebivanje v skladu z Direktivo 2004/38/ES;
- (d) imetnike dovoljenj za prebivanje iz točke 16 člena 2 Uredbe (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁹, ki niso zajeta v točkah (b) in (c) tega odstavka;
- (e) imetnike dolgoročnih vizumov;
- (f) državljane Andore, Monaka in San Marina ter imetnike potnih listov, ki jih je izdala Vatikanska država;
- (g) državljane tretjih držav, navedenih v prilogah I in II k Uredbi (ES) št. 539/2001, ki so imetniki dovoljenja za obmejni promet, ki so ga izdale države članice v skladu z Uredbo (ES) št. 1931/2006⁵⁰, če ti imetniki izvršujejo svojo pravico v okviru režima obmejnega prometa;
- (h) osebe ali kategorije oseb iz člena 4(1) in (3) Uredbe (ES) št. 539/2001.

Člen 3 *Opredelitev pojmov*

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „zunanje meje“ pomenijo zunanje meje, kakor so opredeljene v členu 2(2) Uredbe (EU) 2016/399;
- (b) „mejna kontrola“ pomeni mejno kontrolo, kakor je opredeljena v členu 2(11) Uredbe (EU) 2016/399;
- (c) „mejni policist“ pomeni mejnega policista, kakor je opredeljen v členu 2(14) Uredbe (EU) 2016/399;
- (d) „odobritev potovanja“ pomeni odločitev, izdano v skladu s to uredbo, iz katere je razvidno, da ne obstajajo konkretni znaki ali utemeljeni razlogi za zaključek, da prisotnost osebe na ozemlju držav članic pomeni tveganje za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje, in ki jo potrebujejo državljani tretjih držav iz člena 2, da izpolnijo pogoj za vstop iz člena 6(1)(b) Uredbe (EU) 2016/399;

⁴⁹ Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 77, 23.3.2016, str. 1).

⁵⁰ UL L 405, 20.12.2006, str. 1.

- (e) „tveganje za javno zdravje“ pomeni grožnjo javnemu zdravju, kakor je opredeljena v členu 2(21) Uredbe (EU) 2016/399;
 - (f) „prosilec“ pomeni državljana tretje države iz člena 2, ki je vložil vlogo za odobritev potovanja;
 - (g) „potna listina“ pomeni potni list ali drug ustrezen dokument, s katerim je imetnik upravičen do prehoda zunanjih meja in v katerega se lahko pritrdi vizum;
 - (h) „kratkoročno bivanje“ pomeni bivanje na ozemlju držav članic v smislu člena 6(1) Uredbe (EU) 2016/399;
 - (i) „oseba, ki je prekoračila obdobje dovoljenega bivanja“ pomeni državljana tretje države, ki ne izpolnjuje ali ne izpolnjuje več pogojev glede trajanja kratkoročnega bivanja na ozemlju držav članic;
 - (j) „mobilna aplikacija za mobilne naprave“ pomeni programsko aplikacijo, ki je zasnovana tako, da deluje na mobilnih napravah, kot so pametni telefoni in tablični računalniki;
 - (k) „zadetek“ pomeni ujemanje, ugotovljeno s primerjavo osebnih podatkov, zabeleženih v prosilčevem dosjeju v centralnem sistemu ETIAS, z osebnimi podatki, shranjenimi v evidenci, dosjeju ali razpisu ukrepa v informacijskem sistemu, po katerem poizveduje centralni sistem ETIAS, ali na nadzornem seznamu ETIAS, ali s specifičnimi kazalniki tveganja iz člena 28;
 - (l) „teroristična dejanja“ pomenijo kazniva dejanja, ki ustrezajo ali so enakovredna kaznivim dejanjem iz členov od 1 do 4 Okvirnega sklepa 2002/475/PNZ;
 - (m) „huda kazniva dejanja“ pomenijo kazniva dejanja, ki ustrezajo ali so enakovredna kaznivim dejanjem iz člena 2(2) Okvirnega Sklepa 2002/584/PNZ, če so po nacionalnem pravu kazniva z zaporno kaznijo ali ukrepom, vezanim na odvzem prostosti do najmanj treh let;
 - (n) „podatki Europol“ pomenijo osebne podatke, posredovane Europolu za namene iz člena 18(2)(a) Uredbe (EU) 2016/794.
2. Opredelitve iz člena 2 Uredbe (ES) št. 45/2001 se uporabljajo, kolikor osebne podatke obdelujeta Evropska agencija za mejno in obalno stražo ter agencija eu-LISA.
 3. Opredelitve iz člena 4 [Uredbe (EU) 2016/679] se uporabljajo, kolikor osebne podatke obdelujejo organi držav članic.
 4. Opredelitve iz člena 3 [Direktive (EU) 2016/680] se uporabljajo, kolikor osebne podatke obdelujejo organi držav članic za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj.

Člen 4 *Cilji sistema ETIAS*

Sistem ETIAS bo s podporo pristojnim organom držav članic:

- (a) prispeval k visoki stopnji varnosti z zagotavljanjem temeljite ocene, ali prosilci pomenijo tveganje za varnost, pred njihovim prihodom na zunanje mejne prehode, da se ugotovi, ali obstajajo konkretni znaki ali utemeljeni razlogi za zaključek, da prisotnost osebe na ozemlju držav članic pomeni tveganje za varnost;
- (b) prispeval k preprečevanju neregularnih migracij z zagotavljanjem ocene, ali prosilci pomenijo tveganje za neregularne migracije, pred njihovim prihodom na zunanje mejne prehode;
- (c) prispeval k varovanju javnega zdravja z zagotavljanjem ocene, ali prosilci pomenijo tveganje za javno zdravje v smislu člena 3(1)(e), pred njihovim prihodom na zunanje mejne prehode;
- (d) povečal učinkovitost mejnih kontrol;
- (e) podpiral cilje schengenskega informacijskega sistema (SIS) v povezavi z razpisi ukrepov za osebe, za katere se zahteva prijetje zaradi predaje ali izročitve, pogrešane osebe, osebe, iskane zaradi sodelovanja v sodnem postopku, in osebe, ki so predmet prikrite ali namenske kontrole;
- (f) prispeval k preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju terorističnih dejanj in drugih hudih kaznivih dejanj.

Člen 5

Splošna struktura sistema ETIAS

Sistem ETIAS sestavljajo:

- (a) informacijski sistem ETIAS iz člena 6;
- (b) centralna enota ETIAS iz člena 7;
- (c) nacionalne enote ETIAS iz člena 8.

Člen 6

Vzpostavitev in tehnična arhitektura informacijskega sistema ETIAS

1. Agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) razvije informacijski sistem ETIAS in zagotovi njegovo tehnično upravljanje.
2. Informacijski sistem ETIAS sestavljajo:
 - (a) centralni sistem;
 - (b) nacionalni enotni vmesniki v vseh državah članicah, ki temeljijo na skupnih tehničnih specifikacijah in so enaki za vse države članice ter omogočajo povezavo centralnega sistema in nacionalnih mejnih infrastruktur v državah članicah;
 - (c) varna komunikacijska infrastruktura med centralnim sistemom in nacionalnimi enotnimi vmesniki;

- (d) varna komunikacijska infrastruktura med centralnim sistemom ETIAS in informacijskimi sistemi iz člena 10;
 - (e) javno spletno mesto in mobilna aplikacija za mobilne naprave;
 - (f) storitve elektronske pošte;
 - (g) storitev varnega računa, ki prosilcem omogoča, da predložijo dodatne informacije in/ali dokumentacijo, če je to potrebno;
 - (h) prehod za prevoznike;
 - (i) spletna storitev, ki omogoča komunikacijo med centralnim sistemom na eni strani ter javnim spletnim mestom, mobilno aplikacijo, storitvijo elektronske pošte, storitvijo varnega računa, preходом za prevoznike, plačilnim posrednikom in mednarodnimi sistemi (sistemi/podatkovne zbirke Interpola) na drugi strani;
 - (j) programska oprema, ki centralni enoti ETIAS in nacionalnim enotam ETIAS omogoča obdelavo vlog.
3. [Centralni sistem, nacionalni enotni vmesniki, spletna storitev, prehod za prevoznike in komunikacijska infrastruktura sistema ETIAS si delijo in uporabljajo, kolikor je to tehnično mogoče, komponente strojne in programske opreme centralnega sistema SVI, nacionalnih enotnih vmesnikov SVI, spletne storitve SVI, prehoda SVI za prevoznike in komunikacijske infrastrukture SVI.]

Člen 7

Vzpostavitev centralne enote ETIAS

1. V okviru Evropske agencije za mejno in obalno stražo se ustanovi centralna enota ETIAS.
2. Centralna enota ETIAS, ki deluje 24 ur na dan in 7 dni v tednu, je pristojna za:
 - (a) zagotavljanje pravilnosti in ažurnosti podatkov, shranjenih v dosjejih prosilcev in v centralnem sistemu ETIAS;
 - (b) preverjanje vlog za odobritev potovanja, ki so bile zavrnjene v okviru avtomatiziranega postopka, da se ugotovi, ali osebni podatki prosilca ustrezajo osebnim podatkom osebe, za katero je bil zabeležen zadetek v enem od vpogledanih informacijskih sistemov/podatkovnih zbirk, ali specifičnim kazalnikom tveganja iz člena 28;
 - (c) opredelitev, preskušanje, izvajanje, ocenjevanje in pregled specifičnih kazalnikov tveganja iz člena 28 po posvetovanju z odborom ETIAS za varnostno preverjanje;
 - (d) redna preverjanja obdelave vlog in izvajanja določb člena 28, vključno z rednim ocenjevanjem njihovega učinka na temeljne pravice, zlasti v zvezi z zasebnostjo in varstvom osebnih podatkov.

Člen 8

Vzpostavitev nacionalnih enot ETIAS

1. Vsaka država članica imenuje pristojni organ, ki je nacionalna enota ETIAS.

2. Nacionalne enote ETIAS so odgovorne za:
 - (a) zagotavljanje pravilnosti in ažurnosti podatkov, shranjenih v dosjeih prosilcev in v centralnem sistemu ETIAS;
 - (b) obravnavanje vlog za odobritev potovanja in sprejemanje odločitev o vlogah za odobritev potovanja, ki so bile zavrnjene v okviru avtomatiziranega postopka, ter izvajanje ročnih ocen tveganja iz člena 22;
 - (c) usklajevanje med nacionalnimi enotami ETIAS in Europolom v zvezi z zaprosili za mnenje iz členov 24 in 25;
 - (d) zagotavljanje informacij prosilcem o postopku v primeru pritožbe v skladu s členom 31(2);
 - (e) delovanje kot centralne točke dostopa za vpogled v centralni sistem ETIAS za namene iz člena 1(2) in v skladu s členom 44.
3. Države članice nacionalnim enotam ETIAS zagotovijo ustrezne vire za izpolnjevanje njihovih nalog 24 ur na dan in 7 dni v tednu.

Člen 9

Odbor ETIAS za varnostno preverjanje

1. V okviru Evropske agencije za mejno in obalno stražo se ustanovi odbor ETIAS za varnostno preverjanje, ki ima svetovalno funkcijo. Sestavljajo ga po en predstavnik vsake nacionalne enote ETIAS in Europa.
2. Z odborom ETIAS za varnostno preverjanje se opravijo posvetovanja o:
 - (a) opredelitvi, ocenjevanju in pregledu specifičnih kazalnikov tveganja iz člena 28;
 - (b) izvajanju nadzornega seznama ETIAS iz člena 29.
3. Za namen iz odstavka 1 odbor ETIAS za varnostno preverjanje izdaja mnenja, smernice, priporočila in najboljše prakse.
4. Odbor ETIAS za varnostno preverjanje se sestaja po potrebi in vsaj dvakrat letno. Stroške in organizacijo njegovih sestankov krije Evropska agencija za mejno in obalno stražo.
5. Odbor ETIAS za varnostno preverjanje na svojem prvem sestanku z navadno večino svojih članov sprejme poslovnik.

Člen 10

Interoperabilnost z drugimi informacijskimi sistemi

Da se omogoči izvedba ocene tveganja iz člena 18, se vzpostavi interoperabilnost med informacijskim sistemom ETIAS in drugimi informacijskimi sistemi, v katere ima sistem ETIAS vpogled, kot so [sistem vstopa/izstopa (SVI)], vizumski informacijski sistem (VIS), podatki Europa, schengenski informacijski sistem (SIS), [sistem Eurodac] in [evropski informacijski sistem kazenskih evidenc (ECRIS)].

Člen 11
Dostop do podatkov, shranjenih v sistemu ETIAS

1. Dostop do informacijskega sistema ETIAS je omejen izključno na ustrezno pooblaščen osebje centralne enote ETIAS in nacionalnih enot ETIAS.
2. Dostop mejnih policistov do centralnega sistema ETIAS v skladu s členom 41 je omejen na iskanje v centralnem sistemu ETIAS za pridobitev statusa odobritve potovanja potnika na zunanjem mejnem prehodu.
3. Dostop prevoznikov do centralnega sistema ETIAS v skladu s členom 39 je omejen na iskanje v centralnem sistemu ETIAS za pridobitev statusa odobritve potovanja potnika.

Člen 12
Nediskriminacija

Obdelava osebnih podatkov v okviru informacijskega sistema ETIAS s strani katerega koli uporabnika ne sme povzročiti diskriminacije državljanov tretjih držav na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti. V celoti mora spoštovati človekovo dostojanstvo in integriteto. Posebna pozornost se nameni otrokom, starejšim osebam in invalidom.

POGLAVJE II
Vloga

Člen 13
Praktična ureditev za vložitev vloge

1. Prosilci vložijo vlogo z izpolnitvijo spletnega obrazca vloge na posebnem javnem spletnem mestu ali prek mobilne aplikacije za mobilne naprave dovolj časa pred načrtovanim potovanjem.
2. Vlogo lahko vloži prosilec ali oseba ali komercialni posrednik, ki ga prosilec pooblasti za vložitev vloge v njegovem imenu.

Člen 14
Javno spletno mesto in mobilna aplikacija za mobilne naprave

1. Javno spletno mesto in mobilna aplikacija za mobilne naprave državljanom tretjih držav, za katere velja zahteva po odobritvi potovanja, omogočata vložitev vloge za odobritev potovanja, predložitev podatkov, ki se v skladu s členom 15 zahtevajo v obrazcu vloge, in plačilo pristojbine za odobritev potovanja.
2. Javno spletno mesto in mobilna aplikacija za mobilne naprave zagotovita, da je brezplačen obrazec vloge prosilcem povsod in lahko dostopen.
3. Javno spletno mesto in mobilna aplikacija za mobilne naprave sta na voljo v vseh uradnih jezikih držav članic.

4. Kadar uradni jeziki držav, navedenih v Prilogi II k Uredbi Sveta (ES) št. 539/2001, ne ustrezajo jezikom iz odstavka 3, se zagotovijo informativni pregledi z informacijami o vsebini in uporabi javnega spletnega mesta in mobilne aplikacije za mobilne naprave ter pojasnila v vsaj enem od uradnih jezikov zadevnih držav.
5. Javno spletno mesto in mobilna aplikacija za mobilne naprave obvestita prosilce, v katerih jezikih lahko izpolnijo obrazec vloge.
6. Javno spletno mesto in mobilna aplikacija za mobilne naprave zagotovita storitev računa, ki prosilcem omogoča predložitev dodatnih informacij in/ali dokumentacije, če je to potrebno.
7. Komisija sprejme podrobna pravila o pogojih delovanja javnega spletnega mesta in mobilne aplikacije za mobilne naprave ter pravila o varstvu podatkov in varnosti, ki se uporabljajo za javno spletno mesto in mobilno aplikacijo za mobilne naprave. Ti izvedbeni ukrepi se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 79(2).

Člen 15

Obrazec vloge in osebni podatki prosilca

1. Vsak prosilec predloži izpolnjen obrazec vloge, vključno z izjavo o verodostojnosti, popolnosti in zanesljivosti predloženih podatkov ter izjavo o resničnosti in zanesljivosti podanih izjav. Mladolletne osebe predložijo obrazec vloge, ki ga elektronsko podpiše oseba s stalnimi ali začasnimi starševskimi pravicami ali zakoniti skrbnik.
2. Prosilec v obrazcu vloge navede naslednje osebne podatke:
 - (a) priimek, ime ali imena, priimek ob rojstvu; datum rojstva, kraj rojstva, državo rojstva, spol, sedanje državljanstvo, imeni staršev;
 - (b) druga imena (psevdonimi, umetniška imena, običajna imena);
 - (c) druga državljanstva (če jih ima);
 - (d) vrsto, številko in državo izdajateljico potne listine;
 - (e) datum izteka veljavnosti potne listine;
 - (f) domači naslov prosilca ali, če ta ni na voljo, mesto in državo prebivališča;
 - (g) elektronski naslov in telefonsko številko;
 - (h) izobrazbo (stopnja in področje);
 - (i) sedanji poklic;
 - (j) državo članico nameravanega prvega vstopa;
 - (k) če gre za mladoletne osebe: priimek in ime ali imena osebe s starševskimi pravicami ali zakonitega skrbnika;
 - (l) kadar se sklicuje na status družinskega člana iz člena 2(1)(c):
 - i) status družinskega člana;

- ii) priimek, ime ali imena, datum rojstva, kraj rojstva, državo rojstva, sedanje državljanstvo, domači naslov, elektronski naslov in telefonsko številko družinskega člana, s katerim ima prosilec družinske vezi;
 - iii) družinske vezi z navedenim družinskim članom v skladu s členom 2(2) Direktive 2004/38/ES;
- (m) kadar vlogo izpolni oseba, ki ni prosilec: priimek, ime ali imena, ime podjetja ali organizacije, če je primerno, elektronski naslov, poštni naslov, telefonsko številko; razmerje do prosilca in elektronsko podpisano izjavo o zastopanju.
3. Stopnjo in področje izobrazbe, sedanjí poklic in naziv delovnega mesta prosilec izbere z vnaprej določenega seznama. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 78 za določitev teh vnaprej določenih seznamov.
4. Poleg tega prosilec odgovori na naslednja vprašanja:
- (a) ali ima katero koli bolezen, ki lahko preraste v epidemijo, kakor je opredeljena v Mednarodnih zdravstvenih pravilih Svetovne zdravstvene organizacije, ali drugo nalezljivo bolezen ali nalezljivo parazitsko bolezen;
 - (b) ali je bil obsojen za katero koli kaznivo dejanje v kateri koli državi;
 - (c) ali je v zadnjih desetih letih bival na določenem vojnem ali konfliktnem območju in iz katerih razlogov;
 - (d) ali je bila zanj sprejeta odločitev, da mora zapustiti ozemlje države članice ali katere koli druge države, ali v zadnjih desetih letih izdana odločba o vrnitvi.
5. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 78 za določitev vsebine in oblike teh vprašanj.
6. Prosilec predloži odgovore na ta vprašanja. Če prosilec na katero od vprašanj odgovori pritrdilno, mora odgovoriti na dodatna vprašanja na obrazcu vloge, namenjena zbiranju dodatnih informacij z odgovarjanjem na vnaprej določen seznam vprašanj. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 78 za določitev vsebine in oblike teh dodatnih vprašanj ter vnaprej določenega seznama odgovorov na ta vprašanja.
7. Prosilec vnese podatke iz odstavkov 2 in 4 v latinici brez diakritičnih znakov.
8. Informacijski sistem ETIAS ob predložitvi obrazca vloge zabeleži naslov IP, s katerega je bil obrazec vloge predložen.

Člen 16 *Pristojbina za odobritev potovanja*

1. Prosilec za vsako vlogo plača pristojbino za odobritev potovanja v višini 5 EUR.
2. Plačila pristojbine za odobritev potovanja so oproščeni otroci, mlajši od osemnajst let.
3. Pristojbina za odobritev potovanja se zaračuna v eurih.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 78 v zvezi z načini plačila in postopkom glede pristojbine za odobritev potovanja ter v zvezi s spremembami zneska te pristojbine.

POGLAVJE III

Oblikovanje prosilčevega dosjeja in obravnava vloge v centralnem sistemu ETIAS

Člen 17

Dopustnost vloge in oblikovanje prosilčevega dosjeja

1. Centralni sistem ETIAS avtomatično preveri, ali je po vložitvi vloge izpolnjeno naslednje:
 - (a) vsa polja obrazca vloge so izpolnjena in vsebujejo vse elemente iz člena 15(2) in (4);
 - (b) pristojbina za odobritev potovanja je plačana.
2. Kadar se vloga v skladu z odstavkom 1 šteje za dopustno, centralni sistem ETIAS nemudoma avtomatično oblikuje prosilčev dosje in dodeli številko vloge.
3. Centralni sistem ETIAS ob oblikovanju prosilčevega dosjeja zabeleži in shrani naslednje podatke:
 - (a) številko vloge;
 - (b) informacije o statusu, ki kažejo, da je bila vložena vloga za odobritev potovanja;
 - (c) osebne podatke iz člena 15(2) in (4), vključno s tričrkovno oznako države, ki je izdala potno listino;
 - (d) podatke iz člena 15(5);
 - (e) datum in čas predložitve obrazca vloge ter navedbo o uspešnem plačilu pristojbine za odobritev potovanja in edinstveno referenčno številko plačila.
4. Centralni sistem ETIAS ob oblikovanju prosilčevega dosjeja preveri, ali prosilec že ima drug dosje v centralnem sistemu ETIAS, in sicer s primerjavo podatkov iz člena 15(2)(a) z osebnimi podatki v dosjejih prosilcev, shranjenih v centralnem sistemu ETIAS. Če prosilec že ima drug dosje, centralni sistem ETIAS novi prosilčev dosje poveže z že obstoječimi dosjeji, ki so bili ustvarjeni za istega prosilca.

Člen 18

Avtomatizirana obdelava

1. Centralni sistem ETIAS avtomatično obdelava dosjeje prosilcev z namenom ugotavljanja zadetkov. Centralni sistem ETIAS obravnava vsak prosilčev dosje posebej.
2. Centralni sistem ETIAS primerja relevantne podatke iz člena 15(2)(a), (b), (d), (f), (g), (m) in (8) s podatki v evidenci, dosjeju ali razpisu ukrepa v centralnem sistemu ETIAS, schengenskem informacijskem sistemu (SIS), [sistemu vstopa/izstopa (SVI)], vizumskem informacijskem sistemu (VIS), [sistemu Eurodac], [evropskem informacijskem sistemu

kazenskih evidenc (ECRIS)], podatkih Europol, Interpolovi podatkovni zbirki o ukradenih in izgubljenih potnih listinah (SLTD) ter Interpolovi podatkovni zbirki potnih listin, povezanih z razpisi ukrepov (TDAWN).

Centralni sistem ETIAS zlasti preveri:

- (a) ali potna listina, ki je navedena v vlogi, ustreza potni listini, ki je v SIS prijavljena kot izgubljena, ukradena ali razveljavljena;
- (b) ali potna listina, ki je navedena v vlogi, ustreza potni listini, ki je v podatkovni zbirki SLTD prijavljena kot izgubljena, ukradena ali razveljavljena;
- (c) ali za prosilca velja razpis ukrepa v SIS zaradi zavrnitve vstopa;
- (d) ali za prosilca velja razpis ukrepa v SIS, s katerim se zahteva njegovo prijetje zaradi predaje na podlagi evropskega naloga za prijetje ali njegovo prijetje zaradi izročitve;
- (e) ali sta prosilec in potna listina navedena v zavrnjeni, preklicani ali razveljavljeni vlogi za odobritev potovanja v centralnem sistemu ETIAS;
- (f) ali se podatki o potni listini v vlogi ujemajo z drugo vlogo za odobritev potovanja, v kateri so navedeni drugi podatki o istovetnosti, v centralnem sistemu ETIAS;
- (g) [ali je prosilec trenutno prijavljen kot oseba, ki je prekršila obdobje dovoljenega bivanja, oziroma ali je bil v preteklosti prijavljen kot oseba, ki je prekršila obdobje dovoljenega bivanja, in sicer z vpogledom v SVI;]
- (h) [ali je bil prosilcu zavrnjen vstop, in sicer z vpogledom v SVI;]
- (i) ali za prosilca velja odločitev o zavrnitvi, preklicu ali razveljavitvi vizuma za kratkoročno bivanje, zabeležena v VIS;
- (j) ali se podatki, ki so navedeni v vlogi, ujemajo s podatki, ki jih ima Europol;
- (k) [ali je bila prosilcu izdana odločba o vrnitvi ali ukrep za prostovoljno vrnitev ali odstranitev, potem ko je bila umaknjena ali zavrnjena prošnja za mednarodno zaščito, in sicer v sistemu Eurodac;]
- (l) [ali se prosilec ujema z osebo, katere podatki so zabeleženi v sistemu ECRIS;]
- (m) ali potna listina, ki je navedena v vlogi, ustreza potni listini, ki je zabeležena v dosjeju v Interpolovi podatkovni zbirki TDAWN.

3. Centralni sistem ETIAS preveri, ali je prosilec odgovoril pritrdilno na katero koli od vprašanj iz člena 15(4) in ali ni predložil domačega naslova, temveč samo mesto in državo prebivališča, kakor je navedeno v členu 15(2)(f).
4. Centralni sistem ETIAS relevantne podatke iz člena 15(2)(a), (b), (d), (f), (g), (i), (m) in (8) primerja s podatki na nadzornem seznamu ETIAS iz člena 29.
5. Centralni sistem ETIAS relevantne podatke iz člena 15(2)(a), (f), (h) in (i) primerja s specifičnimi kazalniki tveganja iz člena 28.
6. Centralni sistem ETIAS v prosilčev dosje doda sklic na vsak zadetek, zabeležen v skladu z odstavki od 2 do 5.

7. Centralni sistem ETIAS za namene člena 4(e) omogoča primerjavo relevantnih podatkov iz člena 15(2)(a), (b) in (d) s podatki v SIS, da se ugotovi, ali za prosilca velja kateri od naslednjih razpisov ukrepov:
- (a) razpis ukrepa v zvezi z osebami, za katere se zahteva prijetje zaradi predaje ali izročitve;
 - (b) razpis ukrepa v zvezi s pogrešanimi osebami;
 - (c) razpis ukrepa v zvezi z osebami, iskanimi zaradi sodelovanja v sodnem postopku;
 - (d) razpis ukrepa za osebe in stvari zaradi prikrite ali namenske kontrole.

Vsi zadetki, ki izhajajo iz te primerjave, se shranijo v SIS.

Člen 19

Rezultati avtomatizirane obdelave

1. Kadar avtomatizirana obdelava iz člena 18(2) do (5) ne zabeleži nobenega zadetka, centralni sistem ETIAS avtomatično izda odobritev potovanja v skladu s členom 30 in takoj uradno obvesti prosilca v skladu s členom 32.
2. Kadar avtomatizirana obdelava iz člena 18(2) do (5) zabeleži enega ali več zadetkov, se vloga oceni v skladu s postopkom iz člena 22.
3. Kadar rezultati avtomatizirane obdelave iz člena 18(2) do (5) niso nedvoumni, ker centralni sistem ETIAS ne more potrditi, da se podatki, zabeleženi v prosilčevem dosjeju, ujemajo s podatki, na podlagi katerih je bil zabeležen zadetek, se vloga oceni v skladu s postopkom iz člena 20.

Člen 20

Preverjanje s strani centralne enote ETIAS

1. Kadar centralni sistem ETIAS ne more potrditi, da se podatki, zabeleženi v prosilčevem dosjeju, ujemajo s podatki, na podlagi katerih je bil zabeležen zadetek med avtomatizirano obdelavo v skladu s členom 18(2) do (5), se avtomatično posvetuje s centralno enoto ETIAS.
2. V primeru posvetovanja ima centralna enota ETIAS dostop do prosilčevega dosjeja in z njim povezanih dosjejev, če obstajajo, ter do vseh zadetkov, zabeleženih med avtomatizirano obdelavo v skladu s členom 18(2) do (5).
3. Centralna enota ETIAS preveri, ali se podatki, zabeleženi v prosilčevem dosjeju, ujemajo s podatki v katerem od vpogledanih informacijskih sistemov/podatkovnih zbirk, podatki na nadzornem seznamu ETIAS iz člena 29 ali specifičnimi kazalniki tveganja iz člena 28.
4. Kadar se podatki ne ujemajo in med avtomatizirano obdelavo v skladu s členom 18(2) do (5) ni zabeležen noben drug zadetek, centralna enota ETIAS izbriše napačni zadetek iz prosilčevega dosjeja, centralni sistem ETIAS pa avtomatično izda odobritev potovanja v skladu s členom 30.

5. Kadar se podatki ujemajo ali kadar še vedno obstajajo dvomi o istovetnosti prosilca, se vloga oceni v skladu s postopkom iz člena 22.
6. Centralna enota ETIAS zaključi ročno obravnavo najpozneje v 12 urah po prejemu prosilčevega dosjeja.

Člen 21

Posebna pravila za družinske člane državljanov EU ali državljanov tretjih držav, ki imajo pravico do prostega gibanja po pravu Unije

1. Za državljane tretjih držav iz člena 2(1)(c) se odobritev potovanja, kakor je opredeljena v členu 3(d), razume kot odločitev, izdana v skladu s to uredbo, iz katere je razvidno, da ne obstajajo konkretni znaki ali utemeljeni razlogi za zaključek, da prisotnost osebe na ozemlju držav članic pomeni tveganje za varnost ali javno zdravje v skladu z Direktivo 2004/38/ES.
2. Ko državljan tretje države iz člena 2(1)(c) vloži vlogo za odobritev potovanja, se uporabljajo naslednja posebna pravila:
 - (a) prosilec predloži dodatne osebne podatke iz člena 15(2)(l);
 - (b) prosilcu ni treba odgovoriti na vprašanje iz člena 15(4)(d);
 - (c) prosilec je oproščen plačila pristojbine iz člena 16.
3. [Centralni sistem ETIAS pri obdelavi vloge državljana tretje države iz člena 2(1)(c) za odobritev potovanja ne preveri, ali:
 - (a) je prosilec trenutno prijavljen kot oseba, ki je prekoračila obdobje dovoljenega bivanja, oziroma ali je bil v preteklosti prijavljen kot oseba, ki je prekoračila obdobje dovoljenega bivanja, in sicer z vpogledom v SVI, kakor je določeno v členu 18(2)(g);
 - (b) se prosilec ujema z osebo, katere podatki so zabeleženi v sistemu Eurodac, kakor je določeno v členu 18(2)(j).]

Specifični kazalniki tveganja, ki temeljijo na tveganjih za neregularne migracije, določenih v skladu s členom 28(2), se ne uporabijo.
4. Vloga za odobritev potovanja se ne sme zavrniti zaradi tveganja za neregularne migracije, kakor je določeno v členu 31(1)(b).
5. Uporabljajo se tudi naslednja pravila:
 - (a) v uradnem obvestilu iz člena 32(1) prosilec prejme informacije v zvezi z dejstvom, da mora biti pri prehodu zunanje meje sposoben dokazati svoj status družinskega člana državljana s pravico do prostega gibanja, kakor je navedeno v členu 15(2)(l), vključno z opozorilom, da ima družinski član državljana s pravico do prostega gibanja, ki poseduje odobritev potovanja, pravico do vstopa samo, če spremlja državljana s pravico do prostega gibanja ali se mu pridruži;
 - (b) pritožba iz člena 32 se vloži v skladu z Direktivo 2004/38/ES;
 - (c) obdobje hrambe prosilčevega dosjeja iz člena 47(1) je:

- i) enako roku veljavnosti odobritve potovanja;
- ii) [eno leto od zadnjega evidentiranega vstopa prosilca v SVI, če se ta rok izteče pozneje kot rok veljavnosti odobritve potovanja; ali]
- iii) pet let od zadnje odločitve o zavrnitvi, preklicu ali razveljavitvi odobritve potovanja v skladu s členi 31, 34 in 35.

POGLAVJE IV

Obravnavna vloge s strani nacionalnih enot ETIAS

Člen 22

Ročna obdelava vlog s strani nacionalnih enot ETIAS

1. Država članica, odgovorna za ročno obdelavo vlog v skladu s tem členom („odgovorna država članica“), je država članica prvega vstopa, kot jo je prosilec navedel v skladu s členom 15(2)(j).
2. Kadar je avtomatizirana obdelava iz člena 18(2) do (5) zabeležila enega ali več zadetkov, vlogo ročno obdelata nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice. Nacionalna enota ETIAS ima dostop do prosilčevega dosjeja in z njim povezanih dosjejev, če obstajajo, ter do vseh zadetkov, zabeleženih med avtomatizirano obdelavo iz člena 18(2) do (5).
3. Nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice po ročni obdelavi vloge:
 - (a) izda odobritev potovanja ali
 - (b) zavrne odobritev potovanja.
4. Kadar je zadelek zabeležila avtomatizirana obdelava iz člena 18(2), nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice:
 - (a) v primeru zadetka, ki se nanaša na eno ali več kategorij iz člena 18(2)(a) do (c), zavrne odobritev potovanja;
 - (b) v primeru zadetka, ki se nanaša na eno ali več kategorij iz člena 18(2)(d) do (m), oceni tveganje za varnost ali neregularne migracije in odloči o izdaji ali zavrnitvi odobritve potovanja.
5. Kadar je avtomatizirana obdelava iz člena 18(3) zabeležila, da je prosilec na eno od vprašanj iz člena 15(4) odgovoril pritrdilno, nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice oceni tveganje za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje in sprejme odločitev o izdaji ali zavrnitvi odobritve potovanja.
6. Kadar je zadelek zabeležila avtomatizirana obdelava iz člena 18(4), nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice oceni tveganje za varnost in sprejme odločitev o izdaji ali zavrnitvi odobritve potovanja.

7. Kadar je zadetek zabeležila avtomatizirana obdelava iz člena 18(5), nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice oceni tveganje za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje in sprejme odločitev o izdaji ali zavrnitvi odobritve potovanja.

Člen 23

Zahteva za dodatne informacije ali dokumentacijo od prosilca

1. Če nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice na podlagi informacij, ki jih prosilec navede v obrazcu vloge, ne more sprejeti odločitve o izdaji ali zavrnitvi odobritve potovanja, lahko od prosilca zahteva dodatne informacije ali dokumentacijo.
2. Zahteva za dodatne informacije ali dokumentacijo se sporoči na kontaktni elektronski naslov, zabeležen v prosilčevem dosjeju. V zahtevi za dodatne informacije ali dokumentacijo se jasno navedejo informacije ali dokumentacija, ki jih mora prosilec predložiti. Prosilec predloži dodatne informacije ali dokumentacijo neposredno nacionalni enoti ETIAS prek storitve varnega računa iz člena 6(2)(g) v sedmih delovnih dneh od dneva prejema zahteve.
3. Nacionalna enota ETIAS dodatne informacije ali dokumentacijo obdela v 72 urah od dneva, ko jih je prosilec predložil.
4. V izjemnih okoliščinah lahko nacionalna enota ETIAS prosilca povabi na razgovor na konzulatu v državi, kjer ima prebivališče.
5. Nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice pošlje prosilcu vabilo na kontaktni elektronski naslov, zabeležen v prosilčevem dosjeju.
6. Če prosilec ne odgovori na vabilo v predpisanem roku ali se ne udeleži razgovora, se vloga v skladu s členom 31(1) zavrne, nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice pa o tem nemudoma obvesti prosilca.
7. Nacionalna enota ETIAS nadaljuje z obravnavo vloge, ko prosilec predloži dodatne informacije ali dokumentacijo.

Člen 24

Posvetovanje z drugimi državami članicami

1. Za izvedbo ocene iz člena 22(4)(b) se nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice posvetuje z organi držav članic, ki so odgovorni za podatke, na podlagi katerih je bil zabeležen zadetek v skladu s členom 18(2)(d), (e), (g), (h), (i) ali (k).
2. Za izvedbo ocene iz člena 22(4)(b), (6) in (7) se nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice lahko posvetuje z organi ene ali več držav članic.
3. Kadar se odgovorna država članica med ročno obdelavo vloge posvetuje z eno ali več državami članicami, imajo nacionalne enote ETIAS zadevnih držav članic dostop do relevantnih podatkov iz prosilčevega dosjeja ter do zadetkov, zabeleženih z avtomatiziranim sistemom v skladu s členom 18(2), (4) in (5), ki so potrebni za posvetovanje. Nacionalne enote ETIAS držav članic, ki so bile zaprosene za mnenje, imajo v zvezi z zadevo, v kateri so zaprosene za mnenje, tudi dostop do relevantnih dodatnih informacij ali dokumentacije, ki jih na zahtevo odgovorne države članice predloži prosilec.

4. Nacionalne enote ETIAS držav članic, ki so bile zaprosene za mnenje:

- (a) podajo pozitivno obrazloženo mnenje o vlogi ali
- (b) podajo negativno obrazloženo mnenje o vlogi.

Nacionalna enota ETIAS države članice, ki je bila zaprosena za mnenje, pozitivno ali negativno mnenje zabeleži v prosilčevem dosjeju.

- 5. Nacionalna enota ETIAS države članice, ki je bila zaprosena za mnenje, odgovori v 24 urah od dneva uradnega obvestila o posvetovanju. Če države članice ne odgovorijo v predpisanem roku, se šteje, da so podale pozitivno mnenje o vlogi.
- 6. Kadar je za mnenje zaprosenih več držav članic, usklajevanje zagotovi nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice.
- 7. V tem postopku posvetovanja se zaprosilo za mnenje in odgovori nanj posredujejo prek komunikacijske infrastrukture ETIAS.
- 8. Če ena ali več držav članic, ki so bile zaprosene za mnenje, poda negativno mnenje o vlogi, odgovorna država članica v skladu s členom 31 zavrne odobritev potovanja.

Člen 25

Posvetovanje z Europolom

- 1. Za izvedbo ocene tveganj za varnost na podlagi zadetka v skladu s členom 18(2)(j) in (4) se nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice v zadevah, ki so v okviru pooblastil Europa, posvetuje z Europolom. Posvetovanje poteka prek obstoječih komunikacijskih kanalov med državo članico in Europolom, kakor je določeno v členu 7 Uredbe (EU) 2016/794.
- 2. Kadar se odgovorna država članica posvetuje z Europolom, nacionalna enota ETIAS te države članice Europolu pošlje relevantne podatke iz prosilčevega dosjeja ter zadetke, ki so potrebni za posvetovanje. Nacionalna enota ETIAS lahko Europolu pošlje relevantne dodatne informacije ali dokumentacijo, ki jih predloži prosilec v zvezi s prošnjo za odobritev potovanja, glede katere je Europol zaprosen za mnenje.
- 3. Europol v nobenem primeru nima dostopa do osebnih podatkov v zvezi z izobrazbo prosilca iz člena 15(2)(h) in zdravjem prosilca iz člena 15(4)(a).
- 4. V primeru posvetovanja v skladu z odstavkom 1 Europol poda obrazloženo mnenje o vlogi. Odgovorna država članica mnenje Europa zabeleži v prosilčevem dosjeju.
- 5. Europol odgovori v 24 urah od dneva uradnega obvestila o posvetovanju. Če Europol ne odgovori v predpisanem roku, se šteje, da je podal pozitivno mnenje o vlogi.
- 6. Če Europol poda negativno mnenje o vlogi in odgovorna država članica sprejme odločitev o izdaji odobritve potovanja, nacionalna enota ETIAS utemlji to odločitev in jo zabeleži v prosilčevem dosjeju.

Člen 26
Roki za uradno obveščanje prosilca

Prosilec v 72 urah od datuma vložitve vloge, ki je dopustna v skladu s členom 17, prejme uradno obvestilo, v katerem je navedeno:

- (a) ali mu je bila odobritev potovanja izdana ali zavrnjena, oziroma
- (b) ali se zahtevajo dodatne informacije ali dokumentacija.

Člen 27
Odločitev o vlogi

1. Odločitev o vlogi se sprejme najpozneje v 72 urah po vložitvi vloge, ki je dopustna v skladu s členom 17.
2. V izjemnih primerih, kadar je v uradnem obvestilu navedena zahteva za dodatne informacije ali dokumentacijo, se rok iz odstavka 1 podaljša v skladu s členom 23. Odločitev se v takih primerih sprejme najpozneje v 72 urah po predložitvi dodatnih informacij ali dokumentacije s strani prosilca.
3. Pred iztekom rokov iz odstavkov 1 in 2 se sprejme odločitev o:
 - (a) izdaji odobritve potovanja v skladu s členom 30 ali
 - (b) zavrnitvi odobritve potovanja v skladu s členom 31.

POGLAVJE V
Pravila sistema ETIAS za varnostno preverjanje in nadzorni seznam
ETIAS

Člen 28
Pravila sistema ETIAS za varnostno preverjanje

1. Pravila sistema ETIAS za varnostno preverjanje obsegajo algoritem, ki omogoča primerjavo podatkov, zabeleženih v prosilčevem dosjeju v centralnem sistemu ETIAS, s specifičnimi kazalniki tveganja, ki kažejo na tveganja za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje. Pravila sistema ETIAS za varnostno preverjanje se evidentirajo v centralnem sistemu ETIAS.
2. Tveganja za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje se določijo na podlagi:
 - (a) [statističnih podatkov, ustvarjenih s SVI, ki kažejo nenormalne stopnje prekoračitev obdobja dovoljenega bivanja in zavrnitev vstopa za določeno skupino potnikov;]
 - (b) statističnih podatkov, ustvarjenih s sistemom ETIAS v skladu s členom 73, ki kažejo nenormalne stopnje zavrnitev odobritev potovanj zaradi tveganj za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje, povezanih z določeno skupino potnikov;

- (c) [statističnih podatkov, ustvarjenih s sistemom ETIAS v skladu s členom 73 in s SVI, ki kažejo korelacije med informacijami, zbranimi z uporabo obrazca vloge, in prekoračitvami obdobja dovoljenega bivanja ali zavrnitvami vstopa;]
- (d) informacij, ki jih predložijo države članice v zvezi s specifičnimi kazalniki tveganja za varnost ali grožnjami, ki so jih ugotovile te države članice;
- (e) informacij, ki jih predložijo države članice v zvezi z nenormalnimi stopnjami prekoračitev obdobja dovoljenega bivanja in zavrnitev vstopa za določeno skupino potnikov za te države članice;
- (f) informacij o specifičnih tveganjih za javno zdravje, ki jih predložijo države članice, ter informacij o epidemiološkem spremljanju in ocen tveganja, ki jih predloži Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC).

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 78 za podrobnejšo opredelitev tveganj za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje iz odstavka 2.

- 4. Centralna enota ETIAS na podlagi tveganj, določenih v skladu z odstavkom 2, določi specifične kazalnike tveganja, ki jih sestavlja kombinacija podatkov, vključno z eno ali več od naslednjih kategorij:
 - (a) starostna skupina, spol, sedanje državljanstvo;
 - (b) država in kraj prebivališča;
 - (c) stopnja izobrazbe;
 - (d) sedanji poklic.
- 5. Specifični kazalniki tveganja so ciljno usmerjeni in sorazmerni. V nobenem primeru ne smejo temeljiti na rasi ali narodnosti osebe, njenih političnih mnenjih, veri ali filozofskem prepričanju, članstvu v sindikatu, spolnem življenju ali spolni usmerjenosti.
- 6. Specifične kazalnike tveganja opredeljuje, spreminja, dodaja in izbriše centralna enota ETIAS po posvetovanju z odborom ETIAS za varnostno preverjanje.

Člen 29 *Nadzorni seznam ETIAS*

- 1. Nadzorni seznam ETIAS vsebuje podatke v zvezi z osebami, ki so osumljene storitve kaznivega dejanja ali udeležbe pri kaznivem dejanju, ali osebami, za katere obstajajo konkretni znaki ali utemeljeni razlogi za sum, da bodo storile kazniva dejanja.
- 2. Nadzorni seznam ETIAS se določi na podlagi:
 - (a) seznama Združenih narodov o vojnih zločincih;
 - (b) informacij v zvezi s terorističnimi dejanji ali drugimi hudimi kaznivimi dejanji, ki so jih predložile države članice;
 - (c) informacij v zvezi s terorističnimi dejanji ali drugimi hudimi kaznivimi dejanji, pridobljenih v okviru mednarodnega sodelovanja.

3. Europol na podlagi informacij iz odstavka 2 in relevantnih podatkov Europol določi nadzorni seznam ETIAS, sestavljen iz postavk, ki zajemajo enega ali več naslednjih podatkovnih elementov:
- (a) priimek, ime ali imena, priimek ob rojstvu; datum rojstva, kraj rojstva, državo rojstva, spol, državljanstvo;
 - (b) druga imena (psevdonimi, umetniška imena, običajna imena);
 - (c) potno listino (vrsto, številko in državo izdajateljico potne listine);
 - (d) domači naslov;
 - (e) elektronski naslov in telefonsko številko;
 - (f) ime, elektronski naslov, poštni naslov, telefonsko številko podjetja ali organizacije;
 - (g) naslov IP.

POGLAVJE VI

Izdaja, zavrnitev, razveljavitev ali preklic odobritve potovanja

Člen 30 *Izdaja odobritve potovanja*

1. Če se pri obravnavi vloge v skladu s postopki iz poglavij III, IV in V izkaže, da ne obstajajo konkretni znaki ali utemeljeni razlogi za zaključek, da prisotnost osebe na ozemlju držav članic pomeni tveganje za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje, centralni sistem ETIAS ali nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice izda odobritev potovanja.
2. Odobritev potovanja velja pet let oziroma do konca veljavnosti potne listine, registrirane v postopku vložitve vloge, odvisno od tega, kaj nastopi prej, in velja na ozemlju držav članic.
3. Odobritev potovanja ne zagotavlja samodejne pravice do vstopa.

Člen 31 *Zavrnitev odobritve potovanja*

1. Odobritev potovanja se zavrne, če prosilec:
 - (a) predloži potno listino, ki je bila prijavljena kot izgubljena, ukradena ali razveljavljena;
 - (b) pomeni tveganje za neregularne migracije;
 - (c) pomeni tveganje za varnost;
 - (d) pomeni tveganje za javno zdravje;
 - (e) je oseba, za katero je bil v SIS razpisan ukrep za zavrnitev vstopa;

- (f) na zahtevo za dodatne informacije ali dokumentacijo ne odgovori v rokih iz člena 23.

Odobritev potovanja se prav tako zavrne, če obstaja utemeljen dvom o verodostojnosti podatkov, zanesljivosti izjav prosilca, dokazilih, ki jih je predložil prosilec, ali resničnosti njihove vsebine.

2. Prosilci, ki se jim odobritev potovanja zavrne, imajo pravico do pritožbe. Pritožbe se vložijo v državi članici, ki je sprejela odločitev o vlogi, v skladu z njenim nacionalnim pravom. Nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice prosilcem zagotovi informacije o postopku v primeru pritožbe.

Člen 32

Uradno obvestilo o izdaji ali zavrnitvi odobritve potovanja

1. Kadar se odobritev potovanja izda, prosilec prek elektronske pošte takoj prejme uradno obvestilo, ki vključuje:
 - (a) jasno navedbo, da je bila odobritev potovanja izdana, in številko vloge za odobritev potovanja;
 - (b) datum začetka in datum izteka veljavnosti odobritve potovanja;
 - (c) po potrebi opozorilo glede izračuna trajanja dovoljenega kratkoročnega bivanja (90 dni v katerem koli 180-dnevnem obdobju) in glede pravic, ki izhajajo iz izdane odobritve potovanja v skladu s členom 30(3); ter
 - (d) povezavo na javno spletno mesto ETIAS, ki vsebuje informacije o možnosti prosilca, da prekliče odobritev potovanja.
2. Kadar se odobritev potovanja zavrne, prosilec takoj prek elektronske pošte prejme uradno obvestilo, ki vključuje:
 - (a) jasno navedbo, da je bila odobritev potovanja zavrnjena, in številko vloge za odobritev potovanja;
 - (b) sklic na organ, ki je zavrnil odobritev potovanja, in njegovo lokacijo;
 - (c) razloge za zavrnitev odobritve potovanja iz člena 31(1);
 - (d) informacije o postopku pritožbe.

Člen 33

Podatki, ki se dodajo v prosilčev dosje po odločitvi o izdaji ali zavrnitvi odobritve potovanja

Kadar se sprejme odločitev o izdaji ali zavrnitvi odobritve potovanja, centralni sistem ETIAS ali po potrebi nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice v prosilčev dosje doda naslednje podatke:

- (a) informacije o statusu, ki kažejo, ali je bila odobritev potovanja izdana ali zavrnjena;
- (b) sklic na organ, ki je izdal ali zavrnil odobritev potovanja, in njegovo lokacijo;
- (c) kraj in datum odločitve o izdaji ali zavrnitvi odobritve potovanja;

- (d) datum začetka in datum izteka veljavnosti odobritve potovanja;
- (e) razloge za zavrnitev odobritve potovanja iz člena 31(1).

Člen 34 *Razveljavitev odobritve potovanja*

1. Odobritev potovanja se razveljavi, če je očitno, da pogoji za njeno izdajo ob izdaji niso bili izpolnjeni. Odobritev potovanja se razveljavi na podlagi enega ali več razlogov za zavrnitev odobritve potovanja iz člena 31(1).
2. Če ima država članica dokaz, da pogoji za izdajo odobritve potovanja ob njeni izdaji niso bili izpolnjeni, nacionalna enota ETIAS te države članice razveljavi odobritev potovanja.
3. Oseba, katere odobritev potovanja je bila razveljavljena, ima pravico do pritožbe. Pritožbe se vložijo v državi članici, ki je sprejela odločitev o razveljavitvi, v skladu z njenim nacionalnim pravom.

Člen 35 *Preklic odobritve potovanja*

1. Odobritev potovanja se prekliče, če je očitno, da pogoji za njeno izdajo niso več izpolnjeni. Odobritev potovanja se prekliče na podlagi enega ali več razlogov za zavrnitev odobritve potovanja iz člena 31(1).
2. Če ima država članica dokaz, da pogoji za izdajo odobritve potovanja niso več izpolnjeni, nacionalna enota ETIAS te države članice prekliče odobritev potovanja.
3. Ne glede na odstavek 2, kadar je v SIS ustvarjen nov razpis ukrepa zaradi zavrnitve vstopa ali je potna listina prijavljena kot izgubljena, ukradena ali razveljavljena, SIS obvesti centralni sistem ETIAS. Centralni sistem ETIAS preveri, ali ta novi razpis ukrepa ustreza veljavni odobritvi potovanja. V takem primeru centralni sistem ETIAS prosilčev dosje posreduje nacionalni enoti ETIAS države članice, ki je ustvarila razpis ukrepa, in ta prekliče odobritev potovanja.
4. Novi elementi, ki jih Europol vnese na nadzorni seznam ETIAS, se primerjajo s podatki v dosjejih prosilcev v centralnem sistemu ETIAS. Kadar je rezultat primerjave zadetek, nacionalna enota ETIAS države članice prvega vstopa, kot jo je prosilec navedel v skladu s členom 15(2)(j), oceni tveganje za varnost in če ugotovi, da pogoji za odobritev niso več izpolnjeni, prekliče odobritev potovanja.
5. Prosilec, čigar odobritev potovanja je bila preklicana, ima pravico do pritožbe. Pritožbe se vložijo v državi članici, ki je sprejela odločitev o preklicu, v skladu z njenim nacionalnim pravom.
6. Odobritev potovanja se lahko prekliče na zahtevo prosilca.

Člen 36

Uradno obvestilo o razveljavitvi ali preklicu odobritve potovanja

Kadar se odobritev potovanja razveljavi ali prekliče, prosilec prek elektronske pošte takoj prejme uradno obvestilo, ki vključuje:

- (a) jasno navedbo, da je bila odobritev potovanja razveljavljena ali preklicana, in številko vloge za odobritev potovanja;
- (b) sklic na organ, ki je razveljavil ali preklical odobritev potovanja, in njegovo lokacijo;
- (c) razloge za razveljavitev ali preklic odobritve potovanja iz člena 31(1);
- (d) informacije o postopku pritožbe.

Člen 37

Podatki, ki se dodajo v prosilčev dosje po razveljavitvi ali preklicu odobritve potovanja

1. Kadar se sprejme odločitev o razveljavitvi ali preklicu odobritve potovanja, država članica, odgovorna za razveljavitev ali preklic odobritve potovanja, v prosilčev dosje doda naslednje podatke:
 - (a) informacije o statusu, ki kažejo, da je bila odobritev potovanja razveljavljena ali preklicana;
 - (b) sklic na organ, ki je razveljavil ali preklical odobritev potovanja, in njegovo lokacijo;
 - (c) kraj in datum odločitve.
2. V prosilčevem dosjeju se navedejo tudi razlogi za razveljavitev ali preklic iz člena 31(1).

Člen 38

Izdaja odobritve potovanja z omejeno ozemeljsko veljavnostjo zaradi humanitarnih razlogov, nacionalnega interesa ali mednarodnih obveznosti

1. Odobritev potovanja z omejeno ozemeljsko veljavnostjo se lahko izda izjemoma, če zadevna država članica meni, da je to potrebno zaradi humanitarnih razlogov, nacionalnega interesa ali mednarodnih obveznosti, in sicer ne glede na to, da postopek ročne obdelave v skladu s členom 22 še ni zaključen ali da je bila odobritev potovanja zavrnjena, razveljavljena ali preklicana.
2. Za namene odstavka 1 lahko prosilec vloži vlogo za odobritev potovanja z omejeno ozemeljsko veljavnostjo za državo članico, v katero namerava potovati. V svoji vlogi navede humanitarne razloge, nacionalni interes ali mednarodne obveznosti.
3. Država članica, v katero namerava državljani tretje države potovati, je odgovorna za odločanje o izdaji ali zavrnitvi odobritve potovanja z omejeno ozemeljsko veljavnostjo.
4. Odobritev potovanja z omejeno ozemeljsko veljavnostjo velja na ozemlju države članice izdajateljice, in sicer največ 15 dni.
5. Kadar se izda odobritev potovanja z omejeno ozemeljsko veljavnostjo, se v prosilčev dosje vnesejo naslednji podatki:

- (a) informacije o statusu, ki kažejo, ali je bila odobritev potovanja z omejeno ozemeljsko veljavnostjo izdana ali zavrnjena;
- (b) ozemlje, na katerem je imetnik odobritve potovanja upravičen potovati;
- (c) organ države članice, ki je izdal odobritev potovanja z omejeno ozemeljsko veljavnostjo;
- (d) navedbo humanitarnih razlogov, nacionalnega interesa ali mednarodnih obveznosti.

POGLAVJE VII

Uporaba sistema ETIAS s strani prevoznikov

Člen 39

Dostop do podatkov za preverjanje s strani prevoznikov

1. V skladu s členom 26 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma imajo prevozniki vpogled v centralni sistem ETIAS, da preverijo, ali državljani tretjih držav, za katere velja zahteva po odobritvi potovanja, imajo veljavno odobritev potovanja.
2. Varen spletni dostop do prehoda za prevoznike, vključno z možnostjo uporabe mobilnih tehničnih rešitev iz člena 6(2)(h), prevoznikom omogoča, da izvedejo vpogled iz odstavka 1 pred vkrcanjem potnika. V ta namen se prevozniku dovoli vpogled v centralni sistem ETIAS z uporabo podatkov iz strojno berljivega dela potne listine.

Centralni sistem ETIAS pokaže, ali ima oseba veljavno odobritev potovanja. Prevozniki lahko poslane informacije in prejeti odgovor shranijo.

3. Da se ustrezno pooblaščenemu osebju prevoznikov dovoli dostop do prehoda za prevoznike za namene odstavka 2, se vzpostavi avtentikacijska shema, namenjena izključno prevoznikom. Avtentikacijsko shemo sprejme Komisija z izvedbenimi akti v skladu s postopkom pregleda iz člena 79(2).

Člen 40

Nadomestni postopki v primeru tehnične nezmožnosti dostopa do podatkov s strani prevoznikov

1. Kadar vpogleda iz člena 39(1) tehnično ni mogoče izvesti zaradi izpada delovanja informacijskega sistema ETIAS ali iz drugih razlogov, na katere prevozniki ne morejo vplivati, so prevozniki izvzeti iz obveznosti, da preverijo posedovanje veljavne odobritve potovanja. V primeru izpada delovanja informacijskega sistema ETIAS centralna enota ETIAS o tem uradno obvesti prevoznike.
2. Podrobnosti nadomestnih postopkov se določijo v izvedbenem aktu, ki se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 79(2).

POGLAVJE VIII

Uporaba sistema ETIAS s strani mejnih organov na zunanjih mejah

Člen 41

Dostop do podatkov za preverjanje na zunanjih mejah

1. Izključno za namen preverjanja, ali ima oseba veljavno odobritev potovanja, se organom, pristojnim za kontrolo na zunanjih mejnih prehodih v skladu z Uredbo (EU) 2016/399, dovoli vpogled v centralni sistem ETIAS z uporabo podatkov iz strojno berljivega dela potne listine.
2. Centralni sistem ETIAS pokaže, ali ima oseba veljavno odobritev potovanja.

Člen 42

Nadomestni postopki v primeru tehnične nezmožnosti dostopa do podatkov na zunanjih mejah ali izpada delovanja sistema ETIAS

1. Kadar vpogleda iz člena 41(1) tehnično ni mogoče izvesti zaradi izpada delovanja informacijskega sistema ETIAS, centralna enota ETIAS o tem uradno obvesti organe držav članic, ki so pristojni za kontrolo na zunanjih mejnih prehodih.
2. Kadar iskanja iz člena 41(1) tehnično ni mogoče izvesti zaradi izpada delovanja nacionalne mejne infrastrukture v državi članici, pristojni organ te države članice uradno obvesti agencijo eu-LISA, centralno enoto ETIAS in Komisijo.
3. V obeh primerih organi držav članic, ki so pristojni za kontrolo na zunanjih mejnih prehodih, upoštevajo svoje nacionalne načrte ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih.

POGLAVJE IX

Postopek in pogoji za dostop do centralnega sistema ETIAS zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj

Člen 43

Imenovani organi držav članic za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj

1. Države članice imenujejo organe za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, ki imajo pravico zahtevati vpogled v podatke, zabeležene v centralnem sistemu ETIAS, za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj.
2. Vsaka država članica vodi na nacionalni ravni evidenco kontaktnih točk v okviru imenovanih organov, ki so pooblaščen, da zahtevajo vpogled v podatke, shranjene v centralnem sistemu ETIAS, prek centralnih točk dostopa.

Člen 44

Postopek za dostop do centralnega sistema ETIAS zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj

1. Pristojni organi centralnim točkam dostopa iz člena 8(2)(c) predložijo obrazloženo elektronsko zahtevo za vpogled v določen nabor podatkov, shranjenih v centralnem sistemu ETIAS. Kadar se zahteva vpogled v podatke iz člena 15(2)(i) in (4)(b) do (d), obrazložena elektronska zahteva vključuje utemeljitev nujnosti vpogleda v te podatke.
2. Vsaka država članica pred dostopom do centralnega sistema ETIAS zagotovi, da je v skladu z njenim nacionalnim pravom in procesnim pravom zahteva za vpogled predmet neodvisnega, učinkovitega in pravočasnega preverjanja, ali so pogoji iz člena 45 izpolnjeni ter ali je zahteva za vpogled v podatke iz člena 15(2)(i) in (4)(b) do (d) utemeljena.
3. Če so pogoji iz člena 45 izpolnjeni, centralna točka dostopa obdela zahteve. Podatki v centralnem sistemu ETIAS, do katerih je dostopala centralna točka dostopa, se kontaktnim točkam iz člena 43(2) pošljejo tako, da varnost podatkov ni ogrožena.
4. V izjemno nujnem primeru, kadar je treba takoj pridobiti osebne podatke, potrebne za preprečitev hudega kaznivega dejanja ali pregon storilcev, centralna točka dostopa zahtevo obdela takoj in brez neodvisnega preverjanja iz odstavka 2. Po obdelavi zahteve se brez nepotrebnega odlašanja izvede neodvisno naknadno preverjanje, vključno s tem, ali je dejansko šlo za izjemno nujen primer.
5. Kadar se na podlagi neodvisnega naknadnega preverjanja ugotovi, da vpogled v podatke, zabeležene v centralnem sistemu ETIAS, in dostop do njih nista bila upravičena, vsi organi, ki so dostopali do takih podatkov in/ali imeli vpogled v njih, izbrišejo podatke, ki izvirajo iz centralnega sistema ETIAS, in o njihovem izbrisu obvestijo centralno točko dostopa.

Člen 45

Pogoji za dostop imenovanih organov držav članic do podatkov, zabeleženih v centralnem sistemu ETIAS

1. Imenovani organi lahko zahtevajo vpogled v podatke, shranjene v centralnem sistemu ETIAS, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - (a) vpogled je potreben zaradi preprečevanja, odkrivanja ali preiskovanja terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj;
 - (b) dostop za vpogled je potreben v določeni zadevi;
 - (c) obstajajo utemeljeni razlogi za sklepanje, da bo vpogled v podatke, shranjene v centralnem sistemu ETIAS, znatno pripomogel k preprečevanju, odkrivanju ali preiskovanju katerega koli zadevnega kaznivega dejanja, zlasti kadar obstaja utemeljen sum, da osumljenec, storilec ali žrtev terorističnega dejanja ali drugega hudega kaznivega dejanja spada v kategorijo državljanov tretjih držav, ki jih zajema ta uredba;
 - (d) predhoden vpogled v vse relevantne nacionalne podatkovne zbirke in podatke Europolu ni prinesel zahtevanih informacij.

2. Vpogled v centralni sistem ETIAS je omejen na iskanje po naslednjih podatkih, zabeleženih v prosilčevem dosjeju:
 - (a) priimek; ime ali imena;
 - (b) druga imena (psevdonimi, umetniška imena, običajna imena);
 - (c) številka potne listine;
 - (d) domači naslov;
 - (e) elektronski naslov; telefonska številka;
 - (f) naslov IP.
3. Za omejitev iskanja se lahko vpogled v centralni sistem ETIAS z uporabo podatkov iz odstavka 2 združi z uporabo naslednjih podatkov v prosilčevem dosjeju:
 - (a) državljanstvo ali državljanstva;
 - (b) spol;
 - (c) datum rojstva ali starostna skupina.
4. Vpogled v centralni sistem ETIAS v primeru zadetka s podatki, zabeleženimi v prosilčevem dosjeju, omogoči dostop do podatkov iz člena 15(2)(a) do (g) in (j) do (m), kakor so zabeleženi v zadevnem dosjeju, ter do podatkov, vnesenih v zadevni dosje v zvezi z izdajo, zavrnitvijo, preklicem ali razveljavitvijo odobritve potovanja v skladu s členoma 33 in 37. Pravica dostopa do podatkov iz člena 15(2)(i) in (4)(b) do (d), kakor so zabeleženi v prosilčevem dosjeju, se podeli le, če so operativne enote izrecno zahtevale vpogled v te podatke z obrazloženo elektronsko zahtevo, predloženo v skladu s členom 44(1) in odobreno z neodvisnim preverjanjem. Vpogled v centralni sistem ETIAS ne omogoča dostopa do podatkov v zvezi z izobrazbo iz člena 15(2)(h) ali o tem, ali prosilec lahko pomeni tveganje za javno zdravje, kakor je navedeno v členu 15(4)(a).

Člen 46

Postopek in pogoji za dostop Europolu do podatkov v centralnem sistemu ETIAS

1. Europol lahko za namene člena 1(2) zahteva vpogled v podatke, shranjene v centralnem sistemu ETIAS, in centralni enoti ETIAS predloži obrazloženo elektronsko zahtevo za vpogled v določen nabor podatkov, shranjenih v centralnem sistemu ETIAS.
2. Obrazložena zahteva mora vsebovati dokaze, da so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (a) vpogled je potreben zaradi podpore in krepitve ukrepov držav članic pri preprečevanju, odkrivanju ali preiskovanju terorističnih dejanj ali drugih hudih kaznivih dejanj v okviru pooblastil Europolu;
 - (b) vpogled je potreben v določeni zadevi;
 - (c) vpogled je omejen na iskanje po podatkih iz člena 45(2);

- (d) obstajajo utemeljeni razlogi za sklepanje, da bo vpogled znatno pripomogel k preprečevanju, odkrivanju ali preiskovanju katerega koli zadevnega kaznivega dejanja;
 - (e) predhoden vpogled v podatkovno zbirko Europol ni prinesel zahtevanih informacij.
3. Zahteve Europol za vpogled v podatke, shranjene v centralnem sistemu ETIAS, predhodno preveri Evropski nadzornik za varstvo podatkov, po potrebi v skladu s postopkom iz člena 44 Uredbe (EU) 2016/794, ki učinkovito in pravočasno prouči, ali zahteva izpolnjuje vse pogoje iz odstavka 2.
 4. Vpogled v centralni sistem ETIAS v primeru zadetka s podatki, shranjenimi v prosilčevem dosjeju, omogoči dostop do podatkov iz člena 15(2)(a) do (g) in (j) do (m) ter do podatkov, vnesenih v prosilčev dosje v zvezi z izdajo, zavrnitvijo, preklicem ali razveljavitvijo odobritve potovanja v skladu s členoma 33 in 37. Pravica dostopa do podatkov iz člena 15(2)(i) in (4)(b) do (d), kakor so shranjeni v prosilčevem dosjeju, se podeli le, če je Europol izrecno zahteval vpogled v te podatke.
 5. Če Evropski nadzornik za varstvo podatkov zahtevo za vpogled v podatke, shranjene v centralnem sistemu ETIAS, odobri, jo centralna enota ETIAS obdela.

POGLAVJE X

Hramba in sprememba podatkov

Člen 47 *Hramba podatkov*

1. Dosje vsakega prosilca se v centralnem sistemu ETIAS hrani:
 - (a) do izteka veljavnosti odobritve potovanja;
 - (b) [pet let od zadnjega evidentiranega vstopa prosilca v SVI ali]
 - (c) pet let od zadnje odločitve o zavrnitvi, preklicu ali razveljavitvi odobritve potovanja v skladu s členi 31, 34 in 35.
2. Ob izteku obdobja hrambe se prosilčev dosje avtomatično izbriše iz centralnega sistema ETIAS.

Člen 48 *Sprememba podatkov in predčasen izbris podatkov*

1. Centralna enota ETIAS in nacionalne enote ETIAS morajo posodabljati podatke, shranjene v centralnem sistemu ETIAS, in zagotavljati njihovo pravilnost. Centralna enota ETIAS in nacionalne enote ETIAS nimajo pravice do spremembe podatkov, ki jih prosilec neposredno vnese v obrazec vloge v skladu s členom 15(2) ali (4).
2. Če ima centralna enota ETIAS dokaz, da so podatki, zabeleženi v centralnem sistemu ETIAS, netočni ali da so bili podatki v centralnem sistemu ETIAS obdelani v nasprotju s to

uredbo, preveri zadevne podatke ter jih po potrebi nemudoma spremeni ali izbriše iz centralnega sistema ETIAS.

3. Če ima odgovorna država članica dokaz, da so podatki, zabeleženi v centralnem sistemu ETIAS, netočni ali da so bili podatki v centralnem sistemu ETIAS obdelani v nasprotju s to uredbo, njena nacionalna enota ETIAS preveri zadevne podatke ter jih po potrebi nemudoma spremeni ali izbriše iz centralnega sistema ETIAS.
4. Če ima država članica, ki ni odgovorna država članica, razlog za domnevo, da so podatki, shranjeni v centralnem sistemu ETIAS, netočni ali da so bili podatki v centralnem sistemu ETIAS obdelani v nasprotju s to uredbo, v 14 dneh vzpostavi stik s centralno enoto ETIAS ali nacionalno enoto ETIAS odgovorne države članice. Centralna enota ETIAS oziroma pristojna nacionalna enota ETIAS v enem mesecu preveri točnost podatkov in zakonitost njihove obdelave ter jih po potrebi nemudoma spremeni ali izbriše iz centralnega sistema ETIAS.
5. Če državljan tretje države pridobi državljanstvo ene od držav članic ali zanj začne veljati področje uporabe člena 2(2)(a) do (e), organi te države članice preverijo, ali ima ta oseba veljavno odobritev potovanja in, kjer je primerno, nemudoma izbrišejo prosilčev dosje iz centralnega sistema ETIAS. Za izbris prosilčevega dosjeja je odgovorna:
 - (a) nacionalna enota ETIAS države članice, ki je izdala potno listino, kakor je navedeno v členu 2(2)(a);
 - (b) nacionalna enota ETIAS države članice, katere državljanstvo je prosilec pridobil;
 - (c) nacionalna enota ETIAS države članice, ki je izdala dovoljenje za prebivanje;
 - (d) nacionalna enota ETIAS države članice, ki je izdala vizum za dolgoročno bivanje.
6. Če za državljana tretje države začne veljati področje uporabe člena 2(2)(f) do (h), o tej spremembi obvesti pristojne organe naslednje države članice, v katero vstopi. Ta država članica v 14 dneh vzpostavi stik s centralno enoto ETIAS. Centralna enota ETIAS v enem mesecu preveri točnost podatkov in po potrebi nemudoma izbriše prosilčev dosje in podatke, ki jih vsebuje, iz centralnega sistema ETIAS. Posameznik ima pravico do učinkovitega pravnega sredstva za zagotovitev izbrisa podatkov.

POGLAVJE XI

Varstvo podatkov

Člen 49 *Varstvo podatkov*

1. Za obdelavo osebnih podatkov, ki jo izvajata Evropska agencija za mejno in obalno stražo ter agencija eu-LISA, se uporablja Uredba (ES) št. 45/2001.
2. Za obdelavo osebnih podatkov, ki jo izvajajo nacionalne enote ETIAS, se uporablja [Uredba (EU) 2016/679].

3. Za obdelavo, ki jo izvajajo imenovani organi držav članic za namene člena 1(2), se uporablja [Direktiva (EU) 2016/680].
4. Za obdelavo osebnih podatkov, ki jo izvaja Europol v skladu s členoma 24 in 46, se uporablja Uredba (EU) 2016/794.

Člen 50
Upravljevec podatkov

1. V zvezi z obdelavo osebnih podatkov v centralnem sistemu ETIAS ima v skladu s členom 2(d) Uredbe (ES) št. 45/2001 vlogo upravljavca podatkov Evropska agencija za mejno in obalno stražo.
2. V zvezi z obdelavo osebnih podatkov v centralnem sistemu ETIAS, ki jo izvaja država članica, ima v skladu s členom 4(7) [Uredbe (EU) 2016/679] vlogo upravljavca nacionalna enota ETIAS, ki nosi glavno odgovornost pri obdelavi osebnih podatkov v centralnem sistemu ETIAS, ki jo izvaja ta država članica.

Člen 51
Obdelovalec podatkov

1. V zvezi z obdelavo osebnih podatkov v informacijskem sistemu ETIAS ima v skladu s členom 2(e) Uredbe (ES) št. 45/2001 vlogo obdelovalca podatkov agencija eu-LISA.
2. Agencija eu-LISA zagotavlja, da informacijski sistem ETIAS deluje v skladu s to uredbo.

Člen 52
Varnost obdelave

1. Agencija eu-LISA in nacionalne enote ETIAS zagotavljajo varnost obdelave osebnih podatkov, ki poteka v skladu z uporabo te uredbe. Agencija eu-LISA in nacionalne enote ETIAS sodelujejo pri nalogah, povezanih z varnostjo.
2. Ne glede na člen 22 Uredbe (ES) št. 45/2001 agencija eu-LISA sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev varnosti centralnega sistema, komunikacijske infrastrukture med centralnim sistemom in nacionalnim enotnim vmesnikom, javnega spletnega mesta in mobilne aplikacije, storitve elektronske pošte, storitve varnega računa, prehoda za prevoznike, spletne storitve in programske opreme za obdelavo vlog.
3. Ne glede na člen 22 Uredbe (ES) št. 45/2001 ter člena 32 in 34 [Uredbe (EU) 2016/679] agencija eu-LISA in nacionalne enote ETIAS sprejmejo potrebne ukrepe, vključno z varnostnim načrtom, načrtom neprekinjenega delovanja in sanacijskim načrtom po nesreči, za:
 - (a) fizično zaščito podatkov, med drugim z izdelavo načrtov ukrepov za zaščito ključne infrastrukture ob nepredvidljivih dogodkih;
 - (b) preprečitev dostopa nepooblaščenim osebam do varnega spletnega mesta, ki izvaja dejavnosti v skladu z nameni sistema ETIAS;

- (c) preprečitev nepooblaščenega branja, razmnoževanja, spreminjanja ali odstranjevanja nosilcev podatkov;
 - (d) preprečitev nepooblaščenega vnosa podatkov in nedovoljenega preverjanja, spreminjanja ali brisanja zabeleženih osebnih podatkov;
 - (e) preprečitev nepooblaščenega obdelave podatkov v centralnem sistemu ETIAS in kakršnega koli nepooblaščenega spreminjanja ali brisanja podatkov, ki so bili obdelani v centralnem sistemu ETIAS;
 - (f) zagotovitev, da imajo osebe, pooblaščen za dostop do informacijskega sistema ETIAS, dostop samo do podatkov, ki jih zajema njihovo pooblastilo za dostop, in sicer na podlagi individualne uporabniške identitete ter zaupnega načina dostopa;
 - (g) zagotovitev, da vsi organi, ki imajo pravico dostopa do informacijskega sistema ETIAS, izdelajo profile, ki opisujejo funkcije in odgovornosti oseb, ki so pooblaščen za vnos, spremembo, brisanje, uporabo in iskanje podatkov, ter njihov profil dajo na voljo nadzornim organom;
 - (h) zagotovitev, da se lahko preveri in ugotovi, katerim organom se lahko prek opreme za prenos podatkov pošiljajo osebni podatki;
 - (i) zagotovitev možnosti preverjanja in ugotavljanja, kateri podatki so bili obdelani v informacijskem sistemu ETIAS ter kdo jih je obdeloval, kdaj in za kateri namen;
 - (j) preprečitev nepooblaščenega branja, kopiranja, spreminjanja ali brisanja osebnih podatkov med njihovim prenosom v centralni sistem ETIAS ali iz njega ali med prenosom nosilcev podatkov, zlasti z ustreznimi tehnikami šifriranja;
 - (k) spremljanje učinkovitosti varnostnih ukrepov iz tega odstavka in vzpostavitev potrebnih organizacijskih ukrepov v zvezi z notranjim spremljanjem, da se zagotovi skladnost s to uredbo.
4. Agencija eu-LISA obvesti Evropski parlament, Svet in Komisijo ter Evropskega nadzornika za varstvo podatkov o ukrepih, ki jih sprejme v skladu s tem členom.

Člen 53 *Notranji nadzor*

Evropska agencija za mejno in obalno stražo, Europol in države članice zagotovijo, da vsak organ s pravico dostopa do informacijskega sistema ETIAS sprejme ukrepe, potrebne za zagotovitev skladnosti s to uredbo, in po potrebi sodeluje z nadzornim organom.

Člen 54 *Pravica do obveščenosti, dostopa, popravka in izbrisa*

1. Brez poseganja v pravico do obveščenosti iz členov 11 in 12 Uredbe (ES) št. 45/2001 so prosilci, katerih podatki so shranjeni v centralnem sistemu ETIAS, ob zbiranju podatkov obveščeni o postopkih za uresničevanje pravic iz členov 13, 14, 15 in 16 Uredbe (ES) št. 45/2001 ter o kontaktnih podatkih uradne osebe za varstvo podatkov pri Evropski agenciji za mejno in obalno stražo, Evropskega nadzornika za varstvo podatkov in nacionalnega nadzornega organa odgovorne države članice.

2. Za uresničevanje pravic iz členov 13, 14, 15 in 16 Uredbe (ES) št. 45/2001 in členov 15, 16, 17 in 18 [Uredbe (EU) 2016/679] ima vsak prosilec pravico, da se obrne na centralno enoto ETIAS ali nacionalno enoto ETIAS, odgovorno za vlogo, ki prouči zahtevo in nanjo odgovori.

Če se po proučitvi ugotovi, da so podatki, shranjeni v centralnem sistemu ETIAS, netočni ali da so bili zabeleženi nezakonito, centralna enota ETIAS ali nacionalna enota ETIAS države članice, odgovorne za vlogo, popravi ali izbriše podatke v centralnem sistemu ETIAS.

Kadar centralna enota ETIAS ali nacionalna enota ETIAS odobritev potovanja spremeni med njeno veljavnostjo, centralni sistem ETIAS izvede avtomatizirano obdelavo iz člena 18, da se ugotovi, ali se na podlagi spremenjenega prosilčevega dosjeja zabeleži zadetek v skladu s členom 18(2) do (5). Kadar avtomatizirana obdelava ne zabeleži nobenega zadetka, centralni sistem ETIAS izda spremenjeno odobritev potovanja z enako veljavnostjo, kot jo ima prvotna, in uradno obvesti prosilca. Kadar avtomatizirana obdelava zabeleži enega ali več zadetkov, nacionalna enota ETIAS države članice prvega vstopa, kot jo je prosilec navedel v skladu s členom 15(2)(j), oceni tveganje za neregularne migracije, varnost ali javno zdravje in odloči o izdaji spremenjene odobritve potovanja, če ugotovi, da pogoji za odobritev potovanja niso več izpolnjeni, pa odobritev potovanja prekliče.

3. Kadar se centralna enota ETIAS ali nacionalna enota ETIAS države članice, odgovorne za vlogo, ne strinja, da so podatki, shranjeni v centralnem sistemu ETIAS, netočni ali da so bili zabeleženi nezakonito, sprejme upravno odločbo, v kateri zadevni osebi nemudoma pisno pojasni razloge za nestrinjanje s popravkom ali izbrisom podatkov, ki se nanašajo na zadevno osebo.
4. Ta odločba zadevni osebi zagotovi tudi informacije o možnosti izpodbijanja odločitve, sprejete v zvezi z zahtevo iz odstavka 2, ter po potrebi informacije o tem, kako vložiti tožbo ali pritožbo pri pristojnih organih ali sodiščih, in o vsakršni pomoči, vključno s pomočjo pristojnih nacionalnih nadzornih organov.
5. Vsaka zahteva, podana v skladu z odstavkom 2, vsebuje potrebne informacije za ugotavljanje istovetnosti zadevne osebe. Navedene informacije se uporabijo izključno zaradi uresničevanja pravic iz odstavka 2 in se takoj po uporabi izbrišejo.
6. Centralna enota ETIAS ali nacionalna enota ETIAS države članice, odgovorne za vlogo, vodi pisno evidenco o tem, da je bila podana zahteva iz odstavka 2 in kako je bila obravnavana, ter to evidenco nemudoma da na voljo pristojnim nacionalnim nadzornim organom za varstvo podatkov.

Člen 55

Pošiljanje osebnih podatkov tretjim državam, mednarodnim organizacijam in zasebnim subjektom

1. Osebni podatki, shranjeni v centralnem sistemu ETIAS, se ne smejo posredovati ali dajati na voljo tretjim državam, mednarodnim organizacijam ali zasebnim subjektom, z izjemo prenosov Interpolu za izvajanje avtomatizirane obdelave iz člena 18(2)(b) in (m). Za prenose osebnih podatkov Interpolu veljajo določbe člena 9 Uredbe (ES) št. 45/2001.
2. Osebni podatki, shranjeni v centralnem sistemu ETIAS, do katerih dostopa država članica ali Europol za namene iz člena 1(2), se ne smejo posredovati ali dajati na voljo tretjim državam, mednarodnim organizacijam ali zasebnim subjektom s sedežem v Uniji ali zunaj

nje. Ta prepoved velja tudi, če se navedeni podatki naprej obdelujejo na nacionalni ravni ali če jih države članice skupaj obdelujejo.

Člen 56

Nadzor, ki ga izvaja nacionalni nadzorni organ

1. Nadzorni organ ali organi, določeni v skladu s členom 51 [Uredbe (EU) 2016/679], zagotovijo, da se vsaj vsaka štiri leta izvede revizija postopkov obdelave podatkov s strani nacionalnih enot ETIAS v skladu z ustreznimi mednarodnimi revizijskimi standardi.
2. Države članice svojim nadzornim organom zagotovijo zadostne vire za izpolnjevanje poverjenih nalog iz te uredbe.
3. Vsaka država članica nadzornim organom zagotovi vse zahtevane informacije, zlasti informacije o dejavnostih, ki se izvajajo v skladu z njenimi odgovornostmi iz te uredbe. Omogoči jim tudi dostop do svojih evidenc in jim kadar koli dovoli vstop v vse svoje prostore, povezane s sistemom ETIAS.

Člen 57

Nadzor, ki ga izvaja Evropski nadzornik za varstvo podatkov

Evropski nadzornik za varstvo podatkov zagotovi, da se vsaj vsaka štiri leta izvede revizija dejavnosti agencije eu-LISA in centralne enote ETIAS v zvezi z obdelavo osebnih podatkov v skladu z ustreznimi mednarodnimi revizijskimi standardi. Poročilo o navedeni reviziji se pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu, agenciji eu-LISA, Komisiji in državam članicam. Agencija eu-LISA in Evropska agencija za mejno in obalno stražo imata možnost, da pred sprejetjem poročila podata pripombe.

Člen 58

Sodelovanje med nacionalnimi nadzornimi organi in Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov

1. Evropski nadzornik za varstvo podatkov tesno sodeluje z nacionalnimi nadzornimi organi v zvezi s posebnimi vprašanji, ki zahtevajo nacionalno sodelovanje, zlasti če Evropski nadzornik za varstvo podatkov ali nacionalni nadzorni organ ugotovi večja neskladja med praksami držav članic ali morebitne nezakonite prenose z uporabo komunikacijskih kanalov sistema ETIAS, ali v zvezi z vprašanji o izvajanju in razlagi te uredbe, ki jih zastavi en ali več nacionalnih nadzornih organov.
2. V primerih iz odstavka 1 si lahko Evropski nadzornik za varstvo podatkov in nacionalni nadzorni organi, pristojni za nadzor nad varstvom podatkov, v okviru svojih pristojnosti izmenjujejo relevantne informacije, si med seboj pomagajo pri izvajanju revizij in inšpekcijskih pregledov, proučujejo težave pri razlagi ali uporabi te uredbe, proučujejo težave, povezane z izvajanjem neodvisnega nadzora ali uresničevanjem pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, pripravljajo usklajene predloge za skupno rešitev morebitnih težav in spodbujajo ozaveščenost o pravicah glede varstva podatkov, kolikor je potrebno.
3. Nadzorni organi in Evropski nadzornik za varstvo podatkov se v ta namen sestanejo najmanj dvakrat letno v okviru odbora, ustanovljenega z [Uredbo (EU) 2016/679]. Stroške teh sestankov nosi odbor, ustanovljen z [Uredbo (EU) 2016/679]. Poslovniki se sprejme na prvem sestanku. Po potrebi se skupaj oblikujejo nadaljnje delovne metode.

4. Vsaki dve leti se Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji, Evropski agenciji za mejno in obalno stražo ter agenciji eu-LISA pošlje skupno poročilo o dejavnostih. Navedeno poročilo vsebuje poglavje o vsaki državi članici, ki ga pripravi nadzorni organ te države članice.

Člen 59 *Vodenje evidenc*

1. Agencija eu-LISA vodi evidence vseh postopkov obdelave podatkov znotraj informacijskega sistema ETIAS. Navedene evidence kažejo namen dostopa, datum in čas vsakega postopka, podatke, uporabljene za avtomatizirano obdelavo vlog, zadetke, zabeležene med avtomatizirano obdelavo iz člena 18, podatke, uporabljene za preverjanje istovetnosti v zvezi s centralnim sistemom ETIAS ali drugimi informacijskimi sistemi in podatkovnimi zbirkami, rezultate postopka preverjanja iz člena 20 in osebje, ki ga je izvedlo.
2. Centralna enota ETIAS vodi evidenco osebja, ki je ustrezno pooblaščen za preverjanje istovetnosti.
3. Nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice v informacijskem sistemu ETIAS vodi evidence vseh postopkov obdelave podatkov pri ocenjevanju iz člena 22. Navedene evidence kažejo datum in čas vsakega postopka, podatke, uporabljene za poizvedbo v drugih informacijskih sistemih in podatkovnih zbirkah, podatke v zvezi z zabeleženim zadetkom, osebje, ki je opravilo oceno tveganja, ter utemeljitev odločitve o izdaji, zavrnitvi, preklicu ali razveljavitvi odobritve potovanja.

Poleg tega nacionalna enota ETIAS odgovorne države članice vodi evidenco osebja, ki je ustrezno pooblaščen za vnos ali pridobivanje podatkov.

4. Agencija eu-LISA vodi evidence vseh postopkov obdelave podatkov znotraj informacijskega sistema ETIAS v zvezi z dostopom prevoznikov do prehoda in dostopom organov, pristojnih za kontrolo na zunanjih mejnih prehodih, iz členov 39 in 41. Navedene evidence kažejo datum in čas vsakega postopka, podatke, uporabljene za iskanje, podatke, poslane s strani centralnega sistema ETIAS, ter pooblaščen osebje prevoznika ali pristojnega organa, ki vnaša in pridobiva podatke.

Poleg tega prevozniki in pristojni organi vodijo evidence osebja, ki je ustrezno pooblaščen za vnos in pridobivanje podatkov.

5. Takšne evidence se lahko uporabljajo zgolj za nadzor varstva podatkov v zvezi z dopustnostjo obdelave podatkov ter zagotavljanje varnosti in celovitosti podatkov. Navedene evidence se z ustreznimi ukrepi zaščitijo pred nepooblaščenim dostopom in izbrišejo po enem letu od izteka obdobja hrambe, ki je predpisano s členom 47, razen če niso potrebne za že začete nadzorne postopke.

Agencija eu-LISA in nacionalne enote ETIAS navedene evidence na zahtevo dajo na voljo Evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov oziroma pristojnim nadzornim organom.

Člen 60

Vodenje evidenc, zapisov in dokumentacije za zahteve za vpogled v podatke v zvezi z dostopom za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj

1. Agencija eu-LISA vodi evidence vseh postopkov obdelave podatkov znotraj centralnega sistema ETIAS v zvezi z dostopom centralnih točk dostopa za namene člena 1(2). Navedene evidence kažejo datum in čas vsakega postopka, podatke, uporabljene za iskanje, podatke, poslane s strani centralnega sistema ETIAS, ter pooblaščen osebje centralnih točk dostopa, ki vnaša in pridobiva podatke.
2. Poleg tega vsaka država članica in Europol vodijo evidence vseh postopkov obdelave podatkov znotraj centralnega sistema ETIAS, ki izhajajo iz zahtev za vpogled v podatke, shranjene v centralnem sistemu ETIAS, ali dostop do njih za namene iz člena 1(2). Evidence vsebujejo zapise in dokumentacijo o vseh postopkih obdelave podatkov.
3. Evidence kažejo:
 - (a) natančen namen zahteve za vpogled v podatke, shranjene v centralnem sistemu ETIAS, ali dostop do njih, vključno z zadevnim terorističnim dejanjem ali drugim hudim kaznivim dejanjem, in – v primeru Europa – natančen namen zahteve za vpogled;
 - (b) odločitev, sprejeto glede dopustnosti zahteve;
 - (c) sklic na nacionalno podatkovno zbirko;
 - (d) datum in točen čas, ko je nacionalna točka dostopa vložila zahtevo za dostop do centralnega sistema ETIAS;
 - (e) uporabo nujnega postopka iz člena 44(4), kadar je primerno, in odločitev, sprejeto glede naknadnega preverjanja;
 - (f) podatke ali nabor podatkov iz člena 45(2) in (3), uporabljen za vpogled;
 - (g) v skladu z nacionalnimi pravili ali Uredbo (EU) 2016/794 identifikacijsko oznako uradnika, ki je opravil iskanje, in uradnika, ki je dal nalog za iskanje ali pošiljanje.
4. Evidence iz odstavkov 1 in 2 se lahko uporabljajo zgolj za preverjanje dopustnosti zahteve, nadzor zakonitosti obdelave podatkov ter zagotavljanje celovitosti in varnosti podatkov. Le evidence, ki vsebujejo neosebne podatke, se lahko uporabljajo za spremljanje in ocenjevanje iz člena 81. Zaradi opravljanja svojih dolžnosti imajo na lastno zahtevo do navedenih evidenc dostop Evropski nadzornik za varstvo podatkov in pristojni nadzorni organi, odgovorni za nadzor zakonitosti obdelave podatkov ter celovitosti in varnosti podatkov. V ta namen ima do navedenih evidenc dostop tudi organ, ki je odgovoren za preverjanje dopustnosti zahteve. Za druge namene od navedenih se osebni podatki in evidence o zahtevah za vpogled v podatke, shranjene v centralnem sistemu ETIAS, po enem mesecu izbrišejo iz vseh nacionalnih podatkovnih zbirk in podatkovnih zbirk Europa, razen če navedeni podatki in evidence niso potrebni zaradi posebne kazenske preiskave, ki takrat poteka in zaradi katere sta država članica ali Europol zahtevala podatke.

POGLAVJE XII

Ozaveščenost javnosti

Člen 61

Obveščanje širše javnosti

Centralna enota ETIAS širši javnosti zagotovi vse ustrezne informacije v zvezi z vlogo za odobritev potovanja, zlasti:

- (a) merila, pogoje in postopke za vlogo za odobritev potovanja;
- (b) informacije o spletnem mestu in mobilni aplikaciji za mobilno napravo, kjer se vloga lahko vloži;
- (c) roke za sprejetje odločitve o vlogi, predpisane v členu 27;
- (d) da je treba o odločitvah o vlogah uradno obvestiti prosilca, da je treba v takih odločitvah, kjer je primerno, navesti razloge za zavrnitev, na katerih temeljijo, in da imajo prosilci, katerih vloge se zavrnejo, pravico do pritožbe, ter informacije o postopku v primeru pritožbe, vključno s pristojnim organom, in roku za vložitev pritožbe;
- (e) da samo posedovanje odobritve potovanja ne zagotavlja samodejne pravice do vstopa in da morajo imetniki odobritve potovanja na zunanji meji predložiti dokazilo, da izpolnjujejo pogoje za vstop, kakor je določeno v členu 6 Uredbe (EU) 2016/399.

Člen 62

Kampanja obveščanja

Komisija v sodelovanju s centralno enoto ETIAS in državami članicami ob začetku delovanja sistema ETIAS začne kampanjo obveščanja državljanov tretjih držav, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, v kateri jih seznani z zahtevo, da morajo za prehod zunanjih meja imeti veljavno odobritev potovanja.

POGLAVJE XIII

Odgovornosti

Člen 63

Odgovornosti agencije eu-LISA med fazo zasnove in razvoja

1. Informacijski sistem ETIAS gosti agencija eu-LISA na svojih tehničnih spletnih mestih in zagotavlja funkcionalnosti iz te uredbe v skladu s pogoji glede varnosti, razpoložljivosti, kakovosti in hitrosti v skladu z odstavkom 3.
2. Gostitelji infrastruktur, ki podpirajo javno spletno mesto, mobilno aplikacijo in prehod za prevoznike, so spletna mesta agencije eu-LISA ali Komisije. Te infrastrukture so geografsko razporejene, da zagotavljajo funkcionalnosti iz te uredbe v skladu s pogoji glede varnosti, razpoložljivosti, kakovosti in hitrosti v skladu z odstavkom 3.

3. Agencija eu-LISA je odgovorna za razvoj informacijskega sistema ETIAS in za vsakršen razvoj, potreben za vzpostavitev interoperabilnosti med centralnim sistemom ETIAS in informacijskimi sistemi iz člena 10.

Agencija eu-LISA določi zasnovo fizične arhitekture sistema, vključno z njegovo komunikacijsko infrastrukturo, ter tehnične specifikacije in njihov razvoj v zvezi s centralnim sistemom in enotnimi vmesniki, ki jih na podlagi ugodnega mnenja Komisije sprejme upravni odbor. Izvede tudi morebitne prilagoditve sistemov SVI, SIS, Eurodac, ECRIS ali VIS, ki so potrebne zaradi vzpostavitve interoperabilnosti s sistemom ETIAS.

Agencija eu-LISA razvije in vzpostavi centralni sistem, nacionalne enotne vmesnike in komunikacijsko infrastrukturo čim prej po začetku veljavnosti te uredbe in sprejetju ukrepov Komisije iz člena 15(2) in (4), člena 16(4), člena 28(5), člena 39(3), člena 40(2) ter člena 72(1) in (4).

Razvoj zajema pripravo in izvajanje tehničnih specifikacij, preskušanje in splošno usklajevanje projektov.

4. Med fazo zasnove in razvoja se ustanovi Odbor za upravljanje programa z največ desetimi člani. Sestavlja ga šest članov, ki jih izmed svojih članov ali namestnikov imenuje upravni odbor agencije eu-LISA, predsednik svetovalne skupine za ETIAS-SVI iz člena 80, član, ki zastopa agencijo eu-LISA in ki ga imenuje izvršni direktor agencije eu-LISA, član, ki zastopa Evropsko agencijo za mejno in obalno stražo in ki ga imenuje izvršni direktor Evropske agencije za mejno in obalno stražo, ter en član, ki ga imenuje Komisija. Člani, ki jih imenuje upravni odbor agencije eu-LISA, se izberejo med tistimi državami članicami, za katere so po pravu Unije zakonodajni instrumenti o razvoju, vzpostavitvi, delovanju in uporabi vseh obsežnih informacijskih sistemov, ki jih upravlja agencija eu-LISA, v celoti zavezujoči in ki bodo sodelovale v sistemu ETIAS. Odbor za upravljanje programa se bo sestajal enkrat mesečno. Zagotovi ustrezno upravljanje faze zasnove in razvoja sistema ETIAS. Odbor za upravljanje programa upravnemu odboru mesečno predloži pisna poročila o napredku projekta. Nima pristojnosti za sprejemanje odločitev niti pooblastil za zastopanje članov upravnega odbora.

5. Upravni odbor določi poslovnik Odbora za upravljanje programa, ki vključuje zlasti pravila o:

- (a) vodenju sej;
- (b) krajih sej;
- (c) pripravi sej;
- (d) sprejemu strokovnjakov na sejah;
- (e) komunikacijskih načrtih, ki zagotavljajo popolno obveščenost držav članic, ki ne sodelujejo v upravnem odboru.

Seje vodi predsedujoča država članica, če so zanjo po pravu Unije zakonodajni instrumenti o razvoju, vzpostavitvi, delovanju in uporabi vseh obsežnih informacijskih sistemov, ki jih upravlja agencija eu-LISA, v celoti zavezujoči, ali, če ta zahteva ni izpolnjena, država članica, ki bo naslednja predsedovala in izpolnjuje navedeno zahtevo.

Vse potne stroške in stroške bivanja članov Odbora za upravljanje programa krije Agencija, pri čemer se smiselno uporablja člen 10 poslovnika agencije eu-LISA. Sekretariat Odbora za upravljanje programa zagotovi agencija eu-LISA.

Svetovalna skupina za SVI-ETIAS iz člena 80 se do začetka delovanja sistema ETIAS redno sestaja. Po vsakem srečanju poroča Odboru za upravljanje programa. Zagotovi tehnično strokovno znanje za pomoč pri nalogah Odbora za upravljanje programa in spremlja pripravljenost držav članic.

Člen 64

Odgovornosti agencije eu-LISA po začetku delovanja sistema ETIAS

1. Agencija eu-LISA je po začetku delovanja sistema ETIAS odgovorna za tehnično upravljanje centralnega sistema in nacionalnih enotnih vmesnikov. V sodelovanju z državami članicami zagotavlja, da se vedno uporablja najboljša razpoložljiva tehnologija, v skladu z analizo stroškov in koristi. Agencija eu-LISA je odgovorna tudi za tehnično upravljanje komunikacijske infrastrukture med centralnim sistemom in nacionalnimi enotnimi vmesniki ter za javno spletno mesto, mobilno aplikacijo za mobilne naprave, storitev elektronske pošte, storitev varnega računa, prehod za prevoznike, spletno storitev in programsko opremo za obdelavo vlog iz člena 6.

Tehnično upravljanje sistema ETIAS v skladu s to uredbo obsega vse naloge, ki so potrebne za delovanje informacijskega sistema ETIAS 24 ur na dan in 7 dni v tednu, zlasti vzdrževalna dela in tehnični razvoj, ki so potrebni za zagotovitev zadovoljive ravni tehnične kakovosti delovanja sistema, predvsem glede odzivnega časa, ki je potreben za iskanje po centralni podatkovni zbirki, v skladu s tehničnimi specifikacijami.

2. Ne glede na člen 17 Kadrovskih predpisov za uradnike Evropske unije agencija eu-LISA za vse svoje osebje, ki dela s podatki, shranjenimi v centralnem sistemu ETIAS, uporablja ustrezna pravila glede poklicne molčečnosti ali drugih enakovrednih obvez zaupnosti. Obveza zaupnosti velja tudi po tem, ko te osebe zapustijo urad ali prekinejo delovno razmerje ali dokončajo svoje dejavnosti.
3. Agencija eu-LISA izvaja tudi naloge, povezane z zagotavljanjem usposabljanja o tehnični uporabi informacijskega sistema ETIAS.

Člen 65

Odgovornosti Evropske agencije za mejno in obalno stražo

1. Evropska agencija za mejno in obalno stražo je odgovorna za:
 - (a) vzpostavitev in delovanje centralne enote ETIAS;
 - (b) avtomatizirano obdelavo vlog;
 - (c) pravila za varnostno preverjanje.
2. Preden osebje centralne enote ETIAS, ki ima pravico dostopa do centralnega sistema ETIAS, dobi dovoljenje za obdelavo podatkov, zabeleženih v centralnem sistemu ETIAS, opravi ustrezno usposabljanje o pravilih o varnosti in varstvu podatkov ter zlasti o zadevnih temeljnih pravicah.

Člen 66
Odgovornosti držav članic

1. Vsaka država članica je odgovorna za:
 - (a) povezavo z nacionalnim enotnim vmesnikom;
 - (b) organizacijo, upravljanje, delovanje in vzdrževanje nacionalnih enot ETIAS za obravnavo vlog za odobritev potovanja in odločanje o vlogah za odobritev potovanja, ki so bile zavrnjene med avtomatizirano obdelavo vlog;
 - (c) organizacijo centralnih točk dostopa in njihovo povezavo z nacionalnim enotnim vmesnikom za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj;
 - (d) upravljanje in ureditev dostopa ustrezno pooblaščenega osebja pristojnih nacionalnih organov do informacijskega sistema ETIAS v skladu s to uredbo ter za vzpostavitev in redno posodabljanje seznama takega osebja in njegovih profilov;
 - (e) vzpostavitev in delovanje nacionalnih enot ETIAS.
2. Vsaka država članica uporablja avtomatizirane postopke za iskanje v centralnem sistemu ETIAS na zunanji meji.
3. Preden osebje nacionalnih enot ETIAS, ki ima pravico dostopa do informacijskega sistema ETIAS, dobi dovoljenje za obdelavo podatkov, zabeleženih v centralnem sistemu ETIAS, opravi ustrezno usposabljanje o pravilih o varnosti in varstvu podatkov ter zlasti o zadevnih temeljnih pravicah.

Člen 67
Odgovornosti Europol

1. Europol obdeluje poizvedbe iz člena 18(2)(j) in (4) ter ustrezno prilagaja svoj informacijski sistem.
2. Europol je odgovoren za določitev nadzornega seznama ETIAS v skladu s členom 29.
3. Europol je odgovoren za pripravo mnenja na podlagi zaprosila za mnenje v skladu s členom 26.

POGLAVJE XIV
Spremembe drugih instrumentov Unije

Člen 68
Spremembe Uredbe (EU) št. 515/2014

Uredba (EU) št. 515/2014 se spremeni:

v členu 6 se vstavi naslednji odstavek 3a:

„3a. Državam članicam se med razvojno fazo poleg osnovnih dodeljenih sredstev dodelijo dodatna sredstva v višini 96,5 milijona EUR, ki se v celoti namenijo sistemu ETIAS, da se

zagotovi hiter in učinkovit razvoj v skladu z izvajanjem centralnega sistema ETIAS, kakor je predvideno v [Uredbi o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)].“

Člen 69
Spremembe Uredbe (EU) 2016/399

Uredba (EU) 2016/399 se spremeni:

1. člen 6 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) posedovati morajo veljaven vizum, če se to zahteva v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 539/2001, ali veljavno odobritev potovanja, če se to zahteva v skladu z [Uredbo o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve], razen če imajo veljavno dovoljenje za prebivanje ali veljaven vizum za dolgoročno prebivanje;“;

2. v členu 8 se odstavek 3 spremeni:

(a) v točki (a) se podtočka (i) nadomesti z naslednjim:

„(i) preverjanje, ali državljan tretje države poseduje ustrezno veljavno listino za prehod meje, po potrebi tudi z zahtevanim vizumom, odobritvijo potovanja ali dovoljenjem za prebivanje;“;

(b) vstavi se naslednja točka (bb):

„(bb) če je državljan tretje države imetnik odobritve potovanja iz člena 6(1)(b), temeljita kontrola pri vstopu vključuje tudi preverjanje verodostojnosti, veljavnosti in statusa odobritve potovanja in, če je primerno, istovetnosti imetnika odobritve potovanja s poizvedovanjem v sistemu ETIAS v skladu s členom 41 [Uredbe o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)];“;

3. v delu B Priloge V se pri razlogih za zavrnitev točka (C) nadomesti z naslednjim:

„(C) ne poseduje veljavnega vizuma, odobritve potovanja ali dovoljenja za prebivanje“.

Člen 70
Spremembe Uredbe (EU) 2016/794

Uredba (EU) 2016/794 se spremeni:

1. (1) v členu 4 se v odstavku 1 doda naslednja točka (n):

„(n) vzpostavi, upravlja in posodablja nadzorni seznam ETIAS iz člena 29 [Uredbe o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)] v skladu s členom 18(2)(a).“;

2. člen 21 se spremeni:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Člen 21

Dostop Eurojusta, OLAF in Evropske agencije za mejno in obalno stražo do informacij, ki jih hrani Europol, zgolj za namene sistema ETIAS“;

(b) vstavi se naslednji odstavek 1a:

„Europol sprejme vse ustrezne ukrepe za zagotovitev, da ima Evropska agencija za mejno in obalno stražo v okviru svojih pristojnosti in za namene Uredbe [Uredbe o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)] na podlagi sistema javljanja zadetkov posreden dostop do informacij, posredovanih za namene iz točke (a) člena 18(2), brez poseganja v omejitve, ki jih navedejo države članice, organi Unije, tretje države ali mednarodne organizacije, ki so informacije posredovali, v skladu s členom 19(2).

V primeru zadetka Europol začne postopek za izmenjavo informacij, povezanih z zadetkom, v skladu z odločitvijo pošiljatelja informacij Europolu in le, če so podatki, povezani z zadetkom, potrebni za izvajanje nalog Evropske agencije za mejno in obalno stražo v zvezi s sistemom ETIAS.

Ustrezno se uporabljajo odstavki od 2 do 7 tega člena.“

Člen 71 *Spremembe Uredbe (EU) 2016/1624*

Uredba (EU) 2016/1624 se spremeni:

1. v členu 8 se v odstavku 1 vstavi naslednja točka (qq):

„(qq) izpolnjuje naloge in obveznosti, ki so ji zaupane v [Uredbi o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)], ter zagotovi ustanovitev in upravljanje centralne enote ETIAS v skladu s členom 7 [Uredbe o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)].“;

2. v poglavju II se doda naslednji oddelek 5:

„Oddelek 5 **ETIAS**

Člen 33a *Ustanovitev centralne enote ETIAS*

1. Ustanovi se centralna enota ETIAS.
2. Evropska agencija za mejno in obalno stražo zagotovi ustanovitev in upravljanje centralne enote ETIAS v skladu s členom 7 [Uredbe o vzpostavitvi evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)].“

POGLAVJE XV

Končne določbe

Člen 72

Prehodno obdobje in prehodni ukrepi

1. V obdobju šestih mesecev po začetku delovanja sistema ETIAS njegova uporaba ni obvezna, zahteva po veljavni odobritvi potovanja pa ne velja. Komisija lahko sprejme delegirani akt v skladu s členom 78 za podaljšanje navedenega obdobja za največ šest mesecev.
2. Mejni policisti v tem šestmesečnem obdobju državljane tretjih držav, za katere velja zahteva po odobritvi potovanja, pri prehodu zunanjih meja obvestijo o zahtevi, da morajo po izteku šestmesečnega obdobja imeti veljavno odobritev potovanja. Mejni policisti v ta namen med potnike te kategorije razdelijo skupno brošuro.
3. Skupno brošuro pripravi Komisija. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 79(2) in vsebuje vsaj informacije iz člena 61. Brošura je jasna in enostavna ter na voljo v jezikovni različici, ki jo zadevna oseba razume ali za katero se lahko upravičeno domneva, da jo razume.
4. Po koncu obdobja iz odstavka 1 se lahko določi obdobje odloga. V tem obdobju velja zahteva po veljavni odobritvi potovanja. Mejni policisti državljanom tretjih držav, za katere velja zahteva po odobritvi potovanja in ki nimajo odobritve potovanja, med obdobjem odloga izjemoma dovolijo prehod zunanjih meja, če ti državljani tretjih držav izpolnjujejo vse ostale pogoje iz člena 6(1) Uredbe (EU) 2016/399 in zunanje meje držav članic prečkajo prvič po koncu obdobja iz odstavka 1 tega člena. Mejni policisti državljane tretjih držav, za katere velja zahteva po odobritvi potovanja, uradno obvestijo o zahtevi, da morajo imeti veljavno odobritev potovanja v skladu s členom 6(1)(b) Uredbe (EU) 2016/399.
5. Komisija sprejme delegirane akte v zvezi s trajanjem obdobja odloga iz odstavka 4. To obdobje ne sme preseči dvanajst mesecev od konca obdobja iz odstavka 1.

Člen 73

Uporaba podatkov za pripravo poročil in statistične namene

1. Brez možnosti ugotavljanja istovetnosti posameznikov ima ustrezno pooblaščen osebje pristojnih organov držav članic, Komisije, agencije eu-LISA in centralne enote ETIAS, izključno za pripravo poročil in statistične namene, dostop do naslednjih podatkov:
 - (a) informacij o statusu;
 - (b) o državljanstvu, spolu in datumu rojstva prosilca;
 - (c) o državi prebivališča;
 - (d) o izobrazbi;
 - (e) o sedanjem poklicu (področje) in nazivu delovnega mesta;

- (f) o vrsti potne listine in tričrkovni oznaki države izdajateljice;
 - (g) o vrsti odobritve potovanja in – za odobritev potovanja z omejeno ozemeljsko veljavnostjo – o sklicu na državo članico, ki je izdala odobritev potovanja z omejeno ozemeljsko veljavnostjo;
 - (h) o obdobju veljavnosti odobritve potovanja;
 - (i) o razlogih za zavrnitev, preklic ali razveljavitev odobritve potovanja.
2. Agencija eu-LISA za namene odstavka 1 vzpostavi, izvaja in gosti centralni repozitorij, ki vsebuje podatke iz odstavka 1 in ne omogoča ugotavljanja istovetnosti posameznikov ter organom iz odstavka 1 omogoča, da pridobijo prilagodljiva poročila in statistiko, da se izboljša ocena tveganj za neregularne migracije, varnost in javno zdravje, okrepi učinkovitost mejnih kontrol, centralni enoti ETIAS pomaga pri obdelavi vlog za odobritev potovanja in podpre oblikovanje migracijske politike Unije na podlagi dokazov. Repozitorij vsebuje tudi dnevno statistiko o podatkih iz odstavka 4. Dostop do centralnega repozitorija se dovoli z varnim dostopom prek omrežja S-TESTA z nadzorom dostopa in posebnimi uporabniškimi profili, namenjenimi le poročanju in statistiki.
- Podrobna pravila o delovanju centralnega repozitorija ter pravila o varstvu podatkov in varnosti, ki se uporabljajo za repozitorij, se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 79(2).
3. Postopki, ki jih je agencija eu-LISA vzpostavila za spremljanje razvoja in delovanja informacijskega sistema ETIAS iz člena 81(1), vključujejo možnost redne priprave statistike za zagotavljanje navedenega spremljanja.
4. Agencija eu-LISA vsako četrletje objavi statistiko o informacijskem sistemu ETIAS, iz katere sta razvidna zlasti število in državljanstvo prosilcev, ki jim je bila zavrnjena odobritev potovanja, vključno z razlogi za zavrnitev, in državljanov tretjih držav, katerih odobritev potovanja je bila razveljavljena ali preklicana.
5. Konec vsakega leta se statistični podatki zberejo v obliki zbirke četrletnih statističnih prikazov za zadevno leto.
6. Agencija eu-LISA Komisiji na zahtevo predloži statistiko o posebnih vidikih v zvezi z izvajanjem te uredbe in statistiko v skladu z odstavkom 3.

Člen 74

Stroški

Stroški, ki nastanejo z razvojem informacijskega sistema ETIAS, vključevanjem obstoječih nacionalnih mejnih infrastruktur in povezovanjem z nacionalnimi enotnimi vmesniki ter gostovanjem nacionalnih enotnih vmesnikov, vzpostavitev centralne enote ETIAS in nacionalnih enot ETIAS ter delovanjem sistema ETIAS, bremenijo splošni proračun Unije.

Izključeni so naslednji stroški:

- (a) pisarna države članice za projektno vodenje (srečanja, misije, uradi);
- (b) upravljanje nacionalnih sistemov (prostor, izvajanje, električna energija, hlajenje);

- (c) delovanje nacionalnih sistemov (upravljavci in pogodbe za izvajanje podpornih storitev);
- (d) prilagoditev obstoječe mejne kontrole;
- (e) zasnova, razvoj, izvajanje, delovanje in vzdrževanje nacionalnih komunikacijskih omrežij.

Člen 75 *Prihodki*

Prihodki, ki jih ustvari sistem ETIAS, pomenijo zunanje namenske prejemke v skladu s členom 21(4) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012.

Člen 76 *Uradna obvestila*

1. Države članice Komisijo uradno obvestijo o organu, ki ima vlogo upravljavca iz člena 50.
2. Centralna enota ETIAS in države članice agencijo eu-LISA uradno obvestijo o pristojnih organih iz člena 11, ki imajo dostop do informacijskega sistema ETIAS.

V treh mesecih po začetku delovanja sistema ETIAS v skladu s členom 77 se v *Uradnem listu Evropske unije* objavi zbirni seznam navedenih organov. V primeru sprememb tega seznama agencija eu-LISA enkrat letno objavi posodobljen zbirni seznam.

3. Države članice Komisijo uradno obvestijo o svojih imenovanih organih iz člena 43 ter jo nemudoma uradno obvestijo o morebitnih spremembah.
4. Agencija eu-LISA Komisijo uradno obvesti o uspešnem dokončanju preskusa iz člena 77(1)(b).
5. Komisija da informacije, o katerih je bila uradno obveščena v skladu z odstavkom 1, na voljo državam članicam in javnosti prek javnega spletnega mesta, ki se stalno posodablja.

Člen 77 *Začetek delovanja*

1. Komisija določi datum začetka delovanja sistema ETIAS, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (a) sprejeti so ukrepi iz člena 15(3) in (4), člena 16(4), člena 28(3), člena 39(3), člena 40(2), člena 72(1) in (5) ter člena 73(2);
 - (b) agencija eu-LISA objavi uspešno dokončanje celovitega preskusa sistema ETIAS;
 - (c) agencija eu-LISA in centralna enota ETIAS potrdita tehnične in pravne ukrepe za zbiranje in prenos podatkov iz člena 15 v centralni sistem ETIAS ter o njih uradno obvestita Komisijo;
 - (d) države članice in centralna enota ETIAS so Komisiji uradno sporočile podatke o različnih organih iz člena 76(1) in (3).

2. Preskus sistema ETIAS iz točke (b) odstavka 1 izvede agencija eu-LISA v sodelovanju z državami članicami in centralno enoto ETIAS.
3. Komisija obvesti Evropski parlament in Svet o rezultatih preskusa, opravljenega v skladu z odstavkom 1(b).
4. Sklep Komisije iz odstavka 1 se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
5. Države članice in centralna enota ETIAS začnejo uporabljati sistem ETIAS od datuma, ki ga Komisija določi v skladu z odstavkom 1.

Člen 78

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 15(3) in (4), člena 16(4), člena 28(3) ter člena 72(1) in (5) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od [datuma začetka veljavnosti te uredbe].
3. Evropski parlament ali Svet lahko kadar koli prekliče prenos pooblastila iz člena 15(3) in (4), člena 16(4), člena 28(3) ter člena 72(1) in (5). S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
5. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 15(2) in (4), člena 16(4), člena 28(3) ter člena 72(1) in (4), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku [dveh mesecev] od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za [dva meseca].

Člen 79

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 80

Svetovalna skupina

Pristojnosti svetovalne skupine agencije eu-LISA za SVI se razširijo na sistem ETIAS. Svetovalna skupina SVI-ETIAS zagotavlja agenciji eu-LISA strokovno znanje v zvezi s sistemom ETIAS, zlasti v okviru priprave njenega letnega delovnega programa in letnega poročila o dejavnostih.

Člen 81
Spremljanje in ocenjevanje

1. Agencija eu-LISA zagotovi, da so vzpostavljeni postopki za spremljanje razvoja informacijskega sistema ETIAS ob upoštevanju ciljev v zvezi z načrtovanjem in stroški ter za spremljanje delovanja sistema ETIAS ob upoštevanju ciljev v zvezi s tehničnimi rezultati, stroškovno učinkovitostjo, varnostjo in kakovostjo storitev.
2. Agencija eu-LISA [šest mesecev po začetku veljavnosti te uredbe – OPOCE, prosimo, navedite z dejanskim datumom] in nato vsakih šest mesecev med razvojno fazo informacijskega sistema ETIAS Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o napredku pri razvoju centralnega sistema, enotnih vmesnikov ter komunikacijske infrastrukture med centralnim sistemom in enotnimi vmesniki. Po končanem razvoju Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem podrobno pojasni, kako so bili izpolnjeni zlasti cilji, povezani z načrtovanjem in stroški, ter utemelji morebitna odstopanja.
3. Agencija eu-LISA ima zaradi tehničnega vzdrževanja dostop do potrebnih informacij o postopkih obdelave podatkov, ki se izvajajo v informacijskem sistemu ETIAS.
4. Agencija eu-LISA prvič dve leti po začetku delovanja sistema ETIAS in nato vsaki dve leti Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji predloži poročilo o tehničnem delovanju informacijskega sistema ETIAS, vključno z njegovo varnostjo.
5. Komisija tri leta po začetku delovanja sistema ETIAS in nato vsaka štiri leta oceni sistem ETIAS ter Evropskemu parlamentu in Svetu poda morebitna potrebna priporočila. Ta ocena obsega:
 - (a) rezultate, ki jih je dosegel sistem ETIAS glede na svoje cilje, pooblastila in naloge;
 - (b) učinek, učinkovitost in uspešnost delovanja sistema ETIAS ter njegov način dela v zvezi s cilji, pooblastili in nalogami;
 - (c) pravila, uporabljena pri avtomatizirani obdelavi vlog za namene ocene tveganj;
 - (d) morebitno potrebo po spremembi pooblastil centralne enote ETIAS;
 - (e) finančne posledice takšnih sprememb;
 - (f) vpliv na temeljne pravice.Komisija ocenjevalno poročilo posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu.
6. Države članice in Europol zagotovijo agenciji eu-LISA, centralni enoti ETIAS in Komisiji informacije, potrebne za pripravo poročil iz odstavkov 4 in 5. Te informacije ne smejo ogroziti delovnih metod ali vključevati informacij, ki razkrivajo vire, člane osebja ali preiskave imenovanih organov.
7. Agencija eu-LISA in centralna enota ETIAS zagotovita Komisiji vse informacije, potrebne za ocene iz odstavka 5.
8. V skladu s predpisi nacionalnega prava o objavi občutljivih informacij vse države članice in Europol zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj pripravijo

letna poročila o učinkovitosti dostopa do podatkov, shranjenih v centralnem sistemu ETIAS, ki morajo zajemati informacije in statistične podatke o:

- (a) natančnem namenu vpogleda, vključno z vrsto terorističnega dejanja ali hudega kaznivega dejanja;
- (b) utemeljenih razlogih za utemeljen sum, da je osumljenec, storilec ali žrtev zajet v tej uredbi;
- (c) številu zahtev za dostop do centralnega sistema ETIAS zaradi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj;
- (d) številu in vrsti zadev, ki so vodile do uspešne ugotovitve istovetnosti;
- (e) potrebi in uporabi izjemno nujnih primerov, vključno s tistimi primeri, pri katerih se po naknadnem preverjanju, ki ga je opravila centralna točka dostopa, ta nujnost ni sprejela.

Letna poročila držav članic in Europol se pošljejo Komisiji do 30. junija naslednjega leta.

Člen 82
Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik